

## **1.számú melléklet**

**a**

### **03. EGÉSZSÉGÜGY ágazathoz tartozó**

**5 0913 03 04**

### **GYAKORLÓ ÁPOLÓ**

### **SZAKMÁHOZ**

#### **1 A SZAKMA ALAPADATAI**

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Egészségügy
- 1.2 A szakma megnevezése: Gyakorló ápoló
- 1.3 A szakma azonosító száma: 5 0913 03 04
- 1.4 A szakma szakmairányai: —
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Egészségügy ágazati alapoktatás
- 1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: —

#### **2 A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA**

A programtervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

A programtervben meghatározott tantárgyak, témakörök és a benne foglalt meghatározások (oktatók, elmélet/klinikai szimulációs gyakorlat/klinikai gyakorlat, óraszámok) kötelező érvényűek..

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

**A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszása évfolyamonként**

| Évfolyam                        | Gyakorlat %                                               | 9.       | 10.       | 11.       | 12.       | 13.      | A képzés összes óraszása | 1/13.     | 2/14.     | A képzés összes óraszása |
|---------------------------------|-----------------------------------------------------------|----------|-----------|-----------|-----------|----------|--------------------------|-----------|-----------|--------------------------|
| Évfolyam összes óraszása        |                                                           | 252      | 324       | 504       | 504       | 744      | 2328                     | 1260      | 1085      | 2345                     |
| Munkavállalói ismeretek         | <b>Munkavállalói ismeretek</b>                            | <b>0</b> | <b>0</b>  | <b>18</b> | <b>0</b>  | <b>0</b> | <b>18</b>                | <b>16</b> | <b>0</b>  | <b>16</b>                |
|                                 | Álláskeresés                                              |          | 5         |           |           |          | 5                        | 4         |           | 4                        |
|                                 | Munkajogi alapismeretek                                   |          | 5         |           |           |          | 5                        | 4         |           | 4                        |
|                                 | Munkaviszony létesítése                                   |          | 5         |           |           |          | 5                        | 4         |           | 4                        |
|                                 | Munkanélküliség                                           |          | 3         |           |           |          | 3                        | 4         |           | 4                        |
| Munkavállalói idegen nyelv      | <b>Munkavállalói idegen nyelv</b>                         | <b>0</b> | <b>0</b>  | <b>0</b>  | <b>72</b> | <b>0</b> | <b>72</b>                | <b>0</b>  | <b>62</b> | <b>62</b>                |
|                                 | Az álláskeresés lépései, álláshirdetések                  |          |           |           | 13        |          | 13                       |           | 11        | 11                       |
|                                 | Önéletrajz és motivációs levél                            |          |           |           | 23        |          | 23                       |           | 20        | 20                       |
|                                 | „Small talk” – általános társalgás                        |          |           |           | 13        |          | 13                       |           | 11        | 11                       |
|                                 | Állásinterjú                                              |          |           |           | 23        |          | 23                       |           | 20        | 20                       |
| Egészségügy ágazati alapoktatás | <b>Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek</b>     | <b>0</b> | <b>18</b> | <b>0</b>  | <b>0</b>  | <b>0</b> | <b>18</b>                | <b>14</b> | <b>0</b>  | <b>14</b>                |
|                                 | Etika és megbízhatóság                                    |          | 4         |           |           |          | 4                        | 3         |           | 3                        |
|                                 | Betegjogok                                                |          | 7         |           |           |          | 7                        | 6         |           | 6                        |
|                                 | Az egészségügyi dolgozó alapvető jogai és kötelezettségei |          | 4         |           |           |          | 4                        | 3         |           | 3                        |

|  |                                                         |  |   |  |  |  |  |   |   |  |   |
|--|---------------------------------------------------------|--|---|--|--|--|--|---|---|--|---|
|  | Az egészségügyi törvény alapvető szabályozási területei |  | 3 |  |  |  |  | 3 | 2 |  | 2 |
|--|---------------------------------------------------------|--|---|--|--|--|--|---|---|--|---|

|  |                                                                        |          |           |          |          |          |          |           |           |          |           |
|--|------------------------------------------------------------------------|----------|-----------|----------|----------|----------|----------|-----------|-----------|----------|-----------|
|  | <b>Kommunikáció alapjai</b>                                            | <b>0</b> | <b>9</b>  | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>9</b>  | <b>12</b> | <b>0</b> | <b>12</b> |
|  | Kommunikáció                                                           |          | 3         |          |          |          |          | 3         | 4         |          | 4         |
|  | Szociokulturális faktorok                                              |          | 3         |          |          |          |          | 3         | 4         |          | 4         |
|  | Egészségügyi kommunikáció                                              |          | 3         |          |          |          |          | 3         | 4         |          | 4         |
|  | <b>Az emberi test felépítése</b>                                       | <b>0</b> | <b>18</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>18</b> | <b>18</b> | <b>0</b> | <b>18</b> |
|  | A mozgásrendszer alapjai                                               |          | 5         |          |          |          |          | 5         | 5         |          | 5         |
|  | A keringés és légzés alapjai                                           |          | 4         |          |          |          |          | 4         | 4         |          | 4         |
|  | Az emésztés, kiválasztás, szaporodás alapjai                           |          | 5         |          |          |          |          | 5         | 5         |          | 5         |
|  | Az idegrendszer, endokrin rendszer és az érzékszervek alapjai          |          | 4         |          |          |          |          | 4         | 4         |          | 4         |
|  | <b>Elsősegélynyújtási alapismeretek</b>                                | <b>0</b> | <b>36</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>36</b> | <b>28</b> | <b>0</b> | <b>28</b> |
|  | Az elsősegélynyújtás története, alapfogalmai                           |          | 2         |          |          |          |          | 2         | 2         |          | 2         |
|  | Veszélyhelyzetek ellátási stratégiái                                   |          | 4         |          |          |          |          | 4         | 3         |          | 3         |
|  | ABCDE szemléletű állapotfelmérés és ellátás                            |          | 4         |          |          |          |          | 4         | 3         |          | 3         |
|  | Újraélesztés                                                           |          | 10        |          |          |          |          | 10        | 8         |          | 8         |
|  | Sérültek állapotfelmérése, ellátása                                    |          | 8         |          |          |          |          | 8         | 5         |          | 5         |
|  | Rosszullétek, mérgezések                                               |          | 4         |          |          |          |          | 4         | 3         |          | 3         |
|  | Tömeges balesetek, katasztrófák                                        |          | 2         |          |          |          |          | 2         | 2         |          | 2         |
|  | Egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok ellátása (IHBL) |          | 2         |          |          |          |          | 2         | 2         |          | 2         |

|  |                                           |          |           |          |          |          |          |           |           |          |           |
|--|-------------------------------------------|----------|-----------|----------|----------|----------|----------|-----------|-----------|----------|-----------|
|  | <b>Munka-balesetvédelem, megbiztonság</b> | <b>0</b> | <b>36</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>36</b> | <b>24</b> | <b>0</b> | <b>24</b> |
|  | A munkavédelem alapjai                    |          | 4         |          |          |          |          | 4         | 2         |          | 2         |
|  | A munkahelyek kialakítása                 |          | 4         |          |          |          |          | 4         | 2         |          | 2         |
|  | A munkaeszközök biztonsága                |          | 4         |          |          |          |          | 4         | 3         |          | 3         |
|  | Balesetvédelem                            |          | 4         |          |          |          |          | 4         | 4         |          | 4         |
|  | Betegbiztonság                            |          | 5         |          |          |          |          | 5         | 4         |          | 4         |

|  |                                                              |           |           |           |          |          |          |            |           |          |           |
|--|--------------------------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|----------|----------|----------|------------|-----------|----------|-----------|
|  | Fertőtlenítés                                                |           | 5         |           |          |          |          | 5          | 3         |          | 3         |
|  | Sterilizálás                                                 |           | 5         |           |          |          |          | 5          | 3         |          | 3         |
|  | Infekciókontroll                                             |           | 5         |           |          |          |          | 5          | 3         |          | 3         |
|  | <b>Alapápolás-gondozás</b>                                   | <b>0</b>  | <b>36</b> | <b>72</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>108</b> | <b>72</b> | <b>0</b> | <b>72</b> |
|  | A betegmegfigyelés alapjai                                   |           | 18        |           |          |          |          | 18         | 18        |          | 18        |
|  | Non-invazív mérések és dokumentáció                          |           | 18        |           |          |          |          | 18         | 14        |          | 14        |
|  | A beteggondozás alapjai                                      |           |           | 15        |          |          |          | 15         | 6         |          | 6         |
|  | Betegápolási eljárások                                       |           |           | 15        |          |          |          | 15         | 5         |          | 5         |
|  | Asszisztensi feladatok                                       |           |           | 20        |          |          |          | 20         | 11        |          | 11        |
|  | Inaktivitási tünetcsoport                                    |           |           | 4         |          |          |          | 4          | 2         |          | 2         |
|  | Az akadályozottság/korlátozottság alapfogalmai               |           |           | 5         |          |          |          | 5          | 3         |          | 3         |
|  | Szállítási módok, betegszállítási alapok                     |           |           | 6         |          |          |          | 6          | 6         |          | 6         |
|  | Betegfektetési és más pozicionálási technikái, betegmozgatás |           |           | 7         |          |          |          | 7          | 7         |          | 7         |
|  | <b>Irányított gyógyszerelés</b>                              | <b>50</b> | <b>0</b>  | <b>36</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>36</b>  | <b>36</b> | <b>0</b> | <b>36</b> |
|  | A gyógyszerelés alapjai                                      |           |           | 14        |          |          |          | 14         | 14        |          | 14        |

|  |                                                                     |            |          |           |          |          |          |           |           |          |           |
|--|---------------------------------------------------------------------|------------|----------|-----------|----------|----------|----------|-----------|-----------|----------|-----------|
|  | Gyógyszerbejuttatási módok                                          |            |          | 19        |          |          |          | 19        | 19        |          | 19        |
|  | Gyógyászati segédeszközök                                           |            |          | 3         |          |          |          | 3         | 3         |          | 3         |
|  | <b>Komplex klinikai szimulációs gyakorlat</b>                       | <b>100</b> | <b>0</b> | <b>63</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>63</b> | <b>56</b> | <b>0</b> | <b>56</b> |
|  | Betegbiztonság szimulációs gyakorlat                                |            |          | 6         |          |          |          | 6         | 6         |          | 6         |
|  | Betegfektetési és más pozicionálási technikák szimulációs gyakorlat |            |          | 6         |          |          |          | 6         | 6         |          | 6         |
|  | Betegmozgatás szimulációs gyakorlat                                 |            |          | 6         |          |          |          | 6         | 6         |          | 6         |
|  | Non-invazív mérések és dokumentáció szimulációs gyakorlat           |            |          | 8         |          |          |          | 8         | 7         |          | 7         |
|  | Beteggondozás alapjai szimulációs gyakorlat                         |            |          | 8         |          |          |          | 8         | 7         |          | 7         |
|  | Betegápolási eljárások szimulációs gyakorlat                        |            |          | 9         |          |          |          | 9         | 7         |          | 7         |

|                |                                                                     |            |          |           |          |           |          |           |           |          |           |
|----------------|---------------------------------------------------------------------|------------|----------|-----------|----------|-----------|----------|-----------|-----------|----------|-----------|
|                | Asszisztensi feladatok szimulációs gyakorlat                        |            |          | 9         |          |           |          | 9         | 7         |          | 7         |
|                | Gyógyszerbejuttatási módok szimulációs gyakorlat                    |            |          | 6         |          |           |          | 6         | 5         |          | 5         |
|                | Gyógyászati segédeszközök szimulációs gyakorlat                     |            |          | 5         |          |           |          | 5         | 5         |          | 5         |
|                | <b>Vitális paraméterek és injekciózás rendelőintézeti gyakorlat</b> | <b>100</b> | <b>0</b> | <b>35</b> | <b>0</b> | <b>0</b>  | <b>0</b> | <b>35</b> | <b>28</b> | <b>0</b> | <b>28</b> |
|                | Non-invazív mérések és dokumentáció klinikai gyakorlat              |            |          | 22        |          |           |          | 22        | 10        |          | 10        |
|                | Gyógyszerbejuttatási módok klinikai gyakorlat                       |            |          | 13        |          |           |          | 13        | 18        |          | 18        |
|                | Tanulási terület összórászáma                                       |            | 153      | 206       | 0        | 0         | 0        | 359       | 288       | 0        | 288       |
| Alaptudományok | <b>Szakmai kémiai és biokémiai alapok</b>                           | <b>0</b>   | <b>0</b> | <b>36</b> | <b>0</b> | <b>36</b> | <b>0</b> | <b>72</b> | <b>56</b> | <b>0</b> | <b>56</b> |

|                                                                             |          |           |          |          |          |          |           |           |          |           |
|-----------------------------------------------------------------------------|----------|-----------|----------|----------|----------|----------|-----------|-----------|----------|-----------|
| Kémiai alapfogalmak, az atomok elektronszerkezete és a periódusos rendszer  |          |           | 12       |          |          |          | 12        | 5         |          | 5         |
| A molekulák szerkezete, kémiai kötések és kémiai reakciók                   |          |           | 12       |          |          |          | 12        | 5         |          | 5         |
| Halmazállapotok, oldatok és kolloidok                                       |          |           | 12       |          |          |          | 12        | 5         |          | 5         |
| A víz és a vizes oldatok (elektrolitok, savak, bázisok), kémiai egyensúlyok |          |           |          |          | 5        |          | 5         | 6         |          | 6         |
| Alkálifémek, alkáliföldfémek, szerepük a biológiai rendszerekben            |          |           |          |          | 5        |          | 5         | 6         |          | 6         |
| Átmenetifémek, fémkomplexek, földfémek                                      |          |           |          |          | 5        |          | 5         | 6         |          | 6         |
| Nemfémes elemek                                                             |          |           |          |          | 8        |          | 8         | 8         |          | 8         |
| Halogén elemek biológiai jelentősége                                        |          |           |          |          | 4        |          | 4         | 5         |          | 5         |
| Kémiai termodinamika és Reakciókinetika                                     |          |           |          |          | 5        |          | 5         | 5         |          | 5         |
| Az elektrokémia alapjai                                                     |          |           |          |          | 4        |          | 4         | 5         |          | 5         |
| <b>Szakmai fizikai és biofizikai alapok</b>                                 | <b>0</b> | <b>36</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>36</b> | <b>36</b> | <b>0</b> | <b>36</b> |
| Sugárfizika alapjai                                                         |          | 10        |          |          |          |          | 10        | 10        |          | 10        |

|                                                       |          |          |          |          |          |          |          |           |          |           |
|-------------------------------------------------------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|-----------|----------|-----------|
| Röntgen képalkotó berendezések                        |          | 10       |          |          |          |          | 10       | 10        |          | 10        |
| Ultraszhang fizikai alapjai                           |          | 10       |          |          |          |          | 10       | 10        |          | 10        |
| Fénytan alapjai, fényvisszaverődés, -elnyelés, -törés |          | 6        |          |          |          |          | 6        | 6         |          | 6         |
| <b>Egészségügyi informatika</b>                       | <b>0</b> | <b>9</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>9</b> | <b>14</b> | <b>0</b> | <b>14</b> |
| Egészségügyi informatikai alapok                      |          | 3        |          |          |          |          | 3        | 5         |          | 5         |
| Adatvédelem                                           |          | 3        |          |          |          |          | 3        | 4         |          | 4         |
| Informatika az egészségügyben                         |          | 3        |          |          |          |          | 3        | 5         |          | 5         |

|                                                       |           |           |          |           |           |          |           |           |          |           |
|-------------------------------------------------------|-----------|-----------|----------|-----------|-----------|----------|-----------|-----------|----------|-----------|
| <b>Egészségügyi terminológia</b>                      | <b>0</b>  | <b>18</b> | <b>0</b> | <b>0</b>  | <b>0</b>  | <b>0</b> | <b>18</b> | <b>28</b> | <b>0</b> | <b>28</b> |
| Az orvosi latin nyelv alapjai                         |           | 3         |          |           |           |          | 3         | 5         |          | 5         |
| Az emberi test részei, síkok, irányok                 |           | 2         |          |           |           |          | 2         | 4         |          | 4         |
| Szervek, szervrendszerek                              |           | 8         |          |           |           |          | 8         | 10        |          | 10        |
| Kórtani és klinikumi elnevezések                      |           | 3         |          |           |           |          | 3         | 5         |          | 5         |
| Gyógyítással kapcsolatos kifejezések                  |           | 2         |          |           |           |          | 2         | 4         |          | 4         |
| <b>Egészségügyi jog és etika alapjai</b>              | <b>0</b>  | <b>0</b>  | <b>0</b> | <b>18</b> | <b>0</b>  | <b>0</b> | <b>18</b> | <b>20</b> | <b>0</b> | <b>20</b> |
| Alapfogalmak                                          |           |           |          | 2         |           |          | 2         | 2         |          | 2         |
| Az egészségügyi etika alapelvei                       |           |           |          | 2         |           |          | 2         | 2         |          | 2         |
| Szakmai etikai alapkövetelmények                      |           |           |          | 3         |           |          | 3         | 3         |          | 3         |
| Egészségügyi etikett                                  |           |           |          | 2         |           |          | 2         | 2         |          | 2         |
| Az egészségügyről szóló törvény                       |           |           |          | 2         |           |          | 2         | 3         |          | 3         |
| A betegek jogai és kötelezettségei                    |           |           |          | 4         |           |          | 4         | 4         |          | 4         |
| Az egészségügyi dolgozók jogai és kötelezettségei     |           |           |          | 3         |           |          | 3         | 4         |          | 4         |
| <b>Sejtbiológia</b>                                   | <b>50</b> | <b>0</b>  | <b>0</b> | <b>0</b>  | <b>36</b> | <b>0</b> | <b>36</b> | <b>36</b> | <b>0</b> | <b>36</b> |
| A sejt felépítése (prokarióta, eukarióta)             |           |           |          |           | 1         |          | 1         | 1         |          | 1         |
| A növényi és az állati (humán) sejt összehasonlítása  |           |           |          |           | 1         |          | 1         | 1         |          | 1         |
| A sejtmembrán szerkezete, transzportfolyamatok        |           |           |          |           | 2         |          | 2         | 2         |          | 2         |
| A sejtalkotók és szerepük a sejt életében             |           |           |          |           | 1         |          | 1         | 1         |          | 1         |
| A riboszómák szerkezete és működése, a génkifejeződés |           |           |          |           | 2         |          | 2         | 2         |          | 2         |

|                                   |                                                                      |           |           |           |           |          |          |           |           |          |           |
|-----------------------------------|----------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|----------|----------|-----------|-----------|----------|-----------|
|                                   | A sejtciklus és a sejtosztódás (mitózis, meiózis)                    |           |           |           |           | 7        |          | 7         | 7         |          | 7         |
|                                   | A sejtpusztulás                                                      |           |           |           |           | 1        |          | 1         | 1         |          | 1         |
|                                   | Mivel és hogyan vizsgálhatóak a sejtek                               |           |           |           |           | 3        |          | 3         | 3         |          | 3         |
|                                   | Évközi gyakorlat (sejtvizsgáló módszerek) szövettani laboratóriumban |           |           |           |           | 18       |          | 18        | 18        |          | 18        |
|                                   | Tanulási terület összóraszám                                         |           | 63        | 36        | 18        | 72       | 0        | 189       | 190       | 0        | 190       |
| Egészségügyi<br>alapozó ismeretek | <b>Emberi test és működése</b>                                       | <b>0</b>  | <b>0</b>  | <b>64</b> | <b>0</b>  | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>64</b> | <b>36</b> | <b>0</b> | <b>36</b> |
|                                   | Általános ismeretek                                                  |           |           | 6         |           |          |          | 6         | 6         |          | 6         |
|                                   | Szervrendszerekénti felépítési és működési ismeretek                 |           |           | 58        |           |          |          | 58        | 30        |          | 30        |
|                                   | <b>Alapvető higiénés rendszabályok</b>                               | <b>0</b>  | <b>18</b> | <b>0</b>  | <b>0</b>  | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>18</b> | <b>18</b> | <b>0</b> | <b>18</b> |
|                                   | Infekció - nosocomiális infekció                                     |           | 9         |           |           |          |          | 9         | 9         |          | 9         |
|                                   | Egyéni védőeszközök használata                                       |           | 3         |           |           |          |          | 3         | 3         |          | 3         |
|                                   | Fertőtlenítés, sterilizálás alapjai, steril anyagok kezelése         |           | 5         |           |           |          |          | 5         | 5         |          | 5         |
|                                   | Hulladékkezelés                                                      |           | 1         |           |           |          |          | 1         | 1         |          | 1         |
|                                   | <b>Általános ápolástan és gondozástan</b>                            | <b>25</b> | <b>0</b>  | <b>0</b>  | <b>90</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>90</b> | <b>90</b> | <b>0</b> | <b>90</b> |
|                                   | Diagnosztikai alapismeretek                                          |           |           |           | 10        |          |          | 10        | 10        |          | 10        |
|                                   | A gondozás fogalma, célja és formái                                  |           |           |           | 5         |          |          | 5         | 5         |          | 5         |
|                                   | A betegellátó osztály és működése                                    |           |           |           | 5         |          |          | 5         | 5         |          | 5         |
|                                   | A betegmegfigyelés alapjai                                           |           |           |           | 15        |          |          | 15        | 15        |          | 15        |
|                                   | Testváladékok megfigyelése és kezelése                               |           |           |           | 15        |          |          | 15        | 15        |          | 15        |
|                                   | Általános ápolási beavatkozások                                      |           |           |           | 30        |          |          | 30        | 30        |          | 30        |
|                                   | Haldoklás, halál, gyász                                              |           |           |           | 10        |          |          | 10        | 10        |          | 10        |



|                                                                  |           |           |          |           |           |          |           |           |          |           |
|------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|----------|-----------|-----------|----------|-----------|-----------|----------|-----------|
| <b>Gyógyszertani alapismeretek</b>                               | <b>40</b> | <b>0</b>  | <b>0</b> | <b>18</b> | <b>0</b>  | <b>0</b> | <b>18</b> | <b>20</b> | <b>0</b> | <b>20</b> |
| Gyógyszertani alapfogalmak                                       |           |           |          | 3         |           |          | 3         | 3         |          | 3         |
| Gyógyszerbejuttatási módok                                       |           |           |          | 8         |           |          | 8         | 10        |          | 10        |
| Gyógyszerinterakciók és ellátásuk                                |           |           |          | 3         |           |          | 3         | 3         |          | 3         |
| A gyógyszerelés szabályai                                        |           |           |          | 3         |           |          | 3         | 3         |          | 3         |
| Gyógyszerelő rendszerek                                          |           |           |          | 1         |           |          | 1         | 1         |          | 1         |
| <b>Kommunikáció</b>                                              | <b>0</b>  | <b>18</b> | <b>0</b> | <b>0</b>  | <b>0</b>  | <b>0</b> | <b>18</b> | <b>16</b> | <b>0</b> | <b>16</b> |
| Kommunikációs zavarok                                            |           | 3         |          |           |           |          | 3         | 2         |          | 2         |
| Egészségügyi szakmai kommunikáció                                |           | 3         |          |           |           |          | 3         | 2         |          | 2         |
| Speciális kommunikáció                                           |           | 8         |          |           |           |          | 8         | 8         |          | 8         |
| Konfliktuskezelés                                                |           | 4         |          |           |           |          | 4         | 4         |          | 4         |
| <b>Általános laboratóriumi alapismeretek</b>                     | <b>60</b> | <b>0</b>  | <b>0</b> | <b>0</b>  | <b>36</b> | <b>0</b> | <b>36</b> | <b>36</b> | <b>0</b> | <b>36</b> |
| A laboratóriumi munka eszközei                                   |           |           |          |           | 1         |          | 1         | 1         |          | 1         |
| Tömeg- és térfogatmérés a laboratóriumban                        |           |           |          |           | 1         |          | 1         | 1         |          | 1         |
| Matematikai számítások a laboratóriumban                         |           |           |          |           | 3         |          | 3         | 3         |          | 3         |
| Oldatkészítés, oldatkonzentráció                                 |           |           |          |           | 5         |          | 5         | 5         |          | 5         |
| Laboratóriumi alpműveletek: anyagok tisztítása és szétválasztása |           |           |          |           | 1         |          | 1         | 1         |          | 1         |
| Laboratóriumi vegyszerek és tárolásuk                            |           |           |          |           | 1         |          | 1         | 1         |          | 1         |
| Biztonságtechnika a laboratóriumban                              |           |           |          |           | 1         |          | 1         | 1         |          | 1         |

|                                                                                            |           |          |          |          |           |          |           |           |          |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|----------|----------|----------|-----------|----------|-----------|-----------|----------|-----------|
| Évközi orientációs gyakorlat szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai laboratóriumban |           |          |          |          | 18        |          | 18        | 18        |          | 18        |
| Informatika a laboratóriumban                                                              |           |          |          |          | 2         |          | 2         | 2         |          | 2         |
| Minőségbiztosítás a laboratóriumban                                                        |           |          |          |          | 3         |          | 3         | 3         |          | 3         |
| <b>Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia</b>                                        | <b>25</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>72</b> | <b>0</b> | <b>72</b> | <b>56</b> | <b>0</b> | <b>56</b> |
| A rehabilitáció alapfogalmai                                                               |           |          |          |          | 4         |          | 4         | 4         |          | 4         |

|                               |                                                              |          |          |          |           |          |          |           |           |          |           |
|-------------------------------|--------------------------------------------------------------|----------|----------|----------|-----------|----------|----------|-----------|-----------|----------|-----------|
|                               | Az akadályozott ember sajátos ellátási igényei, szükségletei |          |          |          |           | 30       |          | 30        | 22        |          | 22        |
|                               | Komplex, átfogó akadálymentesítés                            |          |          |          |           | 6        |          | 6         | 5         |          | 5         |
|                               | A komplex (átfogó) rehabilitáció rendszere                   |          |          |          |           | 6        |          | 6         | 5         |          | 5         |
|                               | A rehabilitációt támogató eszközök                           |          |          |          |           | 6        |          | 6         | 5         |          | 5         |
|                               | Akadályozottságok az orvosi rehabilitációban                 |          |          |          |           | 6        |          | 6         | 3         |          | 3         |
|                               | Fizioterápiáról általában                                    |          |          |          |           | 2        |          | 2         | 2         |          | 2         |
|                               | Fizioterápiás alapok                                         |          |          |          |           | 12       |          | 12        | 10        |          | 10        |
|                               | Tanulási terület összórászáma                                |          | 36       | 64       | 108       | 108      | 0        | 316       | 272       | 0        | 272       |
| Társadalomtudományi ismeretek | <b>Szociológia alapjai</b>                                   | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>18</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>18</b> | <b>22</b> | <b>0</b> | <b>22</b> |
|                               | A szociológia alapjai                                        |          |          |          | 5         |          |          | 5         | 6         |          | 6         |
|                               | Egészségyszociológia                                         |          |          |          | 8         |          |          | 8         | 10        |          | 10        |
|                               | Családszociológia                                            |          |          |          | 5         |          |          | 5         | 6         |          | 6         |
|                               | <b>Pszichológia alapjai</b>                                  | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>36</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>36</b> | <b>28</b> | <b>0</b> | <b>28</b> |
|                               | Általános lélektan                                           |          |          |          | 8         |          |          | 8         | 7         |          | 7         |

|                            |                                                     |           |          |          |           |          |          |           |           |          |           |
|----------------------------|-----------------------------------------------------|-----------|----------|----------|-----------|----------|----------|-----------|-----------|----------|-----------|
|                            | Személyiséglélektan                                 |           |          |          | 5         |          |          | 5         | 4         |          | 4         |
|                            | Fejlődéslélektan                                    |           |          |          | 10        |          |          | 10        | 6         |          | 6         |
|                            | Szociálpszichológia                                 |           |          |          | 4         |          |          | 4         | 4         |          | 4         |
|                            | Beteg ember lélektana                               |           |          |          | 9         |          |          | 9         | 7         |          | 7         |
|                            | <b>Népegészségtan, egészségfejlesztés</b>           | <b>0</b>  | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>18</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>18</b> | <b>22</b> | <b>0</b> | <b>22</b> |
|                            | Az egészség, egészségkultúráltság                   |           |          |          | 1         |          |          | 1         | 2         |          | 2         |
|                            | Az egészségi állapot mérési módszerei               |           |          |          | 2         |          |          | 2         | 3         |          | 3         |
|                            | Prevenció és egészségmegőrzés                       |           |          |          | 2         |          |          | 2         | 3         |          | 3         |
|                            | Népegészségügyi programok                           |           |          |          | 1         |          |          | 1         | 2         |          | 2         |
|                            | Életmód – egészségmagatartás                        |           |          |          | 2         |          |          | 2         | 2         |          | 2         |
|                            | Szexuálhigiéné                                      |           |          |          | 2         |          |          | 2         | 2         |          | 2         |
|                            | Mentálhigiéné                                       |           |          |          | 3         |          |          | 3         | 3         |          | 3         |
|                            | Egészségkárosító tényezők                           |           |          |          | 2         |          |          | 2         | 2         |          | 2         |
|                            | Egészségfejlesztés                                  |           |          |          | 3         |          |          | 3         | 3         |          | 3         |
|                            | <b>Pedagógiai - betegoktatási<br/>alapismeretek</b> | <b>0</b>  | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>18</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>18</b> | <b>20</b> | <b>0</b> | <b>20</b> |
|                            | Általános pedagógia alapismeretek                   |           |          |          | 7         |          |          | 7         | 7         |          | 7         |
|                            | Andragógia                                          |           |          |          | 3         |          |          | 3         | 3         |          | 3         |
|                            | Betegoktatás                                        |           |          |          | 5         |          |          | 5         | 5         |          | 5         |
|                            | Egészségügyi szakdolgozók oktatása                  |           |          |          | 3         |          |          | 3         | 5         |          | 5         |
|                            | Tanulási terület összóraszám                        |           | 0        | 0        | 90        | 0        | 0        | 90        | 92        | 0        | 92        |
|                            |                                                     |           |          |          |           |          |          |           |           |          |           |
| Klinikumi<br>alapismeretek | <b>Belgyógyászat és ápolástana</b>                  | <b>25</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>72</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>72</b> | <b>56</b> | <b>0</b> | <b>56</b> |
|                            | Szív-és érrendszeri megbetegedések                  |           |          |          | 7         |          |          | 7         | 6         |          | 6         |

|  |                                              |           |          |          |           |           |          |           |           |          |           |
|--|----------------------------------------------|-----------|----------|----------|-----------|-----------|----------|-----------|-----------|----------|-----------|
|  | Vérképzőrendszeri megbetegedések             |           |          |          | 7         |           |          | 7         | 6         |          | 6         |
|  | Légzőrendszeri megbetegedések                |           |          |          | 7         |           |          | 7         | 6         |          | 6         |
|  | Emésztőrendszeri megbetegedések              |           |          |          | 7         |           |          | 7         | 6         |          | 6         |
|  | Kiválasztórendszeri megbetegedések           |           |          |          | 7         |           |          | 7         | 6         |          | 6         |
|  | Endokrinrendszeri megbetegedései             |           |          |          | 7         |           |          | 7         | 6         |          | 6         |
|  | Daganatos megbetegedések                     |           |          |          | 7         |           |          | 7         | 6         |          | 6         |
|  | Fertőző betegek, infektológia                |           |          |          | 7         |           |          | 7         | 6         |          | 6         |
|  | Belgyógyászati ápolási beavatkozások         |           |          |          | 16        |           |          | 16        | 8         |          | 8         |
|  | <b>Sebészet és ápolástana</b>                | <b>25</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>72</b> | <b>0</b>  | <b>0</b> | <b>72</b> | <b>42</b> | <b>0</b> | <b>42</b> |
|  | Általános sebészeti alapismeretek            |           |          |          | 20        |           |          | 20        | 7         |          | 7         |
|  | Részletes sebészet                           |           |          |          | 20        |           |          | 20        | 12        |          | 12        |
|  | Traumatológiai, ortopédiai betegek ápolása   |           |          |          | 16        |           |          | 16        | 8         |          | 8         |
|  | Sebészeti ápolási beavatkozások              |           |          |          | 16        |           |          | 16        | 15        |          | 15        |
|  | <b>Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk</b> | <b>30</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b>  | <b>72</b> | <b>0</b> | <b>72</b> | <b>42</b> | <b>0</b> | <b>42</b> |
|  | Fül-orr-gégészeti betegek ápolása            |           |          |          |           | 12        |          | 12        | 8         |          | 8         |
|  | Szemészeti betegek ápolása                   |           |          |          |           | 12        |          | 12        | 8         |          | 8         |
|  | Bőrgyógyászati betegek ápolása               |           |          |          |           | 12        |          | 12        | 8         |          | 8         |
|  | Urológiai betegek ápolása                    |           |          |          |           | 12        |          | 12        | 8         |          | 8         |
|  | Ápolási beavatkozások                        |           |          |          |           | 24        |          | 24        | 10        |          | 10        |
|  |                                              |           |          |          |           |           |          |           |           |          |           |
|  | <b>Szülészet-nőgyógyászat klinikuma</b>      | <b>0</b>  | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b>  | <b>18</b> | <b>0</b> | <b>18</b> | <b>28</b> | <b>0</b> | <b>28</b> |
|  | Nőgyógyászati vizsgáló eljárások             |           |          |          |           | 3         |          | 3         | 5         |          | 5         |

|                                                                         |          |          |          |          |           |          |           |           |          |           |
|-------------------------------------------------------------------------|----------|----------|----------|----------|-----------|----------|-----------|-----------|----------|-----------|
| Várandós gondozás                                                       |          |          |          |          | 3         |          | 3         | 3         |          | 3         |
| Szövődményes/patológias terhesség                                       |          |          |          |          | 3         |          | 3         | 5         |          | 5         |
| Háborítatlan szülés folyamata, szülési rendellenessége                  |          |          |          |          | 3         |          | 3         | 5         |          | 5         |
| Szoptatástámogatás, gyerekbarát újszülött ellátás, gyermekágy           |          |          |          |          | 3         |          | 3         | 5         |          | 5         |
| Nőgyógyászati betegségek                                                |          |          |          |          | 3         |          | 3         | 5         |          | 5         |
| <b>Neurológia klinikuma</b>                                             | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>18</b> | <b>0</b> | <b>18</b> | <b>18</b> | <b>0</b> | <b>18</b> |
| Általános és speciális vizsgálatok                                      |          |          |          |          | 1         |          | 1         | 1         |          | 1         |
| Tudatállapot változások                                                 |          |          |          |          | 2         |          | 2         | 2         |          | 2         |
| A koponyaűri nyomásváltozással járó állapot változások                  |          |          |          |          | 1         |          | 1         | 1         |          | 1         |
| Idegsebészeti beavatkozások                                             |          |          |          |          | 1         |          | 1         | 1         |          | 1         |
| Fejfájás, epilepszia                                                    |          |          |          |          | 2         |          | 2         | 2         |          | 2         |
| Agyi érbetegségek                                                       |          |          |          |          | 3         |          | 3         | 3         |          | 3         |
| Neurotraumán átesett betegek                                            |          |          |          |          | 1         |          | 1         | 1         |          | 1         |
| Neuroinfektológiai betegségek                                           |          |          |          |          | 2         |          | 2         | 2         |          | 2         |
| Autoimmun betegségek                                                    |          |          |          |          | 2         |          | 2         | 2         |          | 2         |
| Onkológiai és degeneratív neurológiai betegségek                        |          |          |          |          | 3         |          | 3         | 3         |          | 3         |
| <b>Pszichiátria klinikuma</b>                                           | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>18</b> | <b>0</b> | <b>18</b> | <b>18</b> | <b>0</b> | <b>18</b> |
| A pszichiátriai története, előítéletek, stigmák                         |          |          |          |          | 2         |          | 2         | 2         |          | 2         |
| Szorongásos zavarok                                                     |          |          |          |          | 2         |          | 2         | 2         |          | 2         |
| Hangulatzavarok                                                         |          |          |          |          | 2         |          | 2         | 2         |          | 2         |
| Pszichoaktív szerek használatával kapcsolatos és egyéb addiktív zavarok |          |          |          |          | 3         |          | 3         | 3         |          | 3         |

|                                                                                                          |            |          |          |            |            |          |            |            |          |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|----------|----------|------------|------------|----------|------------|------------|----------|------------|
| Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok, agresszió és konfliktus kezelés                     |            |          |          |            | 3          |          | 3          | 3          |          | 3          |
| Személyiség zavarok                                                                                      |            |          |          |            | 2          |          | 2          | 2          |          | 2          |
| Táplálkozási magatartás zavarai                                                                          |            |          |          |            | 2          |          | 2          | 2          |          | 2          |
| Organikus pszichoszindrómák                                                                              |            |          |          |            | 2          |          | 2          | 2          |          | 2          |
| <b>Geriátria klinikuma</b>                                                                               | <b>0</b>   | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b>   | <b>18</b>  | <b>0</b> | <b>18</b>  | <b>18</b>  | <b>0</b> | <b>18</b>  |
| Bevezetés a geriátriába                                                                                  |            |          |          |            | 2          |          | 2          | 2          |          | 2          |
| Az idős kor jellegzetességei                                                                             |            |          |          |            | 2          |          | 2          | 2          |          | 2          |
| Az öregedés biológiai folyamatát befolyásoló tényezők, az időskorra vonatkozó általános jellegzetességek |            |          |          |            | 3          |          | 3          | 3          |          | 3          |
| Veszélyeztető tényezők idős korban                                                                       |            |          |          |            | 2          |          | 2          | 2          |          | 2          |
| Szervek, szervrendszerek és a homeosztázis változásai idős korban, leggyakrabban előforduló betegségek   |            |          |          |            | 2          |          | 2          | 2          |          | 2          |
| Egészség gondozás idős korban                                                                            |            |          |          |            | 2          |          | 2          | 2          |          | 2          |
| Idős betegek speciális ápolása                                                                           |            |          |          |            | 5          |          | 5          | 5          |          | 5          |
| <b>Klinikai gyakorlat</b>                                                                                | <b>100</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>144</b> | <b>108</b> | <b>0</b> | <b>252</b> | <b>180</b> | <b>0</b> | <b>180</b> |
| Belgyógyászat gyakorlat                                                                                  |            |          |          | 72         |            |          | 72         | 54         |          | 54         |
| Sebészet gyakorlat                                                                                       |            |          |          | 72         |            |          | 72         | 54         |          | 54         |
| Kisklinikum gyakorlat                                                                                    |            |          |          |            | 72         |          | 72         | 36         |          | 36         |
| Egyéb klinikai gyakorlat                                                                                 |            |          |          |            | 36         |          | 36         | 36         |          | 36         |
| <b>Tanulási terület összórászama</b>                                                                     |            | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>288</b> | <b>252</b> | <b>0</b> | <b>540</b> | <b>402</b> | <b>0</b> | <b>402</b> |

|                               |                                                              |            |          |          |          |          |            |            |          |             |             |
|-------------------------------|--------------------------------------------------------------|------------|----------|----------|----------|----------|------------|------------|----------|-------------|-------------|
| Gyakorló ápolói ismeretek     | <b>Szakmai klinikai gyakorlat</b>                            | <b>100</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>744</b> | <b>744</b> | <b>0</b> | <b>1023</b> | <b>1023</b> |
|                               | Belgyógyászat és ápolástana gyakorlat                        |            |          |          |          |          | 186        | 186        |          | 248         | 248         |
|                               | Sebészet, ortopédia és traumatológia és ápolástana gyakorlat |            |          |          |          |          | 186        | 186        |          | 248         | 248         |
|                               | Kisklinikum ápolástana gyakorlat                             |            |          |          |          |          | 93         | 93         |          | 124         | 124         |
|                               | Pszichiátria és ápolástana                                   |            |          |          |          |          | 62         | 62         |          | 62          | 62          |
|                               | Neurológia és ápolástana                                     |            |          |          |          |          | 62         | 62         |          | 62          | 62          |
|                               | Geriátria és ápolástana                                      |            |          |          |          |          | 93         | 93         |          | 217         | 217         |
|                               | Szülészet-nőgyógyászat és ápolástana                         |            |          |          |          |          | 62         | 62         |          | 62          | 62          |
|                               | Tanulási terület összórászáma                                |            | 0        | 0        | 0        | 0        | 744        | 744        | 0        | 1023        | 1023        |
| Egybefüggő szakmai gyakorlat: |                                                              |            | 0        | 140      | 140      | 160      |            |            | 160      |             |             |

### 3 A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA

#### 3.1 Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

18/16 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezete munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

##### 3.1.1 Munkavállalói ismeretek tantárgy

18/16 óra

###### 3.1.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

###### 3.1.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—

###### 3.1.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

###### 3.1.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

###### 3.1.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek               | Ismeretek                                                     | Önállóság és felelősség mértéke     | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                           | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|-------------------------------------|---------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Megfogalmazza saját karriercéljait. | Ismeri saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait. | Teljesen önállóan                   | Önismerte alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. |                                                      |
| Szakképzési munkaviszonyt létesít.  | Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.    | Instrukció alapján részben önállóan | Megjelenésében igényes, viselkedésében viszszafozott.       |                                                      |



|                                                            |                                                            |                   |                                                                                                                    |                                                                      |
|------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés módszereit. | Ismeri a formális és informális álláskeresési technikákat. | Teljesen önállóan | Elkötelezett a szabályos foglalkoztatás mellett. Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére. | Internetes álláskeresési portálokon információkat keres, rendszerez. |
|------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|

### 3.1.1.6 A tantárgy témakörei

#### 3.1.1.6.1 Álláskeresés

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete  
 Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

#### 3.1.1.6.2 Munkajogi alapismeretek

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony

A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége

Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idegymunka és alkalmi munka)

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

#### 3.1.1.6.3 Munkaviszony létesítése

Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai

A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma.

A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Probaidő

A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei

A munkaszerződés módosítása

Munkaviszony megszűnése, megszüntetése

Munkaidő és pihenőidő

A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

#### 3.1.1.6.4 Munkanélküliség

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel Az álláskeresési ellátások fajtái

Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazási költség-támogatások)

Szolgáltatások álláskeresőknek (munkaerő-közvetítés, tanácsadás)

Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

### **3.2 Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák esetén)**

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

72/62 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az állásinterjú során hatékony idegen nyelvű kommunikáció.

#### **3.2.1 Munkavállalói idegen nyelv tantárgy**

72/62 óra

##### **3.2.1.1 A tantárgy tanításának fő célja**

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően megfogalmazni, megértsék egy munkaszerződés alapvető idegen nyelvi fordulatait, kifejezéseit.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett kérdéseket meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan kérdéseket, véleményt tudjanak formálni.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteikre, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókinccset is alkalmazva gyakorolja.

##### **3.2.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások**

A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktatónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

##### **3.2.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Idegen nyelvek**

##### **3.2.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.**

##### **3.2.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

| Készségek, képességek                                                                                                                                                                 | Ismeretek                                                                                                                                                                     | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák                                                                                                                                                              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskereséshez használja a kapcsolati tőkéjét. | Ismeri az álláskeresést segítő fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy álláskeresésben segítő szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket. | Teljesen önállóan               | Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, valamint beszédprodukció). Szakmája iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott, helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni. | Hatékonyan tudja álláskereséshez használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelően álláshirdetéseket kiválasztani. |
| A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzot fogalmaz.                                                                                                                | Ismeri az önéletrajz típusait, azok tartalmi és formai követelményeit.                                                                                                        | Teljesen önállóan               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Ki tud tölteni önéletrajzsablonokat, pl. Europass CVsablon, vagy szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajztípusoknak megfelelő dokumentumot.                                      |
| A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.                                                           | Ismeri a motivációs levél tartalmi és formai követelményét, felépítését, valamint tipikus szófordulatait az adott idegen nyelven.                                             | Teljesen önállóan               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Szövegszerkesztő program segítségével meg tud írni egy önéletrajzot, figyelembe véve a formai szabályokat.                                                                                                        |
| Kitölti és a munkaadóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskeresés folyamatának figyelembevételével.                                                   | Ismeri az álláskeresés folyamatát.                                                                                                                                            | Teljesen önállóan               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása, emailek küldése és fogadása, csatolmányok letöltése és hozzáadása.                                                |

|                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                   |                   |  |                                                                                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, a céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során.                                                                            | Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókinccsel és nyelvtani tudással rendelkezik.                                              | Teljesen önállóan |  | A megpályázni kívánt állással kapcsolatban képes az internetről információt szerezni. |
| Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad. | Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókinccsével, amelyek az interjú során, az interjút megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állásinterjúra megérkezéskor felmerülhetnek. | Teljesen önállóan |  |                                                                                       |
| Az állásinterjúhoz kapcsolódóan telefonbeszélgetést folytat, időpontot egyeztet, tényeket tisztáz.                                                                                                         | Tisztában van a telefonbeszélgetés szabályaival és általános nyelvi fordulataival.                                                                                                                                | Teljesen önállóan |  |                                                                                       |
| A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét munkájára vonatkozóan alapvetően megérti.                                                                                                                | Ismeri a munkaszerződés főbb elemeit, leggyakoribb idegen nyelvű kifejezéseit. A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét értelmezni tudja.                                                                | Teljesen önállóan |  |                                                                                       |

### 3.2.1.6 A tantárgy témakörei

#### 3.2.1.6.1 Az álláskeresés lépései, álláshirdetések

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókinccset idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.).

Képessé válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismerni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.

Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (írás-készség).

#### **3.2.1.6.2**      Önéletrajz és motivációs levél

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát.

Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartalmi és formai követelményeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus szófordulatokat, szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

#### **3.2.1.6.3**      „Small talk” – általános társalgás

A small talk elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a small talk során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez passzoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport). A tanulók begyakorolják a kérdésfeltevést és a beszélgetésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.

Az állásinterjút megelőzően gyakran telefonos egyeztetésre is sor kerül, ezért a tanulónak fontos a telefonbeszélgetések szabályait és fordulatait is megismernie, elsajátítania. A témakör során elsősorban a tanulók produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó internetes videók és egyéb hanganyagok hallgatása során receptív készségeik is fejlődnek (hallás utáni értés).

#### **3.2.1.6.4**      Állásinterjú

A témakör végére a tanuló képes viszonylagos folyékonysággal, hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan.

A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.

A témakör tanítása során az állásinterjú lefolytatásán kívül fontos, hogy a tanuló ismerje a munkaszerződés azon szakkifejezéseit, részeit is, amelyek szakmájához kötődhetnek. A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze. A témakör során elsősorban a tanuló produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó videók és egyéb hanganyagok hallgatása során a receptív készségek

is fejlődnek (hallás utáni értés), valamint a munkaszerződés-minták szövegének olvasása során az olvasott szövegértés is fejleszthető.

### 3.3 Egészségügy ágazati alapoktatás megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

359/288 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Az ágazati alapozó ismeretek tartalmazza mindazon ismereteket, melyek elengedhetetlenek egy egészségügyi ellátó intézményben történő képzett segédápolói munkakör betöltéséhez. A tananyag elsajátításával a tanulók képessé válnak megérteni a betegellátás alap pilléreit, etikusan empátikusan és a betegjogok, munkavédelmi alapok betartásával végezni kompetencia szintű beavatkozásait, megismerik az emberi test felépítését, a kórházi aszepszist, az alapvető ápolási-gondozási beavatkozásokat, és azok kivitelezését, illetve gyakorolják ezeket szimulációs és klinikai környezetben.

#### 3.3.1 Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek tantárgy

18/14 óra

##### 3.3.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja az egészségügyi etikába és a betegjogokba történő betekintés nyújtása, illetve képessé tenni a tanulót ezen ismeretek figyelembevétele mellett ellátni mindennapi feladataikat.

##### 3.3.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Betegjogi képviselő / Ápoló BSc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

##### 3.3.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

##### 3.3.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

##### 3.3.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek | Ismeretek | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|-----------------------|-----------|---------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------------------------|
|-----------------------|-----------|---------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------------------------|

|                                                               |                                                                                      |                                     |                                                                            |                                                                       |
|---------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| Alkalmazza az alapvető etikai normákat.                       | Ismeri az alapvető etikai normákat, ismeri a normáktól való eltérés következményeit. | Teljesen önállóan                   | A tanuló folyamatosan aktualizálja tudását, a megfelelő ismereteit bővíti. |                                                                       |
| Betartja a betegjogokat.                                      | Ismeri az ellátottakra vonatkozó jogokat.                                            | Teljesen önállóan                   |                                                                            |                                                                       |
| Érvényesíti a jogait. Betartja a kötelességeit.               | Ismeri az egészségügyi/egészségügyben dolgozók jogait és alapvető kötelességeit.     | Teljesen önállóan                   |                                                                            |                                                                       |
| Alkalmazza a rá vonatkozó egészségügyi törvényi szabályozást. | Ismeri az egészségügyi törvény főbb rendelkezéseit.                                  | Teljesen önállóan                   |                                                                            | Elektronikus adatforrásokat használ a jogi szabályozás nyomkövetésére |
| Érvényesíti a betegjogokat, és a beteglátogatás szabályait.   | Ismeri a betegjogokat.                                                               | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                            |                                                                       |

### 3.3.1.6 A tantárgy témakörei

#### 3.3.1.6.1 Etika és megbízhatóság

Alapvető etikai fogalmak. Az egészségügyi személyzettől elvárható etikus viselkedés, alapvető etikai szabályok. Etikai vétség és következményei.

#### 3.3.1.6.2 Betegjogok

A betegek törvény által előírt jogai és azok alkalmazása a gyakorlatban. Esetismertetés.

#### 3.3.1.6.3 Az egészségügyi dolgozó alapvető jogai és kötelezettségei

Az egészségügyi és egészségügyben dolgozók alapvető jogai, és azok érvényesítése a gyakorlatban, esettanulmányokkal szemlélítve. Érdekvédelmi szervezet.

#### 3.3.1.6.4 Az egészségügyi törvény alapvető szabályozási területei

A magyar egészségügyi törvény főbb szabályozási körei, ezek vonatkozásai a munkavállalók kapcsán.

### 3.3.2 Kommunikáció alapjai tantárgy

9/12 óra

#### 3.3.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló megismeri a tantárgy kapcsán a kollégákkal és a kliensekkel történő kommunikáció főbb alapvetéseit, mely segíti a későbbi beilleszkedését, a feladatok megértését, az ápolási dokumentáció értelmezését.

3.3.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Pedagógia tanár / Pszichológus (kommunikáció, konfliktuskezelés) / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló Msc / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.3.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Magyar nyelv és irodalom

3.3.2.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 3.3.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                                                                                                                        | Ismeretek                                                                        | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                          | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Munkája során kulturált kommunikációt folytat a betegekkel, családtagjaikkal, munkatársakkal. Hatékonyan kommunikál látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel. | Ismeri a speciális kommunikációs technikákat.                                    | Teljesen önállóan               | A munkájához etikusan áll, tudását folyamatosan fejleszti. |                                                      |
| Hiteles kommunikációt folytat betegekkel, hozzátartozókkal, munkatársakkal.                                                                                                  | Ismeri az ellátó csapat tagjait és az azokkal történő kommunikáció alapjait.     | Teljesen önállóan               |                                                            | Hiteles digitális kommunikációt folytat              |
| Alkalmazza a különböző kultúrkörből érkező betegekkel történő megfelelő kommunikációs szabályokat.                                                                           | Ismeri a különböző kultúrkörből érkező betegekkel történő kommunikáció alapjait. | Teljesen önállóan               |                                                            |                                                      |

### 3.3.2.6 A tantárgy témakörei

#### 3.3.2.6.1 Kommunikáció

A kommunikáció fogalma, a kommunikáció általános elméleti modellje

A kommunikációs folyamat dinamikai alapelvei



A kommunikáció csatornái: verbális, nonverbális csatornák  
A kulturális szignálok jelentősége a kommunikációban  
Kongruens kommunikáció az ellátók és kliensek között.

#### 3.3.2.6.2 Szociokulturális faktorok

A kliensekkel történő kommunikáció sajátosságai a különböző kultúrkörből érkező betegek körében. Speciális kommunikáció beszéd-, hallás-, látássérültekkel  
Kommunikációs korlátok leküzdése autizmus spektrumzavar esetén  
Infokommunikációs akadálymentesítés  
A segítő beszélgetés.

#### 3.3.2.6.3 Egészségügyi kommunikáció

Kompetencia körbe tartozó munkafolyamatokkal kapcsolatos kommunikáció, kliensek és hozzátartozóik tájékoztatásának módjai, és hatáskörök. A kapcsolatfelvétel, bemutatkozás jelentősége, általános szabályai  
Kapcsolatteremtés és fenntartás egészséges és beteg gyermekkel, a gyermekek sajátos kommunikációs formái  
Kommunikáció hozzátartozóval  
Kommunikáció idős beteggel, az idős kor kommunikációs jellemzői, kommunikációs nehézségek.

### 3.3.3 Az emberi test felépítése tantárgy

18/18 óra

#### 3.3.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók megismerik az emberi test és a szervrendszerek főbb részeit, elkülönítik az egészséges és a kóros állapotokat.

#### 3.3.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Biológia szakos tanár / Általános orvos / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Bsc ápolói végzettség / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

#### 3.3.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Biológia

#### 3.3.3.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

#### 3.3.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek | Ismeretek | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|-----------------------|-----------|---------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------------------------|
|-----------------------|-----------|---------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------------------------|

|                                                                                               |                                                                                                                                                             |                                     |                                                                                                    |                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|
| Meg tudja határozni az egyes testrészek, szervek elhelyezkedését, egymáshoz való viszonyát.   | Ismeri az emberi szerveket, és elhelyezkedésüket.                                                                                                           | Teljesen önállóan                   | Tudása szempontjából fejlesztő szemléletű, a megszerzett információkat integrálja a munkája során. | Digitális segédanyagokat és atlaszokat használ |
| Csoportosítja a törzs, végtagok, koponya csontjait, izmait.                                   | Ismeri a mozgásrendszer alapjait.                                                                                                                           | Teljesen önállóan                   |                                                                                                    |                                                |
| Bemutatja a szív felépítését. Értelmezi a vérköröket és az érrendszert, és a nyirokrendszert. | Ismeri a szív felépítését, a vérköröket és az érrendszert. Ismeri a nyirokrendszert. Ismeri a véralkotó elemeit, a véralvadás alapjait és a vércsoportokat. | Teljesen önállóan                   |                                                                                                    |                                                |
| Ismereti a légzőrendszer részeit, a mellhártyát, a tüdő szerkezetét és érrendszerét.          | Ismeri a légzőrendszer részeit, a mellhártyát, a tüdő szerkezetét és az érrendszerét.                                                                       | Teljesen önállóan                   |                                                                                                    |                                                |
| Bemutatja az emésztőrendszer részeit, illetve a főbb tápanyagokat.                            | Ismeri az emésztőrendszer részeit, továbbá a májat, hasnyálmirigyet, hashártyát.                                                                            | Teljesen önállóan                   |                                                                                                    |                                                |
| Meghatározza a normák vizeletet.                                                              | Ismeri a vese szerkezetét, és az általa előállított normál vizelet mennyiségi és minőségi jellemzőit.                                                       | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                    |                                                |
| Meghatározza a férfi és női nemi szerveket, másodlagos jelleget.                              | Ismeri a női és férfi nemi szerveket és másodlagos nemi jelleget.                                                                                           | Teljesen önállóan                   |                                                                                                    |                                                |
| Értelmezi az idegrendszer felépítését és részeit.                                             | Ismeri az idegrendszer felépítését és részeit, a reflexeket, a központi, környéki és vegetatív idegrendszert.                                               | Teljesen önállóan                   |                                                                                                    |                                                |
| Értelmezi az endokrin rendszer főbb részeit.                                                  | Felismeri az endokrin rendszer főbb részeit.                                                                                                                | Teljesen önállóan                   |                                                                                                    |                                                |
| Bemutatja az érzékszerveket, és a hőszabályozást.                                             | Tisztába van az érzékszervekkel és a hőszabályozással.                                                                                                      | Teljesen önállóan                   |                                                                                                    |                                                |

### **3.3.3.6 A tantárgy témakörei**

#### **3.3.3.6.1 A mozgásrendszer alapjai**

Az emberi csontváz főbb részei, az ízületek és mozgásuk, az izomzat, illetve ezek magyar nyelvű megnevezése.

#### **3.3.3.6.2 A keringés és légzés alapjai**

Szív felépítése, vérerek, vérkörök, vér alkotóelemei, véralvadás alapjai, vércsoportok, nyirokrendszer. Légzőrendszer felépítése, tüdő szerkezete, érrendszere, mellhártya.

#### **3.3.3.6.3 Az emésztés, kiválasztás, szaporodás alapjai**

Emésztőrendszer szakaszai, máj, hasnyálmirigy, hashártya. Vese főbb szerkezete, normál vizelet mennyiségi és eszköz nélkül meghatározható minőségi jellemzői. Női nemi szervek, férfi nemi szervek, másodlagos nemi jellegek. Magyar nyelvű megnevezések.

#### **3.3.3.6.4 Az idegrendszer, endokrin rendszer és az érzékszervek alapjai**

Idegrendszer felosztása, gerincvelői reflexek. Agyvelő lebenyei és az agykamrák megnevezése. Érzékszervek megnevezése. Hőszabályozás.

### **3.3.4 Elsősegélynyújtási alapismeretek tantárgy**

**36/28 óra**

#### **3.3.4.1 A tantárgy tanításának fő célja**

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló legyen képes a környezetében bekövetkező balesetek, hirtelen egészségkárosodások korai felismerésére, a környezet, beteg/sérült állapotának szakszerű felmérésére, pontos, tárgyilagos segítségkérésre, mentőhívásra, a szükséges elsősegélynyújtási beavatkozások szabályos elvégzésére, és az ellátásban résztvevő laikusok irányítására.

#### **3.3.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások**

Mentőtiszt Bsc / kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló (sürgősségi/intenzív/aneszteziológiai specializációval) / Általános orvos / Mentőorvos / Oxyológia és sürgősségi orvostan szakorvos

#### **3.3.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Az emberi test felépítése**

#### **3.3.4.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.**

### 3.3.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                     | Ismeretek                                                                                    | Önállóság és felelősség mértéke     | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                               | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák                        |
|---------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| Felismeri az elsősegélynyújtás szükségét.                                 | Ismeri az életveszélyes állapotokra utaló jeleket, tüneteket.                                | Teljesen önállóan                   | Határozottság, empátia, gyors döntéshozatal, magabiztosság, jó kommunikáció, irányító képesség. | Applikációk alkalmazásával vagy digitális eszközök segítségével mentőt hív. |
| Felismeri és elhárítja a veszélyforrásokat.                               | Ismeri a veszélyforrásokat és azok elhárításának elemeit.                                    | Teljesen önállóan                   |                                                                                                 |                                                                             |
| Elsődleges állapotfelmérést követően a szükséges beavatkozásokat elvégzi. | ABCDE algoritmus és az azonnali beavatkozások ismerete.                                      | Teljesen önállóan                   |                                                                                                 |                                                                             |
| Felnőtt és gyermek újraélesztést végez.                                   | BLS, PBLIS, AED algoritmus ismerete.                                                         | Teljesen önállóan                   |                                                                                                 | Újraélesztést oktató eszközök és szoftverek használata.                     |
| Sebellátást végez.                                                        | Ismeri a sebek típusait, jellemzőit.                                                         | Teljesen önállóan                   |                                                                                                 |                                                                             |
| Vérzést csillapít.                                                        | Ismeri a vérzések ellátási stratégiáit.                                                      | Teljesen önállóan                   |                                                                                                 |                                                                             |
| Sérültet ellát.                                                           | Ismeri a sérültellátási algoritmust.                                                         | Teljesen önállóan                   |                                                                                                 |                                                                             |
| Roszcullétet, mérgezést felismeri.                                        | Ismeri a hirtelen rosczcullétek ellátási stratégiáit, a mérgezésre utaló tüneteket, jeleket. | Teljesen önállóan                   |                                                                                                 |                                                                             |
| Tömeges baleseti ellátásban részt vesz.                                   | Ismeri a tömeges ellátás szabályait.                                                         | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                 |                                                                             |
| HBLS-ben részt vesz.                                                      | Ismeri a riasztási kritériumokat és a kompetencia szintű eszközök alkalmazását.              | Teljesen önállóan                   |                                                                                                 |                                                                             |

### 3.3.4.6 A tantárgy témakörei

#### 3.3.4.6.1 Az elsősegélynyújtás története, alapfogalmai

Az elsősegélynyújtás jellemzői a különböző történelmi korokban

A nemzetközi és hazai elsősegélynyújtás és mentés fejlődésének fontosabb állomásai

Mária Terézia Mentési rendelete

Flór Ferenc, Kresz Géza munkássága

A Nemzetközi Vöröskereszt, Magyar Vöröskereszt elsősegélynyújtói tevékenysége

A Mentőszolgálat kialakulás (BŐME, VVOME, OMSZ)

Az elsősegélynyújtás társadalmi jelentősége, szerepe napjainkban

Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, szinterei, helye a mentési láncban

Az elsősegélynyújtás jogi, etikai vonatkozásai

Az elsősegélynyújtó személyisége, kompetenciái

#### **3.3.4.6.2 Veszélyhelyzetek ellátási stratégiái**

Az elsősegélynyújtás helyszínei, baleseti helyszín és jellemzői

A helyszín biztonsága, veszélyei Veszélyforrások  
felmérése, elhárítása

Kimentés során alkalmazható műfogások

Veszélyzóna, biztonsági zóna fogalma, jellemzői

A mentőhívás szabályai, a mentésirányító támogató tevékenysége

Speciális vészhelyzetek, események jelentési specialitásai

Kommunikáció a beteggel/sérülttel, hozzátartozóval, ellátókkal

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni***

#### **3.3.4.6.3 ABCDE szemléletű állapotfelmérés és ellátás**

Az ABCDE algoritmus alkalmazásának szabályai

A légutak átjárhatóságának megítélése, átjárhatóság biztosítása eszköz nélkül

A légzés vizsgálata hármasszérzékeléssel, légzési nehezítettség jeleinek felismerése, ellátása

A keringés jeleinek vizsgálata, a sokk jeleinek felismerése, ellátása

Az eszmélet és tudat megítélése, eszméletlen ellátása

Az egész test vizsgálata, sérülések, kihűlés védelem

Leggyakoribb pozicionálások

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni***

#### **3.3.4.6.4 Újraélesztés**

A hirtelen halál, hirtelen szívhalál fogalma, jellemzői, kórélettani alapjai

Pre-arrest jelek, tünetek

Az újraélesztés fogalma, célja, szintjei

A felnőtt BLS érvényes algoritmus

Az AED alkalmazásának jelentősége, szabályai

A csecsemő és kisgyermek újraélesztés (PBLS) algoritmus

A légúti idegentest eltávolítás felnőtt, gyermek algoritmus

Eszméletlen beteg ellátása, pozicionálása

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni***

#### **3.3.4.6.5 Sérültek állapotfelmérése, ellátása**

Baleseti mechanizmusok és lehetséges sérülések

A sebek típusai, jellemzői, ellátásuk

Vérzések ellátása

Amputált végtag, amputátum ellátása

Rándulás, ficam, törés ellátása

Koponya, gerinc, mellkas, has, medence és végtag sérülések ellátása, pozicionálása

Termikus sérülése ellátása

Elektromos balesetek ellátása

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni***

#### **3.3.4.6.6**        Rosszullétek, mérgezések

Hirtelen fellépő fájdalmak (fejfájás, mellkasi fájdalom, hasi fájdalom, végtag fájdalom) és ellátásuk

Görcsrohammal járó állapotok és ellátásuk

Életveszélyes allergiás reakciók és ellátásuk

A mérgezés fogalma, formái, jellemzői, behatolási kapuk, mérgezésre utaló jelek, tünetek

Leggyakoribb mérgezések (gáz, gyógyszer, drog, alkohol, marószerek, vegyi anyag, gomba, étel) és ellátási stratégiájuk

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni***

#### **3.3.4.6.7**        Tömeges balesetek, katasztrófák

A tömeges balesetek fogalma, jellemzői

A helyszín és a sérültek felmérésének szabályai, a sérült osztályozás szempontjai

A tömeges baleseti ellátás főbb szabályai

A katasztrófa fogalma, formái, főbb jellemzői

Együttműködés a társszervekkel

#### **3.3.4.6.8**        Egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok ellátása (IHBLIS)

Az egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok jellemzői, ellátási rendszere (MET)

A sürgősségi ellátók riasztásának kritériumai

Az IHBLIS algoritmusai és kompetenciái

Egyszerű, közös légútbiztosítás (OPA, NPA) alkalmazása

Maszkos-ballonos lélegeztetés alkalmazása

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni***

### **3.3.5 Munka-balesetvédelem, betegbiztonság tantárgy**

**36/24 óra**

#### **3.3.5.1**    A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló sajátítsa el az egészséges és biztonságos munkavégzéshez szükséges kompetenciákat, megfelelő viselkedésével segítse elő a balesetek megelőzését, és képes legyen balesetek esetén az előírásoknak megfelelően eljárni, ismerje meg és alkalmazza a betegbiztonságot szolgáló eszközöket, technikákat és viselkedésmódot. A tanulók szerezzenek ismereteket a fertőtlenítés, sterilizálás és infekciókontroll kapcsán. Megszerzett ismereteiket eredményesen tudják alkalmazni mindennapi munkájuk során a nosocomialis infekciók megelőzése érdekében.

3.3.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel) / Munkavédelmi-balesetvédelmi előadó.

3.3.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Alapápolás-gondozás

3.3.5.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                                                                                 | Ismeretek                                                                                                          | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                     | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|
| Munkatevékenysége során biztonságos környezetet és munkakörülményeket alakít ki.                                                      | Ismeri munkakörével kapcsolatos munka-, tűz- és balesetvédelmi szabályokat, a biztonságos munkavégzés feltételeit. | Teljesen önállóan               | Magára nézve kötelezőnek érzi a munka-, tűz-, balesetvédelmi és betegbiztonsági szabályok betartását. | Munkavédelemmel kapcsolatos szakmai tájékoztatók, jogszabályok keresése az interneten. |
| Munkája során az előírásoknak megfelelően alkalmazza az egyéni védőeszközöket.                                                        | Tisztában van az egyéni védőeszközök fogalmával, fajtáival, használatuk szabályaival.                              | Teljesen önállóan               |                                                                                                       |                                                                                        |
| A betegellátás során gondoskodik a beteg, az ellátó személyzet és a környezet biztonságáról, megakadályozza a sérülések kialakulását. | Ismeri a betegbiztonság formáit, a betegkorlátozás módjait, jogi szabályozását.                                    | Teljesen önállóan               |                                                                                                       |                                                                                        |
| Megfelelő viselkedésével és eszközök használatával megelőzi a balesetek kialakulását.                                                 | Ismeri a balesetvédelmi, a betegbiztonsági előírásokat, és azok alkalmazását.                                      | Teljesen önállóan               |                                                                                                       |                                                                                        |

|                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                          |                   |                                                                                                                       |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| Megfelelően alkalmazza a higiénés protokollokat.                                                      | Tisztában van a nosocomialis fertőzések fogalmával, kialakulásának megelőzésével. Ismeri a fertőtlenítő szereket és eljárásokat.                                                                                         | Teljesen önállóan | Felelősséget érez a beteg és a saját biztonsága iránt. Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés szabályok betartását. |  |
| Az eszközöket előkészíti sterilizésre, a steril anyagokat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja. | Ismeri a sterilizálás fogalmát, formáit, az eszközök előkészítését sterilizálásra, valamint a steril anyagok kezelését, tárolását.                                                                                       | Teljesen önállóan |                                                                                                                       |  |
| Szakmai tevékenysége során megfelelően alkalmazza a nosocomialis infekciók megelőzésének szabályait.  | Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, jelentőségét, a leggyakrabban előforduló nosocomialis infekciókat. Tisztában van az infekciókontroll fogalmával, alapelemeivel, a fertőzések megelőzésének ápolói feladataival. | Teljesen önállóan |                                                                                                                       |  |

### 3.3.5.6 A tantárgy témakörei

#### 3.3.5.6.1 A munkavédelem alapjai

A munkahelyi biztonság és egészség megtartásának jelentősége

A munkavédelem jogi szabályozása

A munkavédelem területei, fogalomrendszere

A munkavédelem intézményrendszere

#### 3.3.5.6.2 A munkahelyek kialakítása

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek. A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

#### 3.3.5.6.3 A munkaeszközök biztonsága

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

A munkaeszközök dokumentációi



A munkaeszközök veszélyessége, veszélyes munkaeszközök használata

#### **3.3.5.6.4 Balesetvédelem**

Veszélyek és veszélyforrások a munkahelyeken

Fizikai, biológiai, kémiai veszélyforrások az egészségügyi munkavégzés során Pszichés igénybevétel, a stressz

Kockázatfelmérés és kezelés

Balesetvédelmi előírások az egészségügyben

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Teendők munkabaleset esetén

#### **3.3.5.6.5 Betegbiztonság**

Biztonságos betegmozgatás eszközei, és módszerei. Biztonságos környezet és kialakítása, egészségvédelmi szempontok betegmozgatás betegszállítás esetén.

#### **3.3.5.6.6 Fertőtlenítés**

Asepsis, antisepsis fogalma

A fertőtlenítés fogalma, a fertőtlenítő eljárások hatékonyságát befolyásoló tényezők A fertőtlenítő eljárások hatáserősségének fokozatai

A fertőtlenítés módjai, fizikai, kémiai, kombinált és speciális fertőtlenítő eljárás

A leggyakrabban alkalmazott fertőtlenítő eljárások: higiénés kézfertőtlenítés, műtéti kézfertőtlenítés, bőrfelület fertőtlenítése beavatkozások előtt, váladékfertőtlenítés, váladékelfogó eszközök fertőtlenítése, felületfertőtlenítés, fertőtlenítő mosás, mosogatás, takarítás, műszer- és eszközfertőtlenítés

A fertőtlenítés végrehajtásának formái: Folyamatos és záró fertőtlenítés, szigorított folyamatos és záró fertőtlenítés

#### **3.3.5.6.7 Sterilizálás**

A sterilizálás fogalma

Eszközök, műszerek, anyagok sterilizálhatósága

Főbb sterilizáló módszerek

A sterilizálandó eszközök előkészítése, csomagolása

A steril anyagok utókezelése

Steril anyagok szállítása, tárolása

#### **3.3.5.6.8 Infekciókontroll**

A nosocomiális infekció fogalma, jelentősége

A nosocomiális fertőzések epidemiológiai sajátosságai

A nosocomiális infekció kialakulását elősegítő tényezők, a fertőzés terjedésének leggyakoribb módjai

Az infekció kontroll fogalma, feladata

Az infekció kontroll tevékenységi elemei

A nosocomiális surveillance. Kockázati tényezők meghatározása, a kockázatok kivédésére vonatkozó szabályozás és a végrehajtás ellenőrzése. Megelőző tevékenység Izolációs

szabályok a betegellátás során, környezeti infekciókontroll, fertőtlenítés, sterilizálás, egészségügyi kártevők elleni védekezés. Antibiotikum politika. Az egészségügyi dolgozók nosocomiális fertőzéseinek megelőzése. Képzés, továbbképzés.

A leggyakoribb nosocomiális infekciók: húgyúti infekciók, pneumoniák, műtéti sebfertőzés, bőr és lágyrész, véráram fertőzés okai, hajlamosító tényezői, jellemzői, az infekciók megelőzésének lehetőségei, ápolói feladatai

Fertőző beteg elkülönítése, izolált beteg ápolásának specialitásai

### 3.3.6 Alapápolás-gondozás tantárgy

108/72 óra

#### 3.3.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

Képessé tenni a tanulót az alapvető szükséglet alapú alapápolási-gondozási feladatok elvégzésére, valamint egyes ápolói beavatkozások elvégzésére. Képessé tenni a tanulót a betegmegfigyelésre különböző non-invazív vitális paraméterek mérésére szolgáló eszközök segítségével, és alkalmassá tenni arra, hogy a mért értéket szükség esetén jelezze felettese számára, illetve az elvégzett feladatokat szakszerűen dokumentálja. Felkészíteni a tanulót a rehabilitáció kapcsán a megfelelő gondozási feladatok elvégzésére. Támogató szemléletet biztosítani a család számára. A tanuló sajátítsa el a betegszállítás lehetőségeket, az intézményen belül, és intézményen kívül, szükség esetén alkalmazza a megszerzett ismereteit. Képessé váljon a szakszerű betegmozgatás kivitelezésére, a beteg pozicionálására és kényelmének biztosítására.

#### 3.3.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

#### 3.3.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az emberi test felépítése, Munka-balesetvédelem, betegbiztonság, Betegszállításmozgatás-pozicionálás

#### 3.3.6.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

#### 3.3.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek | Ismeretek | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|-----------------------|-----------|---------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------------------------|
|-----------------------|-----------|---------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| Elvégzi a kliens szükségleteinek megfelelő alapvető gondozási feladatokat. Felismeri a decubitus jeleit.                                         | Ismeri az alapvető emberi szükségleteket, és azok ellátására vonatkozó szabályokat, a kivitelezés menetét, és eszközeit. Ismeri a decubitus kialakulását elősegítő tényezőket, annak előjeleit, és a kialakult decubitust felismeri.                            | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                      |
| Alkalmazza a gyorsteszteket vizelet, széklet és ujjbegyből történő vér mintavétellel. Az ápolói beavatkozások kapcsán aszszisztál.               | Ismeri a beavatkozás eszközrendszerét, és kivitelezésének protokollját, a beavatkozás dokumentálásának módját. Ismeri a beavatkozások eszközrendszerét, előkészítésének közös és kliensoldali vetületét, a környezet előkészítését a betegjogok vonatkozásában. | Instrukció alapján részben önállóan | A kliensekhez, empatikusan segítőkészen áll, a munkáját tudásának megfelelő legmagasabb szinten végzi el, minden körülmények között szem előtt tartja a beteg jogait, és szemérmének védelmét. Munkájára pontos, precíz, a vele szemben támasztható elvárásoknak megfelelően végzi a beavatkozásokat. Empatikusan, fejlesztő szemlélettel végzi munkáját. | Elektronikus dokumentációt kompetenciaszintjének megfelelően vezeti. |
| Nem steril kötéseket, fedőkötéseket helyez fel. Elvégzi a beavatkozások kapcsán keletkező hulladékok és az újrahasznosítható eszközök kezelését. | Ismeri a nem steril szigetkötszereket, és azok felhelyezésének menetét. Ismeri a fedőkötés elkészítését. Ismeri az újrahasznosítás menetét, az eszközök tisztítására, vonatkozó előírásokat, és az egészségügyi hulladékkezelés szabályait, eszközeit.          | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                      |

|                                      |                                         |              |  |  |
|--------------------------------------|-----------------------------------------|--------------|--|--|
| Alapvető ápolói szempontból jelentős | Ismeri a betegmegfigyelés jelentőségét, | Irányítással |  |  |
|--------------------------------------|-----------------------------------------|--------------|--|--|

|                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                     |  |                                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------|
| betegmegfigyelést végez.                                                                                                                                                                                                                      | kivitelezésének főbb lépéseit.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                     |  |                                                                                |
| Non-invazív méréseket végez el. Segítséget nyújt a különböző akadályozottsággal élő emberek számára a speciális szükségleteik kielégítésében. Segít az ápolónak az egészség fejlesztését célzó rendezvények, szűrőprogramok lebonyolításában. | Ismeri a szükséges eszközparkot, és a beavatkozások protokolljait. Ismeri az akadályozottság formáit, az akadályok típusait és az akadálymentesítés lehetőségeit, eszközeit. Ismeri az egészségkultúra elemeit, az egészséges életmód, életvitel jellemzőit. Tisztában van a környezet-szennyezés és az egyéb egészségkárosító tényezők formáival, a megelőzés lehetőségeivel. Ismeri a prevenció szintjeit, a mentálhigiéné és az egészségfejlesztés alapvető lehetőségeit. | Instrukció alapján részben önállóan |  |                                                                                |
| Elvégzi a beavatkozások kapcsán felmerülő dokumentációs feladatokat.                                                                                                                                                                          | Ismeri az ápolási és orvosi dokumentációt, illetve a vezetésükre vonatkozó szabályokat.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Teljesen önállóan                   |  | Elektronikus ápolási dokumentációt vezet.                                      |
| Megérti az inaktivitás káros hatásait az emberi szervezetre                                                                                                                                                                                   | Felsorolás szerűen ismeri az inaktivitás negatív hatásait.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Instrukció alapján részben önállóan |  |                                                                                |
| Alkalmazza a betegmozgatási technikákat és eszközöket.                                                                                                                                                                                        | Ismeri a megfelelő mozgatási technikát és eszközparkot.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Instrukció alapján részben önállóan |  |                                                                                |
| Meghatározza a betegszállítás módját, megrendeli a betegszállítást. Diagnosztikus és terápiás beavatkozásokat követően                                                                                                                        | Felismeri a betegszállítás megrendelő dokumentációt, ismeri a kitöltésére vonatkozó szabályokat. Ismeri a betegpozicionálási lehetőségeket.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Irányítással                        |  | Elektronikus dokumentáció esetén is képes elvégezni a szállítás megrendelését. |

|                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                            |                   |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--|--|
| pozicionálja a beteget.                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                            |                   |  |  |
| Biztosítja a beteg kényelmét és a megfelelő kényelmi eszközöket alkalmazza. A nyomási fekély kialakulását megelőző eszközöket és ápolási technikákat alkalmazza a tartósan fekvő beteg ápolása során. | Ismeri a betegpozicionálás lehetőségeit, és a kényelmi eszközöket. Ismeri a nyomási fekély fogalmát, rizikótényezőit, stádiumait, megelőzésének lehetőségeit, valamint a megelőzésben használt eszközöket. | Teljesen önállóan |  |  |

### 3.3.6.6 A tantárgy témakörei

#### 3.3.6.6.1 A betegmegfigyelés alapjai

Alapfogalmak: panasz, tünet, szindróma, kardinális tünetek

A beteg általános megtekintése, a testalkat, járás, arckifejezés, beszéd megfigyelése

Testtájak megfigyelése: fej, nyak, mellkas, has, végtagok

A bőr és bőrfüggelék megfigyelése

Érzékszervek megfigyelése: a látás, hallás megfigyelése

A fekvés megfigyelése

A fájdalomra utaló jelek, jellegzetes fájdalmak felismerése

A tudat, a magatartás megfigyelése Testváladékok és megfigyelésük.

#### 3.3.6.6.2 Non-invazív mérések és dokumentáció

Testtömeg, testmagasság mérése és dokumentálása

Testkörfogat mérése és dokumentálása

Alapvető életjelek megfigyelése és dokumentálása:

A pulzus jellemzői, megfigyelésének szempontjai, a pulzusvizsgálat módja

A légzés megfigyelése: a légzés megfigyelésének szempontjai, a megfigyelés módja

A vérnyomás jellemzői, a vérnyomásmérés

A testhőmérséklet élettani értékei, eltérések az élettani értéktől A

láz fogalma, jellemzői, tünetei, a testhőmérséklet mérése

Egészségügyi dokumentáció vezetése, típusai, formái.

#### **3.3.6.6.3 A beteggondozás alapjai**

Beteg szükségletei, és szükségletek kielégítése. Beteggondozás az életkorok függvényében. Fürdetés, speciális gyógyfürdetés (kiütéses, elvékonyodott/száraz bőrű beteg fürdetése, fertőtlenítő fürdetés fertőző beteg esetén, fürdető kendős fürdetés kivitelezése). Hajápolás, gyógyszamponok, körömgondozás, borotválás, genitáliák tisztán tartása. Ürítési szükséglet biztosítása, eszközök. Ágyazás, kórtermi környezet, vizsgáló helyiség kialakítása, vizitek előtti teendők, textília kezelés. Öltöztetés. Táplálkozási szükséglet kielégítése, szájápolás, protézisgondozás.

#### **3.3.6.6.4 Betegápolási eljárások**

Decubitus/bőrelváltozások jeleinek felismerése. Mintagyűjtés módjai, széklet, vizelet, vér (ujjbegyből) és gyorsstesszel történő vizsgálatuk, minta laborba juttatása, fedőkötések felhelyezése, nem steril kötések felhelyezése. Sztómazsák csere, bőrápolás. Bevitt-ürített folyadék egyensúly monitorizálása.

#### **3.3.6.6.5 Asszisztensi feladatok**

Alapvető ápolási beavatkozások eszközei, és előkészítésük, egyszer és többször használatos eszközök kezelése, hulladékok kezelése az egészségügyben. Ápolási beavatkozásokban történő asszisztálás/részvétel: perifériás és midline kanül behelyezés/eltávolítás, katéterezés, beöntés, NG szonda behelyezés, i.v. injekciózás, infúziós és oxigénterápia, bőrteszt kivitelezés. Az egészségfejlesztés alapjai. Az egészségkultúra elemei, az egészséges életmód, életvitel jellemzői. A környezet szennyezés és az egyéb egészségkárosító tényezők formái, a megelőzés lehetőségei. A prevenció szintjei, a mentálhigiéné és az egészségfejlesztés alapvető lehetőségeit.

#### **3.3.6.6.6 Inaktivitási tünetcsoport**

A főbb szervrendszerek kapcsán kialakuló negatív hatások az inaktivitás kapcsán és azok megelőzési lehetősége, beteg mozgatási ismeretek kontextusba hozása az inaktivitás kapcsán.

#### **3.3.6.6.7 Az akadályozottság/korlátozottság alapfogalmai**

Bevezetés az akadályozottság/korlátozottság témakörébe, alapfogalmak (integráció, szegregáció, előítélet, diszkrimináció, stigmatizáció, esélyegyenlőség)

Mozgásképességükben akadályozott személyek

Látássérült személyek

Hallássérült személyek

Értelmileg akadályozott személyek

Akadálymentesség meghatározása

Az akadályok főbb formái

Egyetemes tervezés filozófiája

#### **3.3.6.6.8 Szállítási módok, betegszállítási alapok**

Intézményen belüli és intézményen kívüli szállítási módok lehetőségek, szabályok. Beteg vizsgálatra kísérésének szabályai, oxigénpalack kezelése a szállítás alkalmával. Elérhető szállítási eszközök.

Betegszállítás megrendelése, ülő, fekvő szállítás feltételei, speciális betegszállítás megrendelése (oxigén igényes beteg szállítása).

#### **3.3.6.6.9 Betegfektetési és más pozicionálási technikák, betegmozgatás**

Kényelmi eszközök és alkalmazásuk, nyomási fekély prevenciók eszközök és használatuk. Betegpozicionálási lehetőségek az ápolói beavatkozások alatt (fürdetés oldalra fordítható/felültethető beteg esetén, fektetés beöntés, sztómaellátás, EKG készítés, enterális gyógyszerelés, ágy melletti és egyszerű eszközös vizsgálatok kivitelezése közben, pozicionálás I.V. perifériás kanülök behelyezése, vérvétel, injekciózás, infúziós terápia és oxigén terápia során. Betegmozgatás kivitelezésének helyes technikái, különböző önellátási képességekkel rendelkező vagy akadályozott ember ágyban történő mozgatása, felültetése, kiültetése, felállásban, mozgásban történő segítése emberi erővel és betegemelő eszközök és mozgatást segítő eszközök használatával.

### **3.3.7 Irányított gyógyszerelés tantárgy**

**36/36 óra**

#### **3.3.7.1 A tantárgy tanításának fő célja**

A tanulót felkészíteni az előre csomagolt enterális gyógyszerek előírás szerű bejuttatására, segédkezik különböző gyógyszerek bejuttatása kapcsán. Megismertetni a gyógyászati segédeszközöket és használatukat.

#### **3.3.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások**

Általános orvos, Gyógyszerész, Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló, Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi

40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

#### **3.3.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Matematika, Munka-balesetvédelem, Betegbiztonság**

#### **3.3.7.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.**

#### **3.3.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

| <b>Készségek, képességek</b> | <b>Ismeretek</b> | <b>Önállóság és felelősség mértéke</b> | <b>Elvárt viselkedésmódok, attitűdök</b> | <b>Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák</b> |
|------------------------------|------------------|----------------------------------------|------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
|------------------------------|------------------|----------------------------------------|------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                          |                                     |                                                                                                                                                       |                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| Elvégzi az előre csomagolt enterális készítmények beadását, előírásnak megfelelően.                                                   | Ismeri a gyógyszerelés alapszabályait, a beadás menetét.                                                                                                                                                                                                 | Instrukció alapján részben önállóan | Precízen, szakmai tudásának legmagasabb szintjén végzi a gyógyszerelő tevékenységét, együttműködik a team tagjaival, empátikus a kliensekkel szemben. |                                                                     |
| Elvégzi a subcutan, intracutan és intramusculáris (deltaizom) injekciózást, előre töltött fecskendők esetén. Szövődményeket felismer. | Ismeri a beavatkozás eszközeit, használatukra vonatkozó protokollokat, ismeri az esetleges szövődményeket, és megfigyeli azok jeleit, ismeri a dokumentáció vezetésére vonatkozó előírásokat.                                                            | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                                       | Elektronikus dokumentációt kompetenciaszintjének megfelelően vezet. |
| Segédkezik a különböző gyógyszerbejuttatások kapcsán.                                                                                 | Ismeri a hüvely, fülorr-szem, rectalis és transzdermális gyógyszerbejuttatás lehetőségeit, a megfelelő gyógyszerformákat, képes az eszközöket, a klienst a kórtermet és a gyógyszereket megfelelően előkészíteni, és asszisztálni a beavatkozás kapcsán. | Irányítással                        |                                                                                                                                                       |                                                                     |
| Megfelelően tárolja a gyógyszereket.                                                                                                  | Ismeri a gyógyszerek tárolására vonatkozó előírásokat.                                                                                                                                                                                                   | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                       |                                                                     |
| Alkalmazza a gyógyászati segédeszközöket                                                                                              | Ismeri a gyógyászati segédeszközök használatának indikációit és alkalmazási körét                                                                                                                                                                        | Irányítással                        |                                                                                                                                                       |                                                                     |

### 3.3.7.6 A tantárgy témakörei

#### 3.3.7.6.1 A gyógyszerelés alapjai

Szilárd-, lágy-, folyékony gyógyszerformák, törzskönyvezett gyári készítmény, kémiai-, generikus-, gyári név fogalma, rövidítések, gyógyszeradagok és számításuk, gyógyszerelés eszközei, használatuk, gyógyszerelés szabályai, gyógyszerertárolás szabályai, higiénés szabályok.



#### **3.3.7.6.2 Gyógyszerbejuttatási módok**

A per os gyógyszerelés fogalma, javallatai, ellenjavallati,

Per os adagolható gyógyszerformák,

Per os gyógyszerelés (kiadagolás, beadás) gyakorlata,

Az injekciózás fogalma, formái,

Az egyes bejuttatások helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmusa, szabályai,

Az injekciós szövődmények és megelőzésük

Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai

Az inzulin beadás szabályai

Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadásának szabályai, előre kiszerelt készítmények beadási technikája

Az injekciózás gyakorlata (subcutan és intramusculáris injekciózás, segédkezés intravénás injekciózásnál)

Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusa, életkori sajátosságai

A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmusa, higiénés szabályai

A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusa, higiénés szabályai

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

#### **3.3.7.6.3 Gyógyászati segédeszközök**

Gyógyászati segédeszközök fajtái. A betegmozgatást, betegfürdetést segítő eszközök használata. Gyógyászati segédeszközökkel szemben támasztott követelménye.

### **3.3.8 Komplex klinikai szimulációs gyakorlat tantárgy**

**63/56 óra**

#### **3.3.8.1 A tantárgy tanításának fő célja**

A tanulási terület tantárgyai kapcsán megszerzett ismeretek készség szintű gyakorlati elsajátítása szimulációs környezetben.

#### **3.3.8.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások**

Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

#### **3.3.8.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak**

Az emberi test felépítése, Munka-balesetvédelem, betegbiztonság, Betegszállításmozgatás-pozicionálás, alapápolás-gondozás, irányított gyógyszerelés,

#### **3.3.8.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.)**

kell lebonyolítani.

### 3.3.8.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                                                                                                                                                                           | Ismeretek                                                                                                                                                                                | Önállóság és felelősség mértéke     | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                                 | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Készség szinten alkalmazza a biztonságos betegmozgatást és eszközeit, használja az egyéni védő felszereléseket.                                                                                                                 | Széles körű betegbiztonsági ismeretekkel rendelkezik.                                                                                                                                    | Instrukció alapján részben önállóan | Munkájára, környezetére és önmagára precíz, a szakma elvárásainak megfelelő viselkedést tanúsít a szimulációs körülmények között. |                                                      |
| Készség szinten alkalmazza a kényelmi eszközöket, és pozicionálja a beteget.                                                                                                                                                    | Megfelelő ismeretekkel rendelkezik a kényelmi eszközök és betegpozicionálás terén.                                                                                                       | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                   |                                                      |
| Készség szinten alkalmazza a betegbiztonsági és munkavédelmi szabályokat.                                                                                                                                                       | Ismeri a munkabaleset és tűzvédelmi előírásokat és a betegbiztonságra vonatkozó szabályokat.                                                                                             | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                   |                                                      |
| Készség szinten non-invazív eszközök segítségével vitális paramétereket mér és egyszerű eszközös vizsgálatokat végez                                                                                                            | Ismeri a beavatkozások protokollját, eszközeit és azok használatának szabályait.                                                                                                         | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                   |                                                      |
| Készség szinten alkalmazza a szükségletek szerinti alapápolásigondozási feladatokat és a betegápolási eljárásokat.                                                                                                              | Ismeri a beavatkozások jogi és etikai hátterét, a beavatkozások kivitelezésének módját és eszközeit.                                                                                     | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                   |                                                      |
| Készség szinten asszisztál az ápolási beavatkozások (perifériás és midlinekanül behelyezés/eltávolítás, katéterezés, beöntés, NG szonda behelyezés, i.v. injekciózás, infúziós és oxigénterápia, bőr-teszt kivitelezés kapcsán. | Ismeri az ápolási beavatkozások eszközparkját, eszközös, környezeti és kliens előkészítésekre vonatkozó szabályokat. A hulladékgazdálkodást, és az újrahasznosítható eszközök kezelését. | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                   |                                                      |

|                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                           |                                     |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|--|
| Alkalmas a gyógyszerbejuttatásokban történő segédkezés kivitelezésére, és az enterális gyógyszerbejuttatás megvalósítására. | Ismeri a gyógyszerelés szabályait, a gyógyszerértékelés szabályait, a gyógyszer formákat, és a gyógyszerbejuttatás módjait, valamint az asszisztálás menetét egyes beavatkozások kapcsán. | Instrukció alapján részben önállóan |  |
| Készség szinten alkalmazza a gyógyászati segédeszközöket.                                                                   | Ismeri a gyógyászati segédeszközökkel kapcsolatos elvárásokat, és használatukat.                                                                                                          | Instrukció alapján részben önállóan |  |

### 3.3.8.6 A tantárgy témakörei

#### 3.3.8.6.1 Betegbiztonság szimulációs gyakorlat

Egészségügyi védőfelszerelések használata. Biztonságos környezet és kialakítása, egészségvédelmi szempontok betegmozgatás betegszállítás esetén.

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

**3.3.8.6.2** Betegfektetési és más pozicionálási technikák szimulációs gyakorlat Kényelmi eszközök és alkalmazásuk, nyomási fekvély prevenciós eszközök és használatuk. Betegpozicionálási lehetőségek az ápolói beavatkozások alatt (fürdetés oldalra fordítható/felültethető beteg esetén, fektetés beöntés, sztómaellátás, EKG készítés, enterális gyógyszerelés, ágy melletti és egyszerű eszközös vizsgálatok kivitelezése közben, pozicionálás I.V. perifériás kanülök behelyezése, vérvétel, injekciózás, infúziós terápia és oxigén terápia során ***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

#### 3.3.8.6.3 Betegmozgatás szimulációs gyakorlat

Betegmozgatás kivitelezésének helyes technikája és eszközei.

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni***

#### 3.3.8.6.4 Non-invazív mérések és dokumentáció szimulációs gyakorlat

Testtömeg, testmagasság mérése és dokumentálása

Testkörfogat mérése és dokumentálása

Alapvető életjelek megfigyelése és dokumentálása:

A pulzusvizsgálat módja

A légzés megfigyelése, a megfigyelés módjai

A vérnyomásmérés kivitelezése

A testhőmérséklet mérése, mérésének módjai, eszközei.

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

**3.3.8.6.5 Beteg gondozás alapjai szimulációs gyakorlat**

Beteg szükségletei, és szükségletek kielégítése. Beteg gondozás az életkorok függvényében. Fürdetés, speciális gyógyfürdetés (kiütéses, elvékonyodott/száraz bőrű beteg fürdetése, fertőtlenítő fürdetés fertőző beteg esetén, fürdető kendős fürdetés kivitelezése). Hajápolás, gyógyszeres kezelés, körömgondozás, borotválás, genitáliák tisztán tartása. Ürítési szükséglet biztosítása, eszközök. Ágyazás, kórtermi környezet, vizsgáló helyiség kialakítása, vizitek előtti teendők, textilápolás. Öltöztetés. Táplálkozási szükséglet kielégítése, szájjápolás, protézis gondozás.

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

**3.3.8.6.6 Betegápolási eljárások szimulációs gyakorlat**

Decubitus/bőrelváltozások jeleinek felismerése. Mintagyűjtés módjai, széklet, vizelet, vér (ujjbegyéből) és gyors teszttel történő vizsgálatuk, minta laborba juttatása, fedőkötések felhelyezése, nem steril kötések felhelyezése. Sztómazsák csere, bőrápolás. Bevitt-ürített folyadék egyensúly monitorizálása. ***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

**3.3.8.6.7 Asszisztensi feladatok szimulációs gyakorlat**

Alapvető ápolási beavatkozások eszközei, és előkészítésük, egyszer és többször használatos eszközök kezelése, hulladékgazdálkodás az egészségügyben. Ápolási beavatkozásokban történő asszisztálás/részvétel: perifériás és midline kanül behelyezés/eltávolítás, katéterezés, beöntés, NG szonda behelyezés, i.v. injekciózás, infúziós és oxigénterápia, sztóma gondozás, bőrteszt kivitelezés. ***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

**3.3.8.6.8 Gyógyszerbejuttatási módok szimulációs gyakorlat**

A per os gyógyszerelés fogalma, javallatai, ellenjavallati,  
Per os adagolható gyógyszerformák,  
Per os gyógyszerelés (kiadagolás, beadás) gyakorlata,  
Az injekciózás fogalma, formái,  
Az egyes bejuttatások helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmusa, szabályai,  
Az injekciós szövődmények és megelőzésük  
Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai  
Az inzulin beadás szabályai  
Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadásának szabályai, előre kiszerelt készítmények beadási technikája  
Az injekciózás gyakorlata (subcutan és intramusculáris injekciózás, segédkezelés intravénás injekciózásnál)  
Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusa, életkori sajátosságai  
A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmusa, higiénés szabályai

A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

#### **3.3.8.6.9 Gyógyászati segédeszközök szimulációs gyakorlat**

Leggyakoribb gyógyászati segédeszközök használatuk indikációs köre és alkalmazásuk. ***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

### **3.3.9 Vitális paraméterek és injekciózás rendelőintézeti gyakorlat tantárgy 35/28 óra**

#### **3.3.9.1 A tantárgy tanításának fő célja**

A készség szintű ismeretek klinikai körülmények között történő alkalmazásának elsajátítása, megismerkedés a klinikai környezettel és a team munkával.

#### **3.3.9.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások**

Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséget követően) legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

#### **3.3.9.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak**

Az emberi test felépítése, Munka-balesetvédelem, betegbiztonság, Betegszállításmozgatás-pozicionálás, alapápolás-gondozás, irányított gyógyszerelés, Komplex klinikai szimulációs gyakorlat tantárgy

#### **3.3.9.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.**

#### **3.3.9.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

| <b>Készségek, képességek</b>                                                                                       | <b>Ismeretek</b>                               | <b>Önállóság és felelősség mértéke</b> | <b>Elvárt viselkedésmódok, attitűdök</b>                                                                                   | <b>Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák</b> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| Elvégzi a klinikai környezetben a vitális paraméterek mérését kivitelezését, a megfelelő dokumentáció vezetésével. | Ismeri a beavatkozások kivitelezésének módját. | Instrukció alapján részben önállóan    | Kliensközpontúan áll a munkájához, a beavatkozásokat precízen végzi. A szakma elvárásainak megfelelő viselkedést tanúsít a | Elektronikus ápolási dokumentációt vezet.                   |

|                                                                                                                                                |                                                                                                                                                      |                                     |                              |                                           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|------------------------------|-------------------------------------------|
| Elvégzi klinikai körülmények között az injekciós terápia kivitelezését, s.c.; i.m. (deltai-tom) injekciózás esetén előre töltött fecskendővel. | Ismeri az injekciózás és gyógyszerelés szabályait, annak ápolói vonatkozásait, illetve az esetleges szövődmények kialakulásának lehetséges tüneteit. | Instrukció alapján részben önállóan | klinikai körülmények között. | Elektronikus ápolási dokumentációt vezet. |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|------------------------------|-------------------------------------------|

### 3.3.9.6 A tantárgy témakörei

#### 3.3.9.6.1 Non-invazív mérések és dokumentáció klinikai gyakorlat

Testtömeg, testmagasság mérése és dokumentálásának kivitelezése

Testkörfogat mérése és dokumentálásának kivitelezése

Alapvető életjelek megfigyelése és dokumentálásának kivitelezése

A pulzus vizsgálat kivitelezése

A légzés megfigyelés kivitelezése

A vérnyomásmérés kivitelezése

A testhőmérséklet mérésének kivitelezése

A testhőmérséklet mérésének kivitelezése.

#### 3.3.9.6.2 Gyógyszerbejuttatási módok klinikai gyakorlat

Az injekciózások bejuttatásának helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmusa, szabályai, az injekciós szövődmények és megelőzésük. Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai a gyakorlatban.

### 3.4 Alaptudományok megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

189/190 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási területen belül a tanuló elmélyíti tudását az egészséges életvitel jellemzőivel, az egészséget veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatban. Megismerkedik az egészséges emberi szervezet felépítésével és működésével, valamint ezek biokémiai, biofizikai alapjaival. A tanulási terület a mikrobiológia-járványtan és általános kórtan, higiéné tantárgy segítségével bevezeti a tanulót a kóros folyamatokba és a fertőzések, járványok megelőzésével kapcsolatos feladatokba is.

#### 3.4.1 Szakmai kémiai és biokémiai alapok tantárgy

72/56 óra

##### 3.4.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók sajátítsák el a laboratóriumi munkához, a laboratóriumban használt berendezések működéséhez kapcsolódó fizikai-kémiai elméleti alapokat. A tanulók sajátítsák el az általános kémiai ismereteket. Ismerjék meg a kémia elemek élettani hatásait.

##### 3.4.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Biokémikus / Kémikus / Kémia szakos tanár / Orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus Bsc

##### 3.4.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Komplex természettudományos tárgy, biológia

##### 3.4.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

##### 3.4.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                         | Ismeretek                                  | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                     | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ismerteti a termodinamika és reakciókinetika törvényszerűségeit, folyamatait. | Termodinamika és reakciókinetika elmélete. | Teljesen önállóan               | Törekszik a szakmai szabályok betartására, szaknyelv pontos és szakszerű használatára, pontos, logikusan gondolkodik. | Felhasználói szintű számítógépezés, Szövegszerkesztő és táblázatkezelő szoftver használata. |
| Ismerteti az elektromos vezetők csoportjait, az elektród-folyamatokat és az   | Elektrokémiai alapismeretek.               | Teljesen önállóan               | A használt eszközöket,                                                                                                | Laboratóriumi eszközöket használja.                                                         |

|                                                                                                         |                                                                             |                   |                                                                                                      |                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|-------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| elektrolízis folyamatát.                                                                                |                                                                             |                   | berendezéseket és a munkaterületet tisztán és rendezetten tartja. A hulladékokat szakszerűen kezeli. |                                                       |
| Ismerteti az atomok és molekulák felépítését.                                                           | Isméri az általános kémia alapjait, a molekulák jellemzőit.                 | Teljesen önállóan | Felelős és igényes munkát végez egyéni, páros vagy                                                   | Az adatokat digitálisan is dokumentálja, prezentálja. |
| Ismerteti a halmazállapotokat és azok változásait.                                                      | Isméri a halmazállapotok jellemzőit.                                        | Teljesen önállóan |                                                                                                      |                                                       |
| Ismerteti az oldatok tulajdonságait, a kolloidoldatok jellemzőit.                                       | Elsajátította az oldatokkal kapcsolatos kémiai ismereteket.                 | Teljesen önállóan | csoportfeladat esetén.                                                                               |                                                       |
| Ismerteti a vizes oldatok jellemzőit.                                                                   | Elsajátította a vízzel és a vizes oldatokkal kapcsolatos ismereteket.       | Teljesen önállóan |                                                                                                      |                                                       |
| Ismerteti a periódusos rendszer főcsoportjaira jellemző tulajdonságokat, egyes elemek élettani hatását. | Isméri a periódikus rendszer elemeinek fizikai, kémiai és élettani hatását. | Teljesen önállóan |                                                                                                      |                                                       |

### 3.4.1.6 A tantárgy témakörei

**3.4.1.6.1** Kémiai alapfogalmak, az atomok elektronszerkezete és a periódusos rendszer Tudománytörténet

Mennyiségek, mértékegységek

Az atomok felépítése, az elemi részecskék

Az elektronszerkezet. Az atomok gerjesztett állapota

Az elemek periódusos rendszere

Az anyagmennyiség

Kémiai képlet, kémiai egyenlet

**3.4.1.6.2** A molekulák szerkezete, kémiai kötések és kémiai reakciók

Elsőrendű kémiai kötéstípusok

Másodrendű kémiai kötéstípusok Molekulák

képződése

Kölcsönhatás a molekulák között

Kristályrács

Molekulapolaritás

**3.4.1.6.3** Halmazállapotok, oldatok és kolloidok Az anyagok halmazállapotai, az egyes halmazállapotok jellemzői



Halmazállapot változások  
Elegyek és oldatok  
Oldatok összetevői  
Oldódás folyamata, az oldhatóság  
Az oldódást kísérő energiaváltozások  
A kolloid rendszer fogalma, legfontosabb általános tulajdonságai

**3.4.1.6.4** A víz és a vizes oldatok (elektrolitok, savak, bázisok), kémiai egyensúlyok A víz tulajdonságai Elektrolitok Savak és bázisok  
Vizes oldatok kémhatásának meghatározása  
Elektrolitok, elektrolitos disszociáció  
Kémiai egyensúlyi állapotok

**3.4.1.6.5** Alkálifémek, alkáliföldfémek, szerepük a biológiai rendszerekben  
Elhelyezkedésük a periódusos rendszerben  
Alkálifémek általános jellemzői  
Alkálifémek legfontosabb vegyületei és azok mindennapi felhasználása, élettani szerepük  
Alkáliföldfémek általános jellemzői  
Alkáliföldfémek legfontosabb vegyületei és azok mindennapi felhasználása, élettani szerepük

**3.4.1.6.6** Átmenetifémek, fémkomplexek, földfémek  
Fémes anyagok jellemzői  
Átmeneti fémek általános tulajdonságai  
Átmeneti fémek felhasználása a hétköznapi életben  
Komplexbérvés  
Fémkompleksek a mindennapi életben  
A földfémek általános jellemzői  
A bór és az alumínium szerepe, felhasználási területei a hétköznapi életben  
A félfémek általános tulajdonságai  
A félfémek gyakorlati hasznosítása

**3.4.1.6.7** Nemfémes elemek  
Nitrogén legfontosabb vegyületei és ezek felhasználása a gyakorlatban  
A foszfor fizikai és kémiai tulajdonságai  
A foszfor allotróp módosulatai és tulajdonságaik  
A foszfor előfordulása a természetben  
A foszfor legjelentősebb vegyületei  
A foszfor élettani jelentősége  
Az oxigén molekulaszervezete, fizikai és kémiai jellemzői  
Az oxigén előfordulása, felhasználása  
Oxigén és ózon élettani szerepe  
Szabad oxigéngyökök és jelentőségük

Kén fizikai és kémiai tulajdonságai  
Kén előfordulása és felhasználása  
Kén legfontosabb vegyületei  
A kén élettani hatásai

**3.4.1.6.8** Halogén elemek biológiai jelentősége  
Halogénelemek fizikai és kémiai tulajdonságai  
A fluor, a klór, a bróm és a jód felhasználása a hétköznapi életben  
A fluor, a klór, a bróm és a jód élettani hatása

**3.4.1.6.9** Kémiai termodinamika és Reakciókinetika A termodinamika 3 fő tétele  
A kémiai reakciók iránya, egyensúlyi állapot kialakulása Termodinamikai rendszerek típusai (izolált, zárt, nyitott)  
Reakcióhő fogalma  
Termodinamika és az ember - Hogyan fogyjunk le (termodinamikai magyarázat)  
A reakciók feltételei  
A reakció sebességét befolyásoló tényezők  
Megfordítható kémiai reakciók  
A reakciósebességet befolyásoló tényezők változásának hatása Katalizátor hatása  
Kémiai reakciók csoportosítása a reakcióban részt vevő anyagok szerint (egyesülés, bomlás, cserebomlás, helyettesítés)  
Kémiai reakciók csoportosítása a lejátszódó kémia folyamat szerint – redoxi és sav-bázis reakciók  
Kémiai reakciók csoportosítása a reakció termodinamikai jellege szerint

**3.4.1.6.10** Az elektrokémia alapjai  
Az elektrokémia fogalma Mi az elektromos áram  
Első- és másodfajú vezetők  
Elektródok, elektródfolyamatok  
Elektrolízis  
Az elektrolízis gyakorlati alkalmazása

### **3.4.2 Szakmai fizikai és biofizikai alapok tantárgy**

**36/36 óra**

**3.4.2.1** A tantárgy tanításának fő célja  
A tanulók tisztában legyenek a képző berendezések működésével, annak felépítésével. Ismerje a sugárvédelmi szabályokat, hogy azokat betartsa és betartassa.

**3.4.2.2** A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Fizikus / Biofizikus / Fizika szakos tanár / Orvosi diagnosztikai analitikus Bsc

3.4.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Komplex természettudományos tárgy, biológia

3.4.2.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                                        | Ismeretek                                                                                                   | Önállóság és felelősség mértéke     | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                  | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák                                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Bemutatja az atomok szerkezetét, az elektromágnesesség alapjait.                             | Ismeri a főbb atomszerkezeti részeket, az izotópok fogalmát, az elektromágneses képi diagnosztika alapjait. | Instrukció alapján részben önállóan | Önmagára és környezetére figyelmes, szem előtt tartja a sugárvédelmi szempontokat. |                                                                                                |
| Ismerteti a röntgensugárzással működő készülékeket, és bemutatja a sugárvédelmi előírásokat. | Ismeri a röntgen képalkotás eszközeit, és a sugárvédelmi eszközöket, szabályokat.                           | Teljesen önállóan                   |                                                                                    |                                                                                                |
| Ismerteti az ultrahang-diagnosztika fizikai alapjait.                                        | Ismeri az ultrahangdiagnosztika fizikai alapjait.                                                           | Teljesen önállóan                   |                                                                                    |                                                                                                |
| Ismerteti és jellemzi a fény tulajdonságait, elektromágneses jellemzőit.                     | Fénytani alapismeretek.                                                                                     | Teljesen önállóan                   |                                                                                    | Adatok digitális rendszerekben történő dokumentálása, prezentációkészítő programok használata. |

3.4.2.6 A tantárgy témakörei

3.4.2.6.1 Sugárfizika alapjai

Az atom szerkezete

Atommag

Elektronhéj

Az atommag szerkezete

Nukleonok

Izotóp

A mag energiaállapota, stabilitás

Természetes és mesterséges radioaktivitás

Magsugárzások

Bomlási törvény, felezési idő

Az elektromágneses sugárzások

Keletkezés

Hullámhossz

A röntgensugár fizikai tulajdonságai, kölcsönhatása az élő és élettelen anyaggal.

#### **3.4.2.6.2 Röntgen képalkotó berendezések**

Röntgensugárzás alkalmazása a gyógyászatban

Röntgensugárzást használó készülékek, és alkalmazásuk főbb indikációi Sugárvédelmi szabályok és alkalmazásuk, eszközrendszerek.

#### **3.4.2.6.3 Ultrahang fizikai alapjai**

Ultrahang vizsgálatok feltételei:

Ultrahang vizsgáló helység, ultrahang készülék

Ultrahangdiagnosztikai alapok, az ultrahang kép keletkezése:

Ultrahang fizikai jellemzői (frekvencia, terjedési sebesség, hullámhossz, intenzitás).

#### **3.4.2.6.4 Fénytan alapjai, fényvisszaverődés, -elnyelés, -törés**

A fény jellemző tulajdonságai, a látható fény

A fény, mint elektromágneses sugárzás – fénytörés

A fény, mint elektromágneses sugárzás – fényfelbontás

A fény, mint elektromágneses sugárzás – fényvisszaverődés

A fény, mint elektromágneses sugárzás – fényelnyelés.

### **3.4.3 Egészségügyi informatika tantárgy**

**9/14 óra**

#### **3.4.3.1 A tantárgy tanításának fő célja**

A tanulók szerezzenek ismereteket és tapasztalatokat az egészségügyi dokumentáció kezelésével, az egészségügyi szoftverek alkalmazásával kapcsolatban.

#### **3.4.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások. Informatikus / Informatika tanár**

#### **3.4.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak**

—

#### **3.4.3.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.**

### 3.4.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                       | Ismeretek                                                                                                           | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök     | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|-----------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|---------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Az egészségügyi dokumentációt az adatvédelmi szabályok betartásával kezeli. | Ismeri az egészségügyi dokumentáció részeit, a dokumentálás és adatvédelem szabályait.                              | Irányítással                    | Munkájára igényes, precíz, figyelmes. | Digitális források használata.                       |
| Munkája során medikai rendszerek alkalmazásában közreműködik.               | Ismeri az egészségügyi informatikának a felhasználó szempontjából lényeges alapjait, a szakmai szoftverek típusait. | Irányítással                    |                                       | Medikai rendszerek használata.                       |

### 3.4.3.6 A tantárgy témakörei

#### 3.4.3.6.1 Egészségügyi informatikai alapok

Az egészségügyi informatika tárgya

Elektronikus egészségügyi dokumentáció részei

#### 3.4.3.6.2 Adatvédelem

Adatvédelem, adattovábbítás

Az elektronikus levél küldésének szabályai

#### 3.4.3.6.3 Informatika az egészségügyben

Egészségügyi kódrendszerek

Szoftverek az egészségügyben (orvosi, gazdasági, pénzügyi, személyügyi rendszerek)

Egészségügyi Elektronikus Szolgáltatási Tér (EESZT) fogalma, moduljai E-recept

Medikai rendszerek típusai

Tetszőlegesen kiválasztott medikai rendszer alkalmazása

### 3.4.4 Egészségügyi terminológia tantárgy

18/28 óra

#### 3.4.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az alapvető orvosi latin nyelvi ismereteinek megszerzése, valamint a szakkifejezések helyes használata.

#### 3.4.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Ápoló Bsc / Mentőtsz Bsc / Latin szakos tanár

3.4.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Az emberi test felépítése

3.4.4.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                                                                                           | Ismeretek                                                                              | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                               | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Megérti és ismerteti a latin szakkifejezéseket az emberi test részeinek megnevezésére, és egyes klinikumi, ápolástani szakkifejezéseket megért. | Ismeri a főbb anatómiai, ápolástani és klinikumi latin kifejezéseket.                  | Teljesen önállóan               | Megfelelő minőségű szakmai kommunikációra törekszik a csapat tagjaival szemben. |                                                      |
| Szakmai tevékenysége során megfelelően alkalmazza a latin szakkifejezéseket.                                                                    | Ismeri az orvosi latin szakkifejezéseket, a latin nyelv alapvető nyelvtani szabályait. | Teljesen önállóan               |                                                                                 | Digitális tananyagok használata.                     |

3.4.4.6 A tantárgy témakörei

3.4.4.6.1 Az orvosi latin nyelv alapjai

Az orvosi latin nyelv kialakulása és fejlődése

A latin szavak írása és olvasása Írásjelek

és helyesírás

A kiejtés és hangsúly.

3.4.4.6.2 Az emberi test részei, síkok, irányok

Az emberi test főbb részeinek latin megnevezése

Anatómiai gyűjtőnevek

Az emberi test fő síkjai és irányai

A főnevek szótári alakja és neme

A főnevek declinációi Birtokos

jelzős szerkezetek

Minőségjelzős szerkezetek.

3.4.4.6.3 Szervek, szervrendszerek

A mozgásrendszer anatómiai szakkifejezései  
A keringési rendszer anatómiai szakkifejezései  
A légzőrendszer anatómiai szakkifejezései  
Az emésztőrendszer anatómiai szakkifejezései  
A vizeletkiválasztó és elvezető rendszer anatómiai szakkifejezései  
A nemi szervek anatómiai szakkifejezései  
Az endokrin rendszer anatómiai szakkifejezései  
Az idegrendszer anatómiai szakkifejezései  
Az érzékszervek anatómiai szakkifejezései  
Melléknevek képzése főnevekből  
Az igék szótári alakja, főnevek képzése igékből.

#### **3.4.4.6.4 Kórtani és klinikumi elnevezések**

A betegség, a betegség lefolyásának szakaszai - latin elnevezései  
A mozgásrendszer, keringési rendszer, légzőrendszer, emésztőrendszer, vizeleti rendszer betegségeinek gyakrabban előforduló szakkifejezései.

#### **3.4.4.6.5 Gyógyítással kapcsolatos kifejezések**

Alapvető szakkifejezések: kórelőzmény, fizikális vizsgálat, tünet, tünetegyüttes, jelen állapot, kórisme, diagnózis, gyógykezelés A latin számnevek.

### **3.4.5 Egészségügyi jog és etika alapjai tantárgy**

**18/20 óra**

#### **3.4.5.1 A tantárgy tanításának fő célja**

Az egészségügyi etika vonatkozásainak ismertetése a tanulókkal. A tantárgy felkészíti a tanulókat az alapvető egészségügyi jogszabályok megismerésére és betartására.

#### **3.4.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások**

Betegjogi képviselő / Ápoló BSc / Ápoló MSc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

#### **3.4.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek tantárgy**

#### **3.4.5.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.**

#### **3.4.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

| <b>Készségek, képességek</b>                                                                              | <b>Ismeretek</b>                                                                                                                                                                   | <b>Önállóság és felelősség mértéke</b> | <b>Elvárt viselkedésmódok, attitűdök</b>                     | <b>Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák</b> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| Ismerteti az etikai alapfogalmakat, és alapelveket.                                                       | Ismeri az etika alapfogalmakat és alapelveket.                                                                                                                                     | Teljesen önállóan                      | Munkája során a lehető legmagasabb etikai ismereteit         |                                                             |
| Munkáját az etikai normák és az egészségügyi dolgozóktól elvárt viselkedési szabályok betartásával végzi. | Ismeri az egészségügyi szakdolgozó tevékenységével kapcsolatos etikai normákat, magatartási és kommunikációs szabályokat. Érti a beteglátogatásra vonatkozó általános elvárásokat. | Teljesen önállóan                      | használja fel.                                               | Ápolók etikai kódexének keresése interneten.                |
| Szakmai munkáját az alapvető jogi normák betartásával végzi.                                              | Ismeri az egészségügyi örvény betegjogokkal, valamint az egészségügyi dolgozók jogaival kapcsolatos előírásait. Ismeri a betegjogok érvényesítésének lehetőségeit.                 | Teljesen önállóan                      | A munkáját mindig a jogi normák szem előtt tartásával végzi. | Digitális jogtár használata.                                |
| Érvényesíti a saját és a beteg jogait.                                                                    | Ismeri a saját és a betegjogok érvényesítésének módját.                                                                                                                            | Instrukció alapján részben önállóan    |                                                              |                                                             |

### **3.4.5.6 A tantárgy témakörei**

#### **3.4.5.6.1 Alapfogalmak**

Erkölc  
Moralitás  
Érték  
Norma  
Etika  
Bioetika  
Ápolásetika

**3.4.5.6.2 Az egészségügyi etika alapelvei** Autonómia  
tisztelete  
"Ne árts" elve  
Jótekonyság elve



Igazságosság elve

#### **3.4.5.6.3 Szakmai etikai alapkövetelmények**

Előítélet mentesség, másság elfogadása, tolerancia, humanitás, empátia, karitativitás, intimitás, esélyegyenlőség biztosítása

Az orvos - szakdolgozó - beteg közötti munkakapcsolat etikai normái A team munka alapjai, együttműködés az egészségügyi dolgozók között

Személyiségi jogok, titoktartás, adatvédelem

Tájékozott beleegyezés, az egészségügyi szakdolgozó kompetenciája a betegtájékoztatásban

#### **3.4.5.6.4 Egészségügyi etikett**

Az egészségügyi dolgozó megjelenése, az egészségügyi dolgozóval szemben elvárt magatartás, viselkedés

A beteglátogatás viselkedési szabályai

Etikai kódex

#### **3.4.5.6.5 Az egészségügyről szóló törvény**

Céljai

Alapelvei

Szerkezete

#### **3.4.5.6.6 A betegek jogai és kötelezettségei**

A betegjogok és érvényesítése, betegjogi képviselő, szakmai szervezetek. A betegek kötelezettségei

#### **3.4.5.6.7 Az egészségügyi dolgozók jogai és kötelezettségei**

Az egészségügyi dolgozókra vonatkozó jogszabályok, és azok érvényesítése

### **3.4.6 Sejtbiológia tantárgy**

**36/36 óra**

#### **3.4.6.1 A tantárgy tanításának fő célja**

A tanuló ismerje meg a sejtnet, mint az élő szervezet alapegységének felépítését működését, az alapvető biológiai folyamatok alapjait. Ismerkedjen meg a sejtek vizsgálatára szolgáló eljárásokkal.

#### **3.4.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások**

Biológus / Általános orvos / Biológia szakos tanár

#### **3.4.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Biológia, szerves és biokémia**

3.4.6.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 3.4.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                          | Ismeretek                                                                                  | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                                                                                                                                          | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák                                           |
|------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Jellemzi a növényi és állati (humán) sejteket. | Ismeri a növényi és állati (humán) sejtek felépítése közötti azonosságokat, különbségeket. | Teljesen önállóan               | Törekszik a szakmai szabályok betartására, szaknyelv pontos és szakszerű használatára, pontos, logikusan gondolkodik<br>A használt eszkö-                                                                                                  |                                                                                                |
| Felsorolja a sejtalkotókat, azok működését.    | Ismeri a sejt organellumokat.                                                              | Teljesen önállóan               | zöket, berendezéseket és a munkaterületet tisztán és rendezetten tartja.<br>A hulladékokat szakszerűen kezeli.<br>Érti a munkavédelmi szabályok jelentőségét.<br>Felelős és igényes munkát végez egyéni, páros vagy csoportfeladat esetén. | Adatok digitális rendszerekben történő dokumentálása, prezentációkészítő programok használata. |
| Ismeri a sejt alapvető biológiai funkcióit.    | Ismeri a sejtosztódás és a sejtpusztulás folyamatát.                                       | Teljesen önállóan               |                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                |
| Ismeri a sejt különböző vizsgálómódszereit.    | Ismeri, hogy milyen főbb módszerekkel lehet sejteket vizsgálni.                            | Teljesen önállóan               |                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                |

### 3.4.6.6 A tantárgy témakörei

#### 3.4.6.6.1 A sejt felépítése (prokarióta, eukarióta)

A prokarióta sejt felépítése, jellemzői

Az eukarióta sejt felépítése jellemzői

#### 3.4.6.6.2 A növényi és az állati (humán) sejt összehasonlítása

Különbségek és azonosságok a növényi és állati (humán) sejt felépítésében, működésében

#### 3.4.6.6.3 A sejtmembrán szerkezete, transzportfolyamatok

A foszfolipid kettősréteg felépítése

A membránfehérjék

A sejtmembrán fluiditása

Transzportfolyamatok

**3.4.6.6.4** A sejtalkotók és szerepük a sejt életében A  
citoplazmában elhelyezkedő sejtorganellumok és azok funkciója  
A sejtvázszerkezete

**3.4.6.6.5** A riboszómák szerkezete és működése, a génkifejeződés  
A génexpresszió fogalma  
A génátíródás (transzkripció) folyamata, az mRNS szerepe  
A riboszómák szerkezete, a transzláció lépései

**3.4.6.6.6** A sejtciklus és a sejtosztódás (mitózis, meiózis)  
A sejtciklus fogalma, fázisai  
A meiózis  
A mitózis

**3.4.6.6.7** A sejtpusztulás  
A necrosis  
Az apoptózis

**3.4.6.6.8** Mivel és hogyan vizsgálhatóak a sejtek  
A sejtalkotók centrifugális ülepítéssel történő elkülönítése (sejtfractionálás)  
Fénymikroszkópia  
Fáziskontraszt mikroszkópia  
Elektronmikroszkópia  
Citokémiai módszerek alapjai

**3.4.6.6.9** Évközi gyakorlat (sejtvizsgáló módszerek) szövettani laboratóriumban  
Szövettani laboratóriumban megismerkednek a tanulók:  
A centrifugákkal, a centrifugálással  
A különböző mikroszkópokkal  
Betekintést nyernek a citokémiai módszerekbe

### 3.5 Egészségügyi alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

316/272 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási területen belül a tanulók elmélyítik tudásukat az egészséges életvitel jellemzőivel, az egészséget veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatban. Megismerkednek az egészséges emberi szervezet felépítésével és működésével. A tanulási terület megismerése során alapismereteket adunk át a laboratóriumi és az ápolói munka gyakorlati megvalósításához. Az ápolás történetén keresztül eljutunk a ma alkalmazott ápolási folyamatokhoz. A tanulók elsajátítják a betegmegfigyelés, állapotkövetés alapjait, képesek lesznek a szükségletek felmérésére, azok kielégítésére.

#### 3.5.1 Emberi test és működése tantárgy

64/36 óra

3.5.1.1 A tantárgy tanításának fő célja A tanulók ismerjék meg az egészséges ember testi működésének alapjait.

3.5.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Biológia szakos tanár / Általános orvos / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Bsc ápolói végzettség.

3.5.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Komplex természettudományos tantárgy, biológia, emberi test felépítése

3.5.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

#### 3.5.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                                                                                   | Ismeretek                                                    | Önállóság és felelősség mértéke     | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök            | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-------------------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
| Bemutatja az emberi szervezet struktúráját, ismerteti az életműködések lényegét. Ez irányú tudását az alapozó tárgyak során alkalmazza. | Ismeri az emberi test felépítésének és működésének alapjait. | Teljesen önállóan                   | Tudását fejleszti, elhivatott munkája iránt. | Anatómiai oktatóprogramok, elektronikus tananyagok használata. |
| Felsorolja az emberi szervezet főbb                                                                                                     | Ismeri az emberi                                             | Instrukció alapján részben önállóan |                                              |                                                                |

|                                 |                                                       |  |  |
|---------------------------------|-------------------------------------------------------|--|--|
| részeit, és azok főbb funkcióit | test felépítését és az egyes szervek főbb feladatait. |  |  |
|---------------------------------|-------------------------------------------------------|--|--|

### **3.5.1.6 A tantárgy témakörei**

#### **3.5.1.6.1 Általános ismeretek**

Szervek, szervrendszerek fogalma, felépítése

#### **3.5.1.6.2 Szervrendszerenkénti felépítési és működési ismeretek**

A mozgásrendszer felépítésének alapjai

A keringési rendszer feladata, felépítésének, működésének alapjai

A légzőrendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai

Az emésztőrendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai

A vizeleti rendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai

A nemi szervek feladata, felépítése

Az idegrendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai

A belső elválasztású mirigyek

### **3.5.2 Alapvető higiénés rendszabályok tantárgy**

**18/18 óra**

#### **3.5.2.1 A tantárgy tanításának fő célja**

A tanulók szerezzenek ismereteket a nosocomialis infekciók kialakulásáról, az infekciókontroll ápolói feladatairól.

#### **3.5.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások**

Kórházhygiénikus / Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

#### **3.5.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak**

Egészséges ember és környezete, Az ápolás és gondozás alapjai.

#### **3.5.2.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.**

#### **3.5.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

| Készségek, képességek                                                                                   | Ismeretek                                                                                                                                                                                                             | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                           | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Munkája során az előírásoknak megfelelően alkalmazza az egyéni védőeszközöket.                          | Tisztában van az egyéni védőeszközök fogalmával, fajtáival, használatuk szabályaival.                                                                                                                                 | Teljesen önállóan               | Magára nézve kötelezőnek érzi a munka-, tűz-, balesetvédelmi és higiénés szabályok betartá- |                                                                                                               |
| Megfelelően alkalmazza a higiénés protokollokat.                                                        | Ismeri a mikroorganizmusok típusait, a fertőzések, járványok létrejöttének alapjait. Tisztában van a nosocomialis fertőzések fogalmával, kialakulásának megelőzésével. Ismeri a fertőtlenítő szereket és eljárásokat. | Teljesen önállóan               | sát.                                                                                        | Szakmai oldalak felkeresése, oktatóvideók alkalmazása a fertőtlenítés, higiénés kézfertőtlenítés témakörében. |
| Az eszközöket előkészíti sterilizálásra, a steril anyagokat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja. | Ismeri a sterilizálás fogalmát, formáit, az eszközök előkészítését sterilizálásra, valamint a steril anyagok kezelését, tárolását.                                                                                    | Teljesen önállóan               |                                                                                             | Sterilizáló berendezések használatának megtekintése.                                                          |
| Részt vesz a fertőző betegek elkülönítésében.                                                           | Ismeri a fertőző betegek elkülönítésére és ápolására vonatkozó alapvető előírásokat, higiénés és munkavédelmi szabályokat.                                                                                            | Irányítással                    |                                                                                             |                                                                                                               |

### 3.5.2.6 A tantárgy témakörei

#### 3.5.2.6.1 Infekció - nosocomiális infekció

A kórokozók csoportosítása, főbb jellemzői

A fertőzés fogalma

A járványfolyamat mozgató erői

A fertőzés terjedési módjai gyakoriság és kiterjedés szerint

A fertőző betegség és szakaszai

A fertőző betegségek előfordulási módjai

Járványügyi teendők

Bejelentési kötelezettség  
A fertőző betegek elkülönítése  
A fertőző betegségek megelőzése  
Nosocomialis infekció fogalma, leggyakoribb formái  
Infekciókontroll

**3.5.2.6.2** Egyéni védőeszközök használata Munkaruha, védőruha  
Egyéni védőeszköz fogalma, használatának jellemzői  
Az egészségügyben használt egyéni védőeszközök típusai, jellemzői  
Egyéni védőeszközök használatának gyakorlása

**3.5.2.6.3** Fertőtlenítés, sterilizálás alapjai, steril anyagok kezelése  
A fertőtlenítés fogalma  
A fertőtlenítő eljárások hatékonyságát befolyásoló tényezők  
Fizikai, kémiai fertőtlenítő eljárások, fertőtlenítés gázzal  
A gyakoribb fertőtlenítőszer hatóanyagok és készítmények  
A fertőtlenítőszer alkalmazása  
Kombinált fertőtlenítő eljárások: fertőtlenítő mosás, mosogatás, takarítás  
Higiénés kézfertőtlenítés, fertőtlenítő kézmosás  
Fertőző beteg elkülönítésének és ápolásának alapvető szabályai  
Folyamatos és záró fertőtlenítés  
A sterilizálás alapfogalmai  
A sterilizálás gyakorlata: előkészítés, fertőtlenítés, tisztítás, eszközök átvizsgálása, karbantartása, csomagolás  
A sterilizáló eljárások alapjai  
Steril anyagok szállítása, tárolása  
A sterilitás ellenőrzése

**3.5.2.6.4** Hulladékkezelés  
A hulladék fogalma, a hulladékok csoportosítása (a keletkezés forrása szerint, halmazállapot szerint, környezetre gyakorolt hatás szerint)  
A hulladékok környezeti hatásai  
A települési hulladékok gyűjtése, elszállítása, ártalmatlanítása  
A szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás  
Az egészségügyben keletkező hulladékok fajtái

### **3.5.3 Általános ápolástan és gondozástan tantárgy**

**90/90 óra**

**3.5.3.1** A tantárgy tanításának fő célja  
A tanulók szerezzék meg az egészséges és a beteg ember gondozásához, ápolásához szükséges elméleti és gyakorlati alapokat. Fejlődjön problémaérzékenységük, felelősségérzetük, empátia

készségük, törekedjenek a precíz munkavégzésre. Sajátítsák el az intramusculáris injekciózást, kanülbehelyezést, bólus gyógyszerbejuttatást (fájdalomcsillapítók, hányáscsillapítók, antikoagulánsok, diuretikumok, kortikoszteroidok, fiziológiás oldatok, heparinos fiziológiás oldatok és 14 éves kor felett glukóz).

3.5.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.5.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az emberi test működésének alapjai, ágazati alapozó képzés

3.5.3.4 A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                                                                                        | Ismeretek                                                     | Önállóság és felelősség mértéke     | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                                                 | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|-------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében. | Ismeri a kórképekhez kapcsolódó főbb alapápolási feladatokat. | Teljesen önállóan                   | Nyitott, az egészséges, a beteg ember életét befolyásoló tényezők megfelelő módon való befolyásolására. Támogatja az előítélet mentes viselkedést | Digitális mérőeszközöket használ a munkája során.    |
| Biztosítja az egyén komfortját különböző életszakaszokban, élethelyzetekben.                                                                 | Ismeri az egyén komfortját biztosító tényezőket.              | Instrukció alapján részben önállóan | munkatársai és a gondozottak körében                                                                                                              |                                                      |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                              |                                     |                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Elvégzi a perifériás rövid kanül behelyezését, gondozását, eltávolítását, valamint intramusculáris injekciót ad. Elvégzi a gyógyszer beadást, az előírásoknak megfelelően. (fájdalomcsillapító, hányáscsillapító, antikoaguláns, diuretikum, kortikoszteroid, fiziológiás oldat, heparinos fiziológiás oldat és 14 éves kor felett glukóz esetén). | Ismeri a perifériás vénakanül, az injekciózás, a gyógyszerelési beavatkozások eszközeit, azok használatát, előkészítésük menetét, és a beavatkozást követő ápolói teendőket. | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                |
| Segítséget nyújt a különböző akadályozottsággal élő emberek számára a speciális szükségleteik kielégítésében.                                                                                                                                                                                                                                      | Ismeri az akadályozottság formáit, az akadályok típusait és az akadálymentesítés lehetőségeit, eszközeit.                                                                    | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                |
| Biztosítja a kórterem rendjét, biztonságos, nyugodt környezetet alakít ki.                                                                                                                                                                                                                                                                         | Ismeri a betegosztály felépítését és működését. Ismeri a kórterem és a vizsgáló felszerelését, a berendezések fertőtlenítését, a szennyes és tiszta textília kezelését.      | Teljesen önállóan                   | Prezentáció készítése.                                                                                                         |
| Segédkezik a vizitek előkészítésében, és diagnosztikus eljárások kapcsán.                                                                                                                                                                                                                                                                          | Ismeri a vizit és konzílium fogalmát, a vizit előkészítésével kapcsolatos ápolói feladatokat. Ismeri a diagnosztikus beavatkozások során az asszisztensi feladatokat.        | Irányítással                        | Előkészíti az elektronikus dokumentáció áttekintéséhez szükséges eszközöket a vizit során, kinyomtatja a szükséges tartalmakat |

|                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                     |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|--|--|
| A beteg általános megtekintése során felismeri a főbb kóros eltéréseket, észleli a beteg magatartásának, tudatállapotának változásait, a jellegzetes fájdalmakat. | Ismeri a testalkat, testtájékok, járás, a kültakaró, a tudat, a magatartás és a fájdalom megfigyelésének szempontjait, a kóros eltéréseket, a kóros eltérések szakkifejezéseit.                                                                                                      | Instrukció alapján részben önállóan |  |  |
| Felsorolja a testvázadékok típusait, és a mintavételek általános szabályait, részt vesz a minták laboratóriumba juttatásában.                                     | Ismeri a testvázadék mintavételének általános alapjait, és a CVK-ból történő vérvétel kivitelezésének protokollját. Tisztában van a váladékfelfogó eszközök használatával, tisztításuk és fertőtlenítésük módjával. Ismeri a vizsgálati minta tárolásának, szállításának szabályait. | Teljesen önállóan                   |  |  |
| Részt vesz a terminális állapotú beteg alapápolásában, a halott körüli teendők ellátásában.                                                                       | Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló és terminális állapotban lévő beteg ápolását. Ismeri a halott körüli teendőket, a család támogatásának szempontjait.                                                                                                                       | Irányítással                        |  |  |

### 3.5.3.6 A tantárgy témakörei

#### 3.5.3.6.1 Diagnosztikai alapismeretek

Diagnosztikai alapfogalmak: Anamnézis, auto-, hetero anamnézis, az anamnézis főbb elemei, objektív tünet, szubjektív panasz, tünet, tünet együttes

Labordiagnosztikai ismeretek: A beteg előkészítés szempontjai különböző laborvizsgálatoknál. Vérvétel gyakorlata zárt vérvételi rendszer alkalmazásával, aktív-, passzív biztonsági rendszerek. Hiba lehetőségek és azok megelőzése vérvételnél. Testvázadékok mintavételi technikái, szabályai. Point Of Care Testing (betegágy melletti labordiagnosztika) fogalma, célja, módszerei, jelentősége a betegellátásban. Betegágy melletti vércukor és vizelet meghatározás kivitelezése

Radiológiai diagnosztikai ismeretek: A Rtg, CT, MR, PET, SPECT, Doppler UH, UH vizsgáló modalitások jellemzői, indikációi, kontraindikációi, biztonsági specialitásai, A beteg előkészítésének és vizsgálat utáni megfigyelésének szempontjai

#### **3.5.3.6.2** A gondozás fogalma, célja és formái

Az ember és környezete

Az ember, mint biopszicho-szociális lény

Az egészség fogalma, értelmezése (WHO)

Az egészséges életmód, életvitel összetevői

A prevenció fogalma, szintjei

A gondozás fogalma, célja és formái, a gondozó jellemzői

A gondozás és nevelés egysége

Gondozói hálózat

Gondozás, fejlődés életkoronként

Akadályozott ember gondozása

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

#### **3.5.3.6.3** A betegellátó osztály és működése

A kórterem felszerelése

A vizsgáló, kezelő felszerelése

Higiénés követelmények a betegosztályon: takarítás, fertőtlenítés, tiszta és szennyes textília kezelése, hulladékkezelés

A beteg távozása, áthelyezés más osztályra

A kórházi házirend

Látogatás szabályai

Vizit, konzílium ápolói feladatai

A betegosztályok munkarendje

#### **3.5.3.6.4** A betegmegfigyelés alapjai

Alapfogalmak: panasz, tünet, szindróma, kardinális tünetek

A beteg általános megtekintése, a testalkat, járás, arckifejezés, beszéd megfigyelése

Testtájak megfigyelése: fej, nyak, mellkas, has, végtagok

A bőr és bőrfüggelékek megfigyelése

Érzékszervek megfigyelése: a látás, hallás megfigyelése

A fekvés megfigyelése

A fájdalomra utaló jelek, jellegzetes fájdalmak felismerése

A tudat, a magatartás megfigyelése betegmegfigyelő monitor mérései

lehetőségei ***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

#### **3.5.3.6.5** Testvázadékok megfigyelése és kezelése

Vérvétel elméleti alapjai és kivitelezése

Vérvétel CVK-ból

A testváladék mintavétel általános alapjai, minta típusok (széklet vizelet, hányadék, köpet, seb-torok-orr-fül-szemváladék)

A laboratóriumi minták kezelésének, tárolásának, szállításának szabályai

Asszisztálás punkciók, biopsziák, spirometria során

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

#### **3.5.3.6.6**      Általános ápolási beavatkozások

Alapápolási feladatok szükségletek szerint

Perifériás rövid kanül behelyezése, gondozása, eltávolítása

Intramusculáris injekció kivitelezése

Beteg előkészítés

Beadás kivitelezése ventrogluteális régióba, vastus lateralisba és rectus femorisba. Inkontinens beteg ellátása, ennek non-invazív eszközei és alkalmazásuk (váladék felfogó eszközök).

Hólyagkondicionálás

Gyógyszerelés eszközei, előkészítése és kivitelezése, beavatkozás dokumentálása  
Asszisztálási feladatok diagnosztikus beavatkozások során (képalkotó diagnosztika, labordiagnosztika)

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

#### **3.5.3.6.7**      Haldoklás, halál, gyász

A haldoklási folyamat szakaszai

A terminális állapot fogalma

A haldokló beteg ápolási igényei

A halál klinikai és biológiai jelei

A halott körüli teendők

A család támogatása, a gyász

### **3.5.4 Gyógyszertani alapismeretek tantárgy**

**18/20 óra**

#### **3.5.4.1**      A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg a különböző gyógyszerformák és bejuttatási módok fontosabb jellemzőit, azok esetleges indikációit, kontraindikációit. Képessé váljanak szabályos és felelősségteljes kompetencia szintű gyógyszerelés kivitelezésére, az esetleges interakciók, szövődmények megelőzésére, felismerésére. Ismerjék meg az infúziós oldatokat és azok típusait, az oxigén és inhalációs terápia elméleti alapjait.

#### **3.5.4.2**      A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Gyógyszerész / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló

#### **3.5.4.3**      Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika, biokémia, biofizika, egészségügyi jog, Anatómia, élettan, ápolástan

3.5.4.4 A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 3.5.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                                    | Ismeretek                                                                                | Önállóság és felelősség mértéke     | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                    | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| Enterális és parenterális gyógyszerelést végez                                           | Ismeri a gyógyszerelés szabályait.                                                       | Instrukció alapján részben önállóan | Precizitás, pontosság, felelősségtudat, logikus gondolkodás, megfigyelőképesség, felismerő képesség, szabálykövetés. | Medikai gyógyszerelő programokat használ.                               |
| Oxigén és inhalációs terápiát végez alacsony áramlású rendszerekkel                      | Ismeri az oxigén és inhalációs terápia gyakorlatát, és az alacsony nyomású rendszereket. | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                      |                                                                         |
| Előkészít infúziós terápiához, segítkezik a kivitelezésben, és infúziós palackot cserél. | Ismeri az infúziók típusait és adagolásuk szabályait.                                    | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                      | Infúzió adagoláshoz kapcsolódó számításokat végez digitális eszközökön. |
| Gyógyszer interakciókat felismer és jelent.                                              | Ismeri a leggyakoribb gyógyszer interakciók tünetet, azok ellátásának kompetenciáit.     | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                      |                                                                         |
| Felismeri az invazív beavatkozások szövődményeit.                                        | Ismeri az invazív beavatkozások helyi és általános szövődményeit.                        | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                      |                                                                         |

### 3.5.4.6 A tantárgy témakörei

#### 3.5.4.6.1 Gyógyszertani alapfogalmak

A farmakológia, tárgya, célja, tudomány ágai, főbb területei

Farmakodinámia fogalma, jellemzői

Farmakokinetika fogalma, fázisa és az egyes fázisok jellemzői

Felezési idő, biológiai hasznosulás, terápiás dózis, toxicus dózis

A gyógyszerabúzus fogalma, leggyakoribb formái, jellemzői, megelőzési lehetőségek

Törzskönyvezett gyári készítmény, kémiai-, generikus-, gyári név fogalma

ATC rendszer fogalma, lényege

Magisztrális készítmény, Fo-No készítmény fogalma

A beteg gyógyszereszedési compliance lényege és jelentősége

### 3.5.4.6.2 Gyógyszerbejuttatási módok

Gyógyszerformák áttekintő ismételése

A per os gyógyszerelés fogalma, javallatai, ellenjavallati

Per os gyógyszerelés (kiadagolás, beadás) gyakorlata

A parenterális gyógyszer bejuttatás formái, előnyei, javallatai

Az inhalációs terápia formái, előnyei, javallatai

Az oxigén terápia célja, javallatai, kompetenciái

Oxigénvételi formák (palack, központi oxigén rendszer, oxigén fejlesztő)

Az oxigén adagolás eszközei (reduktor)

Az oxigén bejuttatás eszköze (orrkanül, egyszerű arcmaszk, reservoáros arcmaszk, Venturi maszk, aeroszol maszk, T-szár, Hi-flow rendszerek), az egyes bejuttatási eszközök alkalmazásának javallatai, ellenjavallatai Az oxigénterápia gyakorlata, algoritmusai

Az oxigénterápia hatékonyságának követése

Az inhalációs terápia fogalma, célja, az inhalációs terápia főbb gyógyszer-csoportjai

Az inhalációs terápiás eszközök (kézi adagolók -MDI, DPI, nebulizátorok, köd porlasztók, UH porlasztók, JET porlasztók) főbb jellemzői, alkalmazásának javallatai, ellenjavallatai

Az inhalációs terápia algoritmusai, gyakorlata, hatékonyságának követése

Az oxigén- és inhalációs biztonsági és higiénés szabályai

Az injekciózás fogalma, formái

Az injekciós készítmények felszívása, injekciós oldatok elkészítése

Az egyes bejuttatások helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmusai, szabályai

Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai

Az injekciós szövődmények és megelőzésük

Az inzulin beadás szabályai, inzulin adagok kiszámítása

Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadásának szabályai, előre kiszerelt készítmények beadási technikája, adagok kiszámítása nagy dózisú kiszerelés esetén

Az injekciózás gyakorlata (subcutan és intramusculáris injekciózás, segédkezelés intravénás injekciózásnál)

Az infúziós terápia fogalma, formái, lehetséges bejuttatási módok, azok jellemzői, Az infúziós szerelvények jellemzői (mikro-, makro cseppes szerelvény, cseppszám faktor fogalma)

Az infúziós terápia során alkalmazható egyéb eszközök és jellemzőik (intravasculáris kanülök, összekötők, tűmentes csatlakozók, csatlakozók, infúzióadagoló készülékek)

Az infúziós oldatok adagolásának számítási képletei

Perifériás rövid kanülök jellemzői (nyitott, zárt kanül, aktív-passzív biztonsági rendszerű kanül, biokompatibilitás)

A kanülök alkalmazásának indikációi, kontraindikációi, a behelyezés algoritmusai Az intravasculáris érkatéterek kezelésének, gondozásának és gyógyszer bejuttatásának szabályai, kanülök bemosásának, lezárásának szabályai

Az infúziós terápia követése, megfigyelési szempontok, vizuális infúziós phlebitis score alkalmazása

Az infúziós terápia szövődményei és azok megelőzésének szempontjai, teendők szövődmények esetén

Az infúzió összeállításának algoritmusai, gyakorlata

Az perifériás vénakanulálás és az infúziós terápia kivitelezésének algoritmusai, gyakorlata **A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.**

#### **3.5.4.6.3 Gyógyszerinterakciók és ellátásuk**

Főbb gyógyszer-csoportok (fájdalomcsillapító, hányáscsillapító, antikoaguláns, diuretikum, kortikoszteroid) és lehetséges legjellemzőbb mellékhatásai és megfigyelése

A gyógyszerelés tényezői

A gyógyszer-interakció fogalma, lényege, elősegítő tényezői A szervezet és a gyógyszerek kölcsönhatásai:

- receptor-elmélet, dózis hatás, fogalma, lényege – szinergizmus, antagonizmus fogalma, jellemzői
- antagonisták, kompetitív antagonisták fogalma

A gyógyszer mellékhatás kialakulása, jellemzői, mellékhatásra utaló tünetek

Az allergiás reakciók fogalma, formái, azok jellemzői

Allergiás reakcióra utaló tünetek

Teendők gyógyszer-allergia esetén

#### **3.5.4.6.4 A gyógyszerelés szabályai**

A gyógyszer-rendelés jogi, minőségirányítási szabályai, kompetenciái

A gyógyszer-elrendelésének formái (azonnali, egyszeri, folyamatos, szükség szerinti)

Gyógyszerelés-elrendelésének szabályai speciális esetekben (szóban vagy telefonon történt elrendelés)

A gyógyszer-rendelés szabályai, gyakorlata az alap és járóbeteg-ellátásban

A gyógyszer-rendelés szabályai, gyakorlata a fekvőbeteg-ellátásban

A gyógyszerek tárolásának szabályai, specialitásai

A kábítószerrel való gyógyszerelés szabályai

A gyógyszerelés 3-as, 5-ös, 9-es szabályai

A gyógyszer-helyettesítés szabályai

Lejárt gyógyszerekkel történő feladatok szabályai

A gyógyszerelés dokumentálásának szabályai

A gyógyszer-interakciók, gyógyszer-tévesztés esetén követendő szabályok

A gyógyszereléshez kapcsolódó betegoktatás szempontjai, szabályai

#### **3.5.4.6.5 Gyógyszerelő rendszerek**

A gyógyszer-rendelés és vényírás gyakorlata

A vényírás nyelve, az egyes kifejezések értelmezése

Gyógyszerelő-rendelő, vényíró rendszerek az alapellátásban

Az EESZT-funkciói a gyógyszer-felírásban, kiváltásban és követésben

A gyógyszer-elrendelés szabályai a fekvőbeteg-ellátásban

Gyógyszerelő-rendelő rendszerek a fekvőbeteg-ellátás medikai programjaiban

Kórházi gyógyszerelő rendszerek (Unit dose) alkalmazásának lényege, hatékonysága, gyógyszerelés-biztonsági tényezői.

### 3.5.5 Kommunikáció tantárgy

18/16 óra

#### 3.5.5.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az egészségügyi szakmák gyakorlásához szükséges kommunikációs képességek fejlesztése

#### 3.5.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Pedagógia tanár / Pszichológus (kommunikáció, konfliktuskezelés) / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló Msc / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

#### 3.5.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Magyar nyelv

Történelem

Az emberi test és működése

#### 3.5.5.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

#### 3.5.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                        | Ismeretek                                                                                                                                                                                      | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                            | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák                                                               |
|------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Hiteles kommunikációt folytat betegekkkel, hozzátartozókkal, munkatársakkal. | Ismeri a kommunikáció jellemzőit, a hiteles kommunikáció feltételeit, a kommunikációs zavarokat. Tisztában van a beteggel, családtagokkal, munkatársakkal történő kommunikáció szempontjaival. | Teljesen önállóan               | Fontosnak érzi a beteg meghallgatását. A betegekkkel, hozzátartozókkal történő kommunikáció során nem lépi túl a hatáskörét. |                                                                                                                    |
| Speciális kommunikációt folytat, segítő kommunikációs technikákat alkalmaz.  | Ismeri a kommunikáció módját látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel. Ismeri a segítő beszélgetés alapjait.                                                                    | Teljesen önállóan               |                                                                                                                              | Digitális kommunikációs lehetőségek hallás-, látássérültek esetében. A kommunikáció sajátosságait bemutató videók. |



|                                                   |                                                              |                   |  |  |
|---------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-------------------|--|--|
| Hatékony konfliktuskezelési technikákat alkalmaz. | Ismeri a konfliktusok típusait, a konfliktuskezelés módjait. | Teljesen önállóan |  |  |
|---------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-------------------|--|--|

### 3.5.5.6 A tantárgy témakörei

#### 3.5.5.6.1 Kommunikációs zavarok

Kóros kommunikáció

A nyelvi szocializáció hiányosságai

Szégyenlősség, gátlásosság

Kommunikációs gétek és közléssorompók

#### 3.5.5.6.2 Egészségügyi szakmai kommunikáció

Az egészségügyi dolgozók közötti kommunikáció

Az egészségügyi dolgozó és a beteg közötti kommunikáció

A kapcsolatfelvétel, bemutatkozás jelentősége, általános szabályai

Kapcsolatteremtés és fenntartás egészséges és beteg gyermekkel, a gyermekek sajátos kommunikációs formái Kommunikáció hozzátartozóval

Kommunikáció idős beteggel, az idős kor kommunikációs jellemzői, kommunikációs nehézségek

Kommunikáció eltérő kultúrából érkező beteg esetén

Kommunikáció zaklatott beteggel, indulatos beteggel

A telefonos kommunikáció szabályai az egészségügyben

#### 3.5.5.6.3 Speciális kommunikáció

Speciális kommunikáció beszéd-, hallás-, látássérültekkel

Kommunikációs korlátok leküzdése autizmus spektrumzavar esetén

Infokommunikációs akadálymentesítés

A segítő beszélgetés

Esettanulmányok

#### 3.5.5.6.4 Konfliktuskezelés

Konfliktus fogalma Konfliktusok típusai

Konfliktuskezelési stratégiák: elkerülő, versengő, együttműködő, kompromisszumkereső, alkalmazkodó

A konfliktushelyzetek megelőzése és feloldása hatékony kommunikáció segítségével

### 3.5.6 Általános laboratóriumi alapismeretek tantárgy

36/36 óra

#### 3.5.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg az alapvető laboratóriumi munkafolyamatokat, Tevékenységük során az elsajátított elméleti ismereteiket képesek legyenek a laboratóriumi gyakorlatban hasznosítani. Tanulják meg milyen minőségbiztosítási feladatokat és munkavédelmi szabályokat kell a laboratóriumokban alkalmazni. Legyenek tisztában a környezetvédelmi előírásokkal.

3.5.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus / egészségügyi szakoktató szakirányú végzettséggel / szövettani szakasszisztens minimálisan 5 év gyakorlattal / klinikai kémiai laboratóriumi szakasszisztens minimálisan 5 év gyakorlattal

3.5.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az emberi test felépítése, kórházi aszepszis, Munka-balesetvédelem, betegbiztonság

3.5.6.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 3.5.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                   | Ismeretek                                                            | Önállóság és felelősség mértéke     | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                                                                                                                                               | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák              |
|-------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|
| Tömeget és térfogatot mér a laboratóriumban használt mérőeszközökkel.   | Ismeri a laboratóriumi tömeg- és térfogatmérő eszközöket.            | Instrukció alapján részben önállóan | Törekszik a szakmai szabályok betartására, pontos, logikusan gondolkodik, szabályokat betartja.                                                                                                                                                 | Az adatok feldolgozását és megjelenítését digitálisan is elvégzi. |
| Oldatokat készít.                                                       | Elsajátította a kapcsolódó matematikai és kémiai ismereteket.        | Instrukció alapján részben önállóan | Feladatait pontosan, precízen, az utasításoknak megfelelően, fegyelmezetten látja el                                                                                                                                                            | Digitális laboratóriumi eszközök használata.                      |
| Elvégzi az alapvető anyagtisztítási és anyagszétválasztási műveleteket. | Ismeri az anyagok szétválasztására és szűrésére használt eszközöket. | Irányítással                        | A használt eszközöket, berendezéseket és a munkaterület tisztán és rendezetten tartja. A hulladékokat szakszerűen kezeli. Érti a munkavédelmi szabályok jelentőségét. Felelős és igényes munkát végez egyéni, páros vagy csoportfeladat esetén. | Internetes információforrások keresése és használata.             |
| Munka- és környezetvédelmi előírásokat, szabályokat alkalmaz.           | Ismeri a biztonságtechnikai előírásokat.                             | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                   |

### **3.5.6.6 A tantárgy témakörei**

#### **3.5.6.6.1 A laboratóriumi munka eszközei**

A laboratóriumokban használt üveg fém és műanyag eszközök

#### **3.5.6.6.2 Tömeg- és térfogatmérés a laboratóriumban**

Tömegmérés eszközei - a mérlegek típusai, jellemzői

Folyadékok térfogatmérésére használt eszközök típusai, tulajdonságai.

Használatuk szabályai

#### **3.5.6.6.3 Matematikai számítások a laboratóriumban**

Elegyek és oldatok százalékos összetételével kapcsolatos számítások

Oldatok koncentrációjával kapcsolatos számítások

Normál oldat számítása

#### **3.5.6.6.4 Oldatkészítés, oldatkoncentráció**

Az oldódás folyamata

Az oldatkészítés alapvető szabályai

Százalékos összetétel és típusai

Oldatkoncentráció és típusai

Normál oldat Hígítás,

töményítése

#### **3.5.6.6.5 Laboratóriumi alapműveletek: anyagok tisztítása és szétválasztása Szűrés**

Bepárlás

Ülepítés

Extrakció (kioldás)

Centrifugálás

Dekantálás (szilárd anyagok oldódási különbségén alapuló szétválasztása)

Többfázisú elegyek szétválasztása

Egyszerű és frakcionált desztillálás

#### **3.5.6.6.6 Laboratóriumi vegyszerek és tárolásuk**

Laboratóriumban használt szervetlen vegyszerek

Laboratóriumban használt szerves vegyszerek

A vegyszerek szabályszerű tárolása

#### **3.5.6.6.7 Biztonságtechnika a laboratóriumban**

Az emberre és környezetre veszélyes anyagok kezelése tárolása

Használt veszélyes anyagok kezelése

Munka a biológia anyagokkal

#### **3.5.6.6.8 Évközi orientációs gyakorlat szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai laboratóriumban**

Látogatás szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai laboratóriumokba.

Tájékozódás a munkakörnyezetről, az egyes területeken zajló munkáról, munkafolyamatokról

#### **3.5.6.6.9 Informatika a laboratóriumban**

A szövettani és klinikai kémiai laboratóriumban használatos informatikai eszközök alkalmazási területe.

#### **3.5.6.6.10 Minőségbiztosítás a laboratóriumban**

Minőség fogalma

Minőségbiztosítás fogalma

Minőségbiztosítás módszerei (minőségellenőrzés, minőségirányítás)

Minőségbiztosítási szabványok

### **3.5.7 Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia tantárgy**

**72/56 óra**

#### **3.5.7.1 A tantárgy tanításának fő célja**

A tanuló ismerje meg az akadályozott ember gondozásával kapcsolatos alapvető fogalmakat és gondozási feladatokat. A tantárgy során a tanulók megismerkednek a re/habilitációt érintő legfontosabb fogalmakkal, meghatározásokkal. Továbbá elsajátítják a fizioterápia alapjait.

#### **3.5.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások**

Bsc ápoló / Gyógytornász Bsc / Gyógypedagógus

#### **3.5.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak**

Egészségügyi terminológia, Szakmai kémiai és biokémiai alapok, Szakmai fizikai és biofizikai alapok, Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Pszichológia alapjai, Belgyógyászat és ápolástana, Sebészet és ápolástana.

#### **3.5.7.4 A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.**

#### **3.5.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

| <b>Készségek, képességek</b> | <b>Ismeretek</b> | <b>Önállóság és felelősség mértéke</b> | <b>Elvárt viselkedésmódok, attitűdök</b> | <b>Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák</b> |
|------------------------------|------------------|----------------------------------------|------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
|------------------------------|------------------|----------------------------------------|------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|

|                                                                                            |                                                                                       |                                     |                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| A rehabilitációs alapfogalmakat helyesen értelmezi, és ennek megfelelően cselekszik        | Ismeri a rehabilitáció alapfogalmait.                                                 | Teljesen önállóan                   | Mindennapi élete és munkája során empatikusan és diszkrimináció mentesen cselekszik, erre ösztönzi környezetét. Elkötelezett a morális akadálymentesítés és az integráció eszméjével, - munkája során önkritikus önmagával szemben. | A betegségek és fogyatékoságok nemzetközi osztályozásának rendszerét az informatikai rendszeren keresztül tanulmányozza. |
| A komplex rehabilitáció rendszerében az akadályozott emberek fejlesztését végzi.           | Ismeri az átfogó rehabilitációs rendszer működését.                                   | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                                                                                                                     | Internet alapú szakmai anyagokat olvas.                                                                                  |
| Kiválasztja a megfelelő segédeszközöket.                                                   | Áttekintéssel rendelkezik a segédeszközök alkalmazására és beszerzésére vonatkozólag. | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                                                                                                                     | Internet segítségével segédeszköz forgalmazó cégeket keres.                                                              |
| A különböző típusú akadályozottságokkal élő kliensekkel megfelelően kommunikál.            | Ismeri a sajátos ellátású igényű kliensek segítségének, kommunikációjának technikáit. | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                                                                                     | Tájékoztató, oktató jellegű filmeket keres az internet segítségével.                                                     |
| Feladatokat végez az akadályozott emberek sajátos szükségleteinek kielégítésénél.          | Tisztában van a különböző akadályozottságok jellegzetes megjelenési formáival.        | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                                                                                                                     | Oktatófilmek keresése az interneten.                                                                                     |
| Alkalmazza az akadálymentes környezet lehetőségei gondozási tevékenysége folyamatában.     | Ismeri az akadálymentes környezet kialakításának főbb szempontjait.                   | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                                                                                                                     | Akadálymentes környezet kialakításával kapcsolatos filmek keresése az interneten.                                        |
| A fizioterápia területén tanult fogalmakat helyesen értelmezi.                             | Ismeri a fizioterápia alapfogalmait.                                                  | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                          |
| Felsorolja a fizioterápiás eljárások főbb csoportjait, és azok legfőbb alkalmazási köreit. | Ismeri a fizioterápiás eljárások főbb csoportjait és azok alkalmazási köreit.         | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                          |

|                                                            |                                                                                                                                                                                                                             |                   |  |  |
|------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--|--|
| Gyógyszer nélküli fájdalomcsillapító eljárásokat alkalmaz. | Ismeri a fájdalom alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait. | Teljesen önállóan |  |  |
|------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--|--|

### 3.5.7.6 A tantárgy témakörei

#### 3.5.7.6.1 A rehabilitáció alapfogalmai A

re/habilitációs tevékenység fogalma, tartalma

A betegségek és fogyatékoságok nemzetközi osztályozása (BNO)

A tevékenység akadályozottsága, a részvétel korlátozottsága, az FNO kódrendszer gyakorlati jelentősége

Az akadályozottságok formái, tipológiák (orvosi rehabilitáció, gyógypedagógia)

Különböző akadályozottságok, és rehabilitációjuk főbb sarokpontjai

A re/habilitációs team és szerepe

A rehabilitációs szakemberek főbb tevékenységei, kompetenciái, képzési sajátosságai

A rehabilitációt akadályozó és támogató tényezők

Támogató tényezők: empátia, önrehabilitációs akarat, együttműködés, érdekvédelem, ismeretterjesztés, felvilágosítás, jó szociális körülmények

Akadályozó tényezők: az izoláció, a viktimizáció, stigmatizáció, álrehabilitáció, rossz életkörülmények, az önrehabilitációs akarat hiánya

#### 3.5.7.6.2 Az akadályozott ember sajátos ellátási igényei, szükségletei

Az akadályozottság lelki vonatkozásai

A felnőttkori akadályozottságok lelki vonatkozásai (betegség, akadályozottság elfogadásának folyamata,)

Sérülésspecifikus pszichológiai következmények:

Kommunikációjukban (hang-, beszéd- és nyelvi zavarban) akadályozott személyek

Mozgásképességükben akadályozott személyek

Látássérült személyek

Hallássérült személyek

Értelmileg akadályozott személyek

#### 3.5.7.6.3 Komplex, átfogó akadálymentesítés

Akadálymentesség meghatározása

Az akadályok főbb formái

## Egyetemes tervezés filozófiája

### **3.5.7.6.4** A komplex (átfogó) rehabilitáció rendszere

A rehabilitáció komplexitása, - jellemzői meghatározói

A rehabilitáció intézményrendszere, főbb feladataik

Az orvosi rehabilitáció célja, feladata, eszközkészlete, és módszerei

A pszichológiai rehabilitáció célja, feladata, eszközkészlete, és módszerei

Az oktatási, nevelési rehabilitáció célja, feladata, és eszközkészlete, módszerei

A foglalkozási rehabilitáció célja, feladata, eszközkészlete, módszerei

A szociális rehabilitáció célja, feladata, eszközkészlete, módszerei

A lakóközösségi rehabilitáció elmélete, hazai vonatkozásai

Az Önálló Életvitel Mozgalmak és az új paradigmák

Az életminőség jelentősége

A civil szervezetek szerepe a rehabilitációban, az akadályozott emberek érdekvédelmi szervezetei

Aktivizáló/rehabilitációs szemléletű gondozási feladatok

### **3.5.7.6.5** A rehabilitációt támogató eszközök

Test távoli és test közeli segédeszközök

A mobilitás segédeszközei

Az önellátás segédeszközei

A kommunikáció és az információ eszközei

Kényelmi eszközök

**3.5.7.6.6** Akadályozottságok az orvosi rehabilitációban Az orvosi rehabilitáció tipológiája szerint felosztás területei:

Speciális funkciózavarok (pl.: spaszticitás, inkontinencia)

Pszichológiai problémák (pl.: viselkedés zavarok)

Tartós akadályozottságot okozó állapotok (pl.: stroke)

Az életkorral összefüggő akadályozottságok (pl.: cerebral paresis)

### **3.5.7.6.7** Fizioterápiáról általában

A fizioterápia fogalma és felosztása a bevitt energia szerint, feladata. A fájdalomcsillapítás nem gyógyszeres formáinak, jellemzői, indikációi-kontraindikációi, alkalmazásának algoritmusai (pozíciós terápia, felszíni kezelés, hideg-meleg terápiás alkalmazások, masszázs, fizioterápia, hidroterápia, TENS, alternatív medicina módszerei).

### **3.5.7.6.8** Fizioterápiás alapok

Hidroterápia, Balneoterápia, Mechanoterápia, Klímaterápia

Inhalációs kezelések

Mágneses és elektroterápia, Fototerápia, Termoterápia fogalma

Legfőbb alkalmazási területeik

### 3.6 Társadalomtudományi ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

90/92 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület összefoglalja azokat a pszichológiai, pedagógiai, szociológiai ismereteket, amelyek nélkülözhetetlenek a segítő hivatást választók számára. Az itt tanult tantárgyak azokra a témákra helyezik a hangsúlyt, amelyek az egészségügyi szakdolgozó munkájára közvetlenül, vagy közvetett módon hatással vannak. A pszichológiai, pedagógiai ismeretek megalapozzák betegvezetést, a betegoktatást, egészségfejlesztés tevékenységét, a szociológiai, közigazgatási, valamint szociális joggal foglalkozó témák a szociális segítségnyújtás lehetőségeibe vezetnek be a tanulókat.

#### 3.6.1 Szociológia alapjai tantárgy

18/22 óra

##### 3.6.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

Olyan szakemberek képzése, akik nyitottak a szociális különbségek felismerésére, megfelelő ismerettel rendelkeznek ezen egyenlőtlenségek kezelésére, ismerik a szociológia alapjait, a családot, mint a társadalom legkisebb egységét, védik a társadalmi értékeket és képesek összefoglalni a magyar társadalomra jellemző egészségszociológiai ismereteiket.

##### 3.6.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szociológus Bsc / Szociális Munkás Bsc / Egészségügyi szaktanár/tanár / Egészségügyi szakoktató

##### 3.6.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

##### 3.6.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

##### 3.6.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                       | Ismeretek                                                                                                            | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                            | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|-------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Felsorolja a szociológia alapfogalmait, és jellemzi azokat. | Ismeri a szociológia, a társadalmi rétegződés és szocializáció, deviancia fogalmát és tárgykörüket röviden jellemzi. | Teljesen önállóan               | Munkája során figyelembe veszi a kulturális különbségeket, biztosítja az ellátás során az esélyegyenlőséget, |                                                      |



|                                                                                                                              |                                                                                                                                                       |                   |                                                                     |                                                                                                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|---------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Használja a mortalitást, morbiditást, meghatározza a szociális intézményrendszereket, és azok működésének főbb szempontjait. | Ismeri az alapfogalmakat, a szociális intézményeket és rendszerüket.                                                                                  | Teljesen önállóan | segítő magatartást tanúsít a kollégáival és a kliensekkel egyaránt. | Elektronikus adatbázisokat kezel, elektronikus formában tartja a kapcsolatot egyes kliensekkel. |
| Munkája során alkalmazza az egészségpszichológiai ismereteit.                                                                | Ismeri a társadalmi rétegződést, az egészséget, mint értéket, az egészségi állapotot az életmódot és a betegek/fogyatékkal élők társadalmi helyzetét. | Teljesen önállóan |                                                                     |                                                                                                 |
| Jellemzi a családot, mint a társadalom legkisebb egységét és megítéli a családban bekövetkező szerepkonfliktusokat.          | Ismeri a család egységét és a szerepkonfliktusokat.                                                                                                   | Teljesen önállóan |                                                                     |                                                                                                 |
| Ismereti a családmodelleket, és a házasság intézményét szociológiai szempontból.                                             | Ismeri a családmodelleket, és a házasság intézményét.                                                                                                 | Teljesen önállóan |                                                                     |                                                                                                 |

### 3.6.1.6 A tantárgy témakörei

#### 3.6.1.6.1 A szociológia alapjai

A szociológia lényege, tárgya, jelentősége. Társadalmi rétegződés és mobilitás. Társadalmi egyenlőtlenségek és a szegénység. A szocializáció fogalma és elméletei; szinterei, intézményei. Deviáns magatartás fogalma, formái.

#### 3.6.1.6.2 Egészségpszichológia

Mortalitás, Morbiditás, Társadalmi rétegződés és az egészség kapcsolata, az egészség, mint érték, az életkor és az egészségi állapot, életmód a különböző társadalmi rétegekben, betegek, fogyatékkal élők társadalmi helyzete. Biomedikális szemlélet.

#### 3.6.1.6.3 Családszociológia

Családszociológia. Család intézménye. Családon belüli szerepek és szerepkonfliktusok, a család funkciói. Házasság intézménye. Családmodellek: Klasszikus, egyszülős, mátrix családok szociológiai jelentősége.

### 3.6.2 Pszichológia alapjai tantárgy

36/28 óra

### 3.6.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg az ember pszichikus működésének, pszichikus fejlődésének alapjait, a személyiség jellemzőit. Pszichológiai ismereteik járuljanak hozzá a betegekkel, munkatársakkal való együttműködési képesség fejlődéséhez. Fejlődjön empátiás készségük, a beteg ember lélektanával kapcsolatos ismereteik segítsék őket a megfelelő beteg-szakdolgozó kapcsolat kialakításában, a betegvezetés és a betegek lelki támogatása során.

### 3.6.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Pszichológus / Mentálhigiénés szakember / Pedagógia tanár

### 3.6.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Általános ápolástan és gondozástan, Kommunikáció

### 3.6.2.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 3.6.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                                                                                       | Ismeretek                                                                                                        | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                        | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| Általános lélektannal kapcsolatos ismereteit felhasználja a betegekkel való kapcsolat kialakítása, a betegoktatás és egészségnevelés során. | Ismeri a megismerő folyamatok működésének alapjait.                                                              | Teljesen önállóan               | Megértő, empátikus magatartást tanúsít a betegekkel szemben. Korrekt munkahelyi kapcsolatokra törekszik. | Online pszichológiai tesztek keresése, kitöltése.                             |
| Felismeri a személyiségtípusokat.                                                                                                           | Ismeri a legalapvetőbb személyiségelméletek lényegét.                                                            | Teljesen önállóan               |                                                                                                          |                                                                               |
| Munkáját az életkori sajátosságok figyelembevételével végzi.                                                                                | Ismeri a pszichikus fejlődés törvényszerűségeit, a pszichikus fejlődés főbb mozzanatait.                         | Teljesen önállóan               |                                                                                                          | Fejlődéslélektannal kapcsolatos videók keresése és megtekintése a világhálón. |
| Megfelel a munkahelyi szerepelvárásoknak, hatékonyan együttműködik az egészségügyi team tagjaként.                                          | Ismeretekkel rendelkezik a szerepekről, szereptanulásról. Ismeri a formális kiscsoportok jellemzőit, a csoportok | Teljesen önállóan               |                                                                                                          |                                                                               |

|                                                                                                                             |                                                                                       |                   |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--|
|                                                                                                                             | alakulásának folyamatát.                                                              |                   |  |
| Felismeri a betegnek a betegségre adott reakcióját, a megfelelő segítséget, pszichés támogatást nyújtja ezzel kapcsolatban. | Ismeri a beteg ember lélektani folyamatait. Ismeri a szorongén pszichikus ártalmakat. | Teljesen önállóan |  |

### 3.6.2.6 A tantárgy témakörei

#### 3.6.2.6.1 Általános lélektan

A megismerő folyamatok rendszere

Az érzékelés és észlelés

A figyelem Alvás, álom

Emlékezés, tanulás

Képzelet

Gondolkodás, intelligencia és kreativitás

Motiváció és érzelmek

#### 3.6.2.6.2 Személyiséglélektan

A személyiség fogalmának ismételése. A személyiségelméletek csoportjai. Típuselméletek ismételése

Pszichoanalitikus elméletek: Sigmund Freud, Carl Gustav Jung személyiségelmélete

Humanisztikus elméletek: Rogers, Maslow elmélete

A jellem. Az érett személyiség jellemzői

#### 3.6.2.6.3 Fejlődéslélektan

A fejlődéslélektan fogalma. Pszichikus fejlődéstörvények. Életkori periodicitás

A szenzomotoros fejlődés. A mozgásfejlődés főbb jellemzői. Az érzékszervi-mozgásos értelmi fejlődés periódusai

A beszéd és nonverbális kommunikáció fejlődése

Gyermeki világkép és gondolkodás

Az énkép és éntudat fejlődése

Az érzelmek és az akarat fejlődése

A játék, a rajz és a mese szerepe

A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége. Az apa szerepe

A szocializáció fogalma, színterei. Utánzás, azonosulás, identifikáció

#### 3.6.2.6.4 Szociálpszichológia

A szociálpszichológia tárgya. A személyészlelés ismételése

Szerepek, szereptanulás, szerepkonfliktus

Az emberi kollektívák. A csoport fogalma, csoporttípusok. A formális kiscsoport rétegződése. A csoportnormák, csoportszerepek. A formális kiscsoport fejlődése.

#### 3.6.2.6.5 Beteg ember lélektana

A gyógyítók személyisége. Nővértípusok. A gyógyítók közössége

A beteggel való kommunikáció. Empátia és tolerancia

A betegség hatása a személyiségre. Betegségélmény és magatartás. A fájdalom. A krónikus betegség hatása a személyiségre. A haldoklás, halál és gyász Az egészségügyi szakdolgozók feladatai a betegvezetés során

Az egészségügyi dolgozó mindennapos feladatai elvégzésével kapcsolatos lélektani vonatkozások

Szororigén pszichikus ártalmak

### 3.6.3 Népegészségtan, egészségfejlesztés tantárgy

18/22 óra

#### 3.6.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanulása egészítse ki és mélyítse el a tanulók egészséges életmóddal, életvitellel kapcsolatos ismereteit, járuljon hozzá az egészségtudatos magatartás formálásához.

3.6.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Népegészségügyi ellenőr Bsc / Ápoló Bsc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.6.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Biológia, Általános ápolástan és gondozástan, Emberi test és működése

3.6.3.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

#### 3.6.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek               | Ismeretek                 | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök        | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|-------------------------------------|---------------------------|---------------------------------|------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Felismeri az egészséget hátrányosan | Ismeri az egészség, és az | Teljesen önállóan               | Belátja az egészséges életmód, életvitel |                                                      |

|                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                 |                                     |                                                                                                                |                                                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|
| befolyásoló tényezőket.                                                                                                                    | egészségkultúra fogalmát, elemeit.                                                                                                                              |                                     | jelentőségét. Életvitelében törekszik ennek betartására, és a környezetével való kiegyensúlyozott kapcsolatra. |                                                                                                  |
| Értelmezi a lakosság egészségi állapotát leíró mutatókat, statisztikai adatokat, diagramokat.                                              | Ismeri az egészségi állapot mérési módszereinek lényegét, a főbb mutatókat.                                                                                     | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                | A lakosság egészségi állapotával kapcsolatos adatok keresése digitális adatbázisokban.           |
| Felismeri az egyén magatartásában az egészséget veszélyeztető tényezőket, rizikófaktorokat.                                                | Ismeri a prevenció fogalmát, szintjeit, eszközeit, az egészségmegőrzési programokat.                                                                            | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                |                                                                                                  |
| Egészséges életmóddal, szexuálhigiéniával, káros szenvedélyekkel kapcsolatos ismereteit alkalmazza az egészségfejlesztő tevékenység során. | Tisztában van az egészséges életmód elemivel, a modern nemzedék egészség magatartásával, a szexuálhigiéniával. Ismeri a káros szenvedélyek formáit, jellemzőit. | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                | Internetes kutatómunka, prezentációkészítés egészséges életmód, vagy káros szenvedélyek témában. |
| Megelőzi a kiégés kialakulását.                                                                                                            | Ismeri a stressz és a konfliktusok lelki egészségre gyakorolt hatását, a lelki egyensúly fenntartásának, helyreállításának lehetőségeit.                        | Teljesen önállóan                   |                                                                                                                |                                                                                                  |
| Munkájához kapcsolódó egészségfejlesztési tevékenységet folytat.                                                                           | Ismeri az egészségfejlesztés módszereit, eszközeit, színtereit.                                                                                                 | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                |                                                                                                  |

### 3.6.3.6 A tantárgy témakörei

#### 3.6.3.6.1 Az egészség, egészségkultúráltság

Az egészségkultúra fogalma, összetevői, helye a kultúrában

Az egészség fogalmának értelmezése

Az egészséget meghatározó tényezők: életmód, környezet (társadalmi, természeti), egészségügyi ellátórendszer, egyéni sajátosságok A népegészségtan fogalma, feladatai

#### 3.6.3.6.2 Az egészségi állapot mérési módszerei

A magyar lakosság egészségi állapotának jellemzői

Az egészségi állapot mérésének módszerei

Statisztikai módszerek: statisztikai adat, adatgyűjtés, csoportosítás, statisztikai sorok  
Szociológiai módszerek

Demográfiai módszerek: a demográfia fogalma, demográfiai adatgyűjtés, a strukturális demográfia, népmozgás, a természetes népmozgás mutatói (születési, halálozási mutatók)

Epidemiológiai módszerek: morbiditás, morbiditási adatok forrásai

#### **3.6.3.6.3**          Prevenció és egészségmegőrzés

A prevenció fogalma, szintjei

A primer, secunder és terciér prevenció célja, lényege és eszközei

Védőoltások típusai, életkorhoz kötött védőoltások

Szűrővizsgálatok célja, fajtái

A szív- és érrendszeri, emésztőszervi, légzőszervi megbetegedések kialakulásának okai és kockázati tényezői

Daganatos betegségek megelőzése

#### **3.6.3.6.4**          Népegészségügyi programok

Az egészségfejlesztés alapidokumentumai (Alma-Ata, Ottawai Charta, Dzsakartai Nyilatkozat)

Hazai népegészségügyi programok

#### **3.6.3.6.5**          Életmód - egészségmagatartás

Az életmód fogalma, objektív és szubjektív meghatározói

Az egészségmagatartás. Preventív magatartás, kockázati magatartás

Egészségtudatos magatartás fogalma, jellemzői. Az életminőség

A modern nemzedék egészség-magatartása. A digitális nemzedék jellemzői. A számítógép használatának egészségügyi vonatkozásai, az egészségügyi problémák megelőzése. Elhúzódó serdülőkor. Modern kori evés- és testképzavarok.

#### **3.6.3.6.6**          Szexuálhigiéné

A szexuális identitás

A pubertás élettani változásai

Intim higiéné. Menstruációs higiéné

Az emlő és a here önvizsgálata

Partnerkapcsolatok

Családtervezés. A fogamzásgátlás módszerei

Felkészülés a nőgyógyászati vizsgálatra

Szexuális úton terjedő betegségek és megelőzésük

#### **3.6.3.6.7**          Mentálhigiéné

A mentálhigiéné fogalma

Az egészséges lelki egyensúly fenntartása

A stressz. Megküzdési stratégiák, énvédő technikák

Konfliktushelyzetek és kezelésük

A burn-out szindróma. A kiégés megelőzése

#### **3.6.3.6.8** Egészségkárosító tényezők

A környezetszennyezés egészségre gyakorolt hatásainak ismertetése

Addikció fogalma. A függőségek fajtái. Hajlamosító tényezők

Kémiai függőségek: nikotin, alkohol, pszichoaktív szerek

Viselkedési függőségek

#### **3.6.3.6.9** Egészségfejlesztés

Az egészségfejlesztés fogalma, célja, feladata

Az egészségfejlesztés módszerei, eszközei

Az egészségfejlesztés szinterei, szervezeti formái

Egészségfejlesztő foglalkozások tervezése

### **3.6.4 Pedagógiai – betegoktatási alapismeretek tantárgy**

**18/20 óra**

#### **3.6.4.1** A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók sajátítsák el a betegek és hozzátartozók oktatásához szükséges alapvető pedagógiai ismereteket. Lássák át a területükön gyakorlatot teljesítő tanulókkal kapcsolatos alapvető feladatokat, értsék meg a szakmai gyakorlat pályaszocializációban betöltött szerepét, jelentőségét.

#### **3.6.4.2** A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló MSc / kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Pedagógia tanár (általános pedagógia, andragógia) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

#### **3.6.4.3** Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Pszichológiai ismeretek, Általános ápolástan és gondozástan, Kommunikáció

#### **3.6.4.4** A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

#### **3.6.4.5** A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek | Ismeretek | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|-----------------------|-----------|---------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------------------------|
|-----------------------|-----------|---------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------------------------|

|                                                                                                            |                                                                                                                                        |              |                                                                                                                                                                                             |                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| A nevelés és oktatás alapelveit, módszereit alkalmazza a betegek oktatása során.                           | Ismeri a nevelés fogalmát, alapelveit, módszereit, a nevelői attitűdöket. Ismeri az oktatás alapelveit, főbb módszereit, munkaformáit. | Irányítással | A betegekkel és a hozzátartozókkal empatikus, toleráns. Figyelembe veszi egyéni tanulási igényeiket és szükségletüket. Fontos számára a szakmai utánpótlás nevelésében való szerepvállalás. | Prezentációkészítés, oktatástechnikai eszköz használata.            |
| A felnőtt beteg oktatásánál figyelembe veszi a felnőttekre jellemző sajátos igényeket.                     | Ismeri az andragógia alapfogalmait, a felnőttek tanulásának jellegzetességeit.                                                         | Irányítással |                                                                                                                                                                                             | Felnőttképzési, felnőttoktatási lehetőségek keresése az interneten. |
| Részt vesz a betegek oktatásában, a beteg otthonában önállóan végezhető egyszerűbb műveletek tekintetében. | Ismeri a betegek oktatásának főbb elveit, módszereit.                                                                                  | Irányítással |                                                                                                                                                                                             |                                                                     |
| Részt vesz a területre érkező tanulóval való foglalkozásban.                                               | Tisztában van a gyakorlatot teljesítő tanulók gyakorlati foglalkoztatásának alapvető szabályaival.                                     | Irányítással |                                                                                                                                                                                             |                                                                     |

### 3.6.4.6 A tantárgy témakörei

#### 3.6.4.6.1 Általános pedagógiai alapismeretek

A pedagógia tárgya, tudományterületei

A nevelés fogalma, célja, alapelvei

A nevelés főbb módszerei

A módszerek megválasztásának elvei

A nevelői attitűdök

A didaktika fogalma, alapelvei. A tanulási-tanítási folyamat

Az oktatás leggyakoribb módszerei (előadás, magyarázat, megbeszélés, vita, szemléltetés, munkáltatás), megválasztásuk elvei. Az oktatás szervezeti formái Oktatástechnikai eszközök

#### 3.6.4.6.2 Andragógia

Az andragógia fogalma, területei (felnőttoktatás, felnőttképzés)

A lifelong learning elve. A távoktatás és e-learning jellemzői

A tanulás típusai: formális, informális, nonformális

A felnőtt tanulók és a felnőttkori tanulás főbb jellemzői

A felnőttoktató szerepe

#### 3.6.4.6.3 Betegoktatás



A betegoktatás célja

Beteg és hozzátartozójának oktatása során alkalmazott módszerek

Krónikus betegek oktatása (diabétesz, onkológiai, nefrológiai, pulmonológiai)

A betegnapló vezetésének megtanítása

Gyógyászati segédeszközök alkalmazásának megtanítása

#### **3.6.4.6.4** Egészségügyi szakdolgozók oktatása

A szakmai gyakorlatok célja, feladatai

A szakmai gyakorlatok etikai és jogszabályi előírásai (felelősségbiztosítás, szerződések, a tanuló gyakorlati foglalkoztatásának szabályai)

Az egészségügyi intézményben folytatott gyakorlatok személyi és tárgyi feltételei, adminisztrációs feladatai (foglalkozási napló, jelenléti ív)

Az intézményi gyakorlatok sajátos módszerei: előmegbeszélés, gyakorlás, utómegbeszélés, esetbemutató

### 3.7 Klinikumi alapismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

540/402 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület tárgyainak oktatása során a tanuló megismeri belgyógyászat-, sebészet és határterületeinek, valamint a gyermekgyógyászatban leggyakrabban előforduló kórképeket.

#### 3.7.1 Belgyógyászat és ápolástana tantárgy

72/56 óra

##### 3.7.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanítása során a tanulók megismerik a leggyakoribb belgyógyászati betegségek mortalitási és morbiditási mutatóin túl azok kórélettani és patofiziológiai alapjait, a szükséges diagnosztikai, valamint terápiás specialításait. Képesse válnak az oxigénterápia, a húgyhólyag irrigálás, az infúziós terápia, az EKG kivitelezésére és a széklet, vizelet, hányadék felfogására, mintavételére.

##### 3.7.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év belgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

##### 3.7.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan

##### 3.7.1.4 A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

##### 3.7.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                   | Ismeretek                                           | Önállóság és felelősség mértéke     | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                                            | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|---------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|-------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Részt vesz a szív-, és érrendszeri betegek ellátásában. | Ismeri keringési rendszer klinikumi specialításait. | Instrukció alapján részben önállóan | Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empatikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés, | Kórházi informatikai rendszerek használata.          |
| Részt vesz a vérképző rendszeri betegek ellátásában.    | Ismeri vérképző rendszer klinikumi specialításait.  | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                              |                                                      |
| Részt vesz a légző rendszeri betegek ellátásában        | Ismeri légző rendszer klinikumi specialításait.     | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                              |                                                      |

|                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                 |                                     |                                                                 |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|--|
| Részt vesz az emésztőrendszeri betegek ellátásában.                                                                                                                                                                                                   | Ismeri az emésztőrendszer klinikumi specialitásait.                                                             | Instrukció alapján részben önállóan | higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség. |  |
| Részt vesz a kiválasztó rendszeri betegek ellátásában.                                                                                                                                                                                                | Ismeri a kiválasztó rendszer klinikumi specialitásait.                                                          | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                 |  |
| Részt vesz az endokrin rendszeri betegek ellátásában.                                                                                                                                                                                                 | Ismeri az endokrin rendszer klinikumi specialitásait.                                                           | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                 |  |
| Részt vesz a daganatos betegek ellátásában.                                                                                                                                                                                                           | Ismeri a daganatos megbetegedések klinikumi specialitásait.                                                     | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                 |  |
| Részt vesz a fertőző betegek ellátásában.                                                                                                                                                                                                             | Ismeri a fertőző betegségek klinikumi specialitásait.                                                           | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                 |  |
| Belgyógyászati ápolási beavatkozásokat végez (EKG készítés, részvétel az infúziós terápiában: palack csere, cseppszám szabályozás, húgyhólyag öblítés, széklet vizelet hányadék mintavétel, felfogása, oxigénterápia alacsony nyomású rendszerekkel). | Ismeri a beavatkozások elméleti és gyakorlati kivitelezésének menetét, az esetleges szövődeményeket megfigyeli. | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                 |  |

### 3.7.1.6 A tantárgy témakörei

#### 3.7.1.6.1 Szív- és érrendszeri megbetegedések

A leggyakoribb szívérrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája

Koszorúér-betegségek (Atherosclerosis, ISZB, akut coronária szindróma /angina, infarctus), Koronarográfia

A pericardium betegségei (pericarditis, pericardiális tamponád, pericardiocentesis)

A myocardium betegségei (myocarditis, cardiomyopathia)

Az endocardium betegségei (endocarditis, rheumás láz)

Szívhibák/vitiumok (veleszületett vitiumok, shunt nélkül, jobb-bal, bal-jobb shunttel, szerzett vitiumok stenosis, insuffitientia)

Az ingerképzés, ingerületvezetés zavarai, csoportosítása (bradycardiával, tachycardiával járó ritmuszavarok)

A szívelégtelenség okai, kialakulásának folyamata, tünettana, teráoíuája, stádium beosztása

A hypertónia betegség (primer, secunder, hypertoniás sürgősségi állapotok)

Az érrendszeri betegségek (az artériás és vénás rendszer betegségei, rizikó tényezők, Virchow triász, thrombo-emboliás állapotok, mélyvénás thrombozsis, thrombophlebitis, varicositas, artériás embolizáció)

Anticoaguláns terápiák (thrombolysis, trombocita aggregációgátló-, anticoaguláns- és profilaktikus terápiák és jellemzőik)

A szív-érrendszeri betegek educatiójának specialitásai

Szív-érrendszeri betegségek időskori vonatkozásai

#### **3.7.1.6.2 Vérvérrendszeri megbetegedések**

A vérvérrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezők

A vérvérrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb vérvérrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája

A vörsvértestek betegségei – anaemiák (vashiányos, megaloblastos, hemolyticus, corpuscularis, renalis, aplasticus)

A fehérvérsejtek betegségei – leukaemiák, malignus lymphomák

Heamorrhagiás diathesisek (coagulopathiák, haemophilia, DIC, thrombocytopeniák, thrombocytopathiák)

A vérvérrendszeri betegek edukációjának specialitásai

#### **3.7.1.6.3 Légzőrendszeri megbetegedések**

A légzőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezők

A légzőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb légzőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, terápiája

A felsőlégutak lázzal és láz nélkül járó betegségei

Obstruktív tüdőbetegségek – COPD (asthma bronchiale, krónikus bronchitis, emphysema)

Restriktív tüdőbetegségek (pneumóniák, tbc, fibrosis, tumorok)

A tüdő keringési zavarai (pulmonális hypertonia, cor pulmonale)

A pleura betegségei (pleuritis, tumor, pleurális folyadékgyűlem)

A légzőrendszeri betegek educatiójának fontosabb elemei (steroid, bronchodilatátor és profilaktikus terápiák, a légzésfunkció önellenőrzése, a köpet kezelése)

#### **3.7.1.6.4 Emésztőrendszeri megbetegedések**

Az emésztőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezők

Az emésztőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb emésztőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, terápiája

A nyelőcső betegségei (gyulladás, diverticulum, achalasia, reflux, szűkület, tumor, hiatus hernia) A gyomor betegségei (gastritis, ulcus ventriculi, stenosis, tumor)

A belek betegségei (IBD, ulcus duodeni, colitis ulcerosa, M. Chron, diverticulosis, diverticulitis, polyposis, tumor)

Emésztőrendszeri vérzések (occult vérzés, oesophagus varix ruptura, haematemesis, melaena, haematokézia)

A székletürítés zavarai (hasmenés, székrekedés, bélférgesség, fertőző betegségek)  
A hasnyálmirigy betegségei (acut és krónikus pancreatitis, tumor)  
A májelégtelenséghez vezető kompenzált és dekompenzált állapotok (cirrhosis, portális hypertonia, hepaticus encephalopathia, coma hepaticum) Az epeutak betegségei (epekövesség, cholecystitis, cholangitis)  
Az emésztőrendszeri betegek educációjának specialitásai

#### **3.7.1.6.5 Kiválasztórendszeri megbetegedések**

A kiválasztórendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezők  
A kiválasztórendszeri betegségek diagnosztikája  
A leggyakoribb kiválasztórendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája  
A vese gyulladásos betegségei (glomerulonephritis, pyelonephritis)  
Nephrosis syndroma  
Vesekővesség  
Vese cysta, polycistás vese, vese daganatok  
Acut veseelégtelenség prerenális, renális és postrenális formái  
Krónikus veseelégtelenség, uraemia  
Vesepótlókezelés (haemodialízis, peritoneális dialízis, CAPD) A dializált betegek educációjának specialitásai  
A vizeletkiválasztó rendszeri betegségek időskori vonatkozásai

#### **3.7.1.6.6 Endokrinrendszeri megbetegedései**

Az endokrinrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezők  
Az endokrinrendszeri betegségek diagnosztikája  
A leggyakoribb endokrinrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája  
A diabetes mellitus (formái, diagnosztika, terápia, szövődmény, crisis állapotok)  
A diabetes terápiáinak csoportosítása, jellemzői  
A diabetes szövődményei, azok megelőzésének feladatai, diabeteses beteg educatioja  
A pajzsmirigy betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, strumák, Basedow-kór, gyulladások, daganatok, crisis állapotok)  
A mellékpajzsmirigy betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, tetánia)  
A mellékvesekéreg betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, Cushing syndroma, Phaecomocytoma, Addison kór, crisis állapotok)  
A hypothalamus és hypophysis endokrin zavarai (nanizmus, gigantizmus, acromegália, diabetes insipidus)  
Az endokrinrendszeri betegek educációjának specialitásai

#### **3.7.1.6.7 Daganatos megbetegedések**

A daganatos betegségek epidemiológiája (morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezők)  
Daganatos betegségek diagnosztikája

Daganatos betegségek szűrővizsgálata (formái, jelentősége, a szűrési programokkal kapcsolatos követelmények,)

Daganatok nevezéktana és stádium beosztása

A daganatos betegségek jelei, tünetei (általános tünetek, szervspecifikus tünetek, áttétek tünetei, paraneoplasias jelenségek)

Daganatos betegségek kezelésének módszerei (sebészeti kezelés, sugárterápia, kemoterápia, hormonkezelés, daganatok célzott kezelése: biológiai kezelés, immunterápia, génterápia, gyógyszeres kezeléssel)

Terápiás mellékhatások és kezelésük (hányinger, hányás, hasmenés, nyálkahártya elváltozások, bőrtünetek) Fájdalomcsillapítás

Táplálás terápia az onkológiai betegségben szenvedőknél

Daganatos betegek lelki gondozása (daganatos betegségek pszichoszociális jellemzői, haldokló betegek pszichoszociális ellátása)

### **3.7.1.6.8** Fertőző betegek, infektológia

A fertőző betegségek epidemiológiai vonatkozásai

A fertőző betegségek kialakulásának tényezői, lefolyásának jellemzői

A fertőző betegségeket megelőző közegészségügyi – járványügyi tevékenységek

A védőoltások elméleti alapjai (aktív, passzív immunizálás, életkorhoz kötött és felnőttkori védőoltások)

Fertőzésre utaló tünetek

Kiütéssel járó fertőző betegségek

Hasmenéssel, hányással járó fertőzések

Élősködők, kullancsok által terjesztett megbetegedések

Bakteriális meningitis klinikai specialitásai

Influenza klinikai specialitásai

A fertőző betegek ellátásának jogi és etikai aspektusai

Fertőzőbeteg, fertőző forrás elkülönítése, az izoláció

A kórházi infekciók, járványok megelőzésére irányuló intézkedések.

### **3.7.1.6.9** Belgyógyászati ápolási beavatkozások

Oxygénterápia eszközei, használatuk

Húgyhólyaöblítés eszközei használata, előkészítés és asszisztálás

EKG készítés eszközei, használatuk

Betegedukáció a vizsgálat alatt, eszközök kezelése.

Széklelet, vizelet, hányadék felfogása

Mintavétel eszközei és azok alkalmazása

*A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni*

## **3.7.2 Sebészet és ápolástana tantárgy**

**72/42 óra**

### **3.7.2.1** A tantárgy tanításának fő célja

Megismertetni a tanulókat a sebészeti osztályon történő gyógyító tevékenységekkel, a sebészeti területek sajátosságaival. Megtanítani a legfőbb kórképek klinikai jellemzőit terápiás vonatkozásait. Betekintést nyújtani a műtét alatti folyamatokba és azok hatásaival emberi szervezetre. Elsajátítja a tanuló a sebkezelés, a stómaterápia alapjait, a beöntés adás módját, a gyomorszonda levezetését, a sebváladékok megfigyelését, a decubitus jeleit és súlyosságát, a műtéti előkészítés ápolási vonatkozásait.

3.7.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év sebészeti területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan

3.7.2.4 A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 3.7.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                               | Ismeretek                                                                                                                                                                           | Önállóság és felelősség mértéke     | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                                                                         | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| Megfigyeli és felméri a beteg állapotát és szükségleteit a perioperatív időszakban. | Állapot felmérés szabályai, módszerei, a perioperatív és a posztoperatív ellátás főbb szempontjai.                                                                                  | Teljesen önállóan                   | Empatikusan, etikusan, segítőkészen a kliens érdekeit és szükségleteit szem előtt tartva vesz részt az ellátásban, munkájára és önmagára igényes, tiszta, ápoltság megje- | Egészségügyi dokumentációt vezet, felhasználói szintű számítógépes ismeretei vannak. |
| Műtét előtti beteg tájékoztatást végez.                                             | A kliensek műtét előtti és utáni sajátos igényei.                                                                                                                                   | Instrukció alapján részben önállóan | lenésű, tudását folyamatosan bővíti, fogékony az innovatív eljárásokra és alkalmazásukra.                                                                                 |                                                                                      |
| Segédkezik a műtét utáni sebkötözésben, sebek megfigyelésében.                      | Az akut sebek jellemzőit, a szövetegyesítő eljárásokat, a sebgyógyulási zavarokat, sebváladék mintavétel menete, a vérzési rendellenességek, a sebek típusai, varratszedés típusai. | Irányítással                        |                                                                                                                                                                           |                                                                                      |

|                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                       |                                     |                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------------------|
| Részt vesz a hasi sebészeti betegek terápiájában.                                                                                            | Hasi műtét típusok és eljárások, a fektetési módok, a kliens műtét utáni szükségletei, a mobilizációs lehetőségek, megnevezi a dietetikai megszorítások.                                                                              | Instrukció alapján részben önállóan | Egészségügyi informatikai rendszereket használ. |
| Részt vesz a mellkasi-, szívsebészeti betegek terápiájában.                                                                                  | A mellkasiszívsebészeti műtét típusok és a műtét utáni teendők, ismeri a kliens szükségletei, mellkas punctió/csapolás asszisztálásának módjai, a mellkasi szívás típusai, alkalmazása. Átlátja a mellkasi fizioterápiás lehetőségek. | Instrukció alapján részben önállóan | Egészségügyi informatikai rendszereket használ. |
| Részt vesz a mozgásrendszeri betegek ellátásában.                                                                                            | Ismeri a mozgásrendszer klinikumi specialításait                                                                                                                                                                                      | Instrukció alapján részben önállóan |                                                 |
| Akut és műtéti sebkezelést, kötőscserét végez, sebváladékból mintát vesz. Decubitust megfigyel, súlyosságát felméri.                         | Ismeri a beavatkozások protokollját, ismeri a sebekre vonatkozó alapvető ismereteket, és a decubitus felmérésének lehetőségeit.                                                                                                       | Instrukció alapján részben önállóan |                                                 |
| Ápolási beavatkozásokat végez, nazogasztrikus szondán keresztül táplál, sztómaszákot cserél, gondoz, beöntést ad, műtéti előkészítést végez. | Ismeri az ápolási beavatkozások kivitelezésének protokolljait, eszköz igényét.                                                                                                                                                        | Instrukció alapján részben önállóan |                                                 |

### 3.7.2.6 A tantárgy témakörei

#### 3.7.2.6.1 Általános sebészeti alapismeretek

A sebek klinikuma, a sebgyógyulás folyamata

A sebek fajtái



A sebgyógyulás zavarai, gyulladásos sebek kezelése Sebészeti fertőzések (anaerob, vírus, gombás)  
Hőhatás okozta sérülések és ellátásuk (égés, fagyás)  
Vegyí hatások, sugárhatások és elektromos áram okozta sérülések  
Műtéti érzéstelenítés formái  
Műtét előtti kivizsgálás, anamnézis felvétele  
Posztoperatív betegfogadás, megfigyelés  
Műtét utáni szövődmények

#### **3.7.2.6.2 Részletes sebészet**

A fej sebészete (fejlődési rendellenességek, daganatok, agy sebészeti betegségei)  
A nyak sebészete (pajzsmirigy, mellékpajzsmirigy)  
Az emlő sebészete (gyulladásos megbetegedések, jó- és rosszindulatú daganatok)  
Gyomor és nyombél fekélybetegsége, kezelése  
Gyomor daganatos betegségei  
Vékonybél sebészi betegségei (fejlődési rendellenességek, Crohn-betegség, féregnyúlvány gyulladás)  
Vastagbél sebészi betegségei (colitis ulcerosa, jó- és rosszindulatú daganatok, FAP szindróma)  
Anorectum sebészi betegségei (nodus haemorrhoidalis, fistulák, fissurák)  
A máj sebészete (sérülés, tályogok, ciszták, daganatok)  
Epehólyag, epeutak sebészete (epekövesség, carcinoma)  
Hasnyálmirigy sebészete (pancreatitis, carcinoma)  
Lép sebészete  
Sérvek sebészete (hasfali sérvek, lágyék-, femoralis sérvek)  
Akut hasi katasztrófák sebészete (bélelzáródás, peritonitis, gastrointestinalis vérzések)  
A mellkas sebészete (mellkasfal, mellhártya, mediastinum)  
A tüdő sebészete  
Szívsebészeti betegségei (fejlődési rendellenességek, zárt és nyitott szívű műtétek, coronaria elváltozások)  
Érsebészet (arteriális rendszer betegségei, vénás rendszer betegségei)

#### **3.7.2.6.3 Traumatológiai, ortopédiai betegek ápolása**

Csonttörés típusok, rögzítési lehetőségük, konzervatív módszerek (gipszrögzítés, húzatásos módszer) külső csonttrögzítő eszközök ápolása  
Leggyakoribb törési típusok csecsemő- és gyermekkorban  
Ortopédiai műtétet igénylő kórképek, ízületek betegségei és ápolásuk  
Protézisek fajtái, ortézisek és használatuk  
Politraumatizált beteg ellátásának specifikumai  
Végtag amputált beteg ápolása  
Sebészeti ellátást igénylő mozgásrendszeri fejlődési rendellenességek műtét utáni ápolása  
Gerinc és mellkas deformitásai  
Termikus sérülések és ellátásuk

#### 3.7.2.6.4 Sebészeti ápolási beavatkozások

Akut és műtéti sebek ellátása, fedőkötés felhelyezése, asszisztálás drain gondozás, sebkötözés, PTX, HTX ellátásának ápolói vonatkozásai, mellkas szívás, csapolás; biopsziák asszisztálási feladatai

Kötéscsere

Enterosztóma gondozás, zsák csere, beöntések típusai, kivitelezésük eszközei, menete

Gyomor szonda levezetésének eszközei, menete

Sebváladék mintavétel eszközei, menete

Decubitus jelei és súlyosságának meghatározása

Kliens műtéti előkészítésének menete

Nazogasztrikus szondán keresztüli táplálás menete, és eszközrendszere

***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni***

### 3.7.3 Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk tantárgy

72/42 óra

#### 3.7.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulót képessé tenni a kisklinikumi tárgyak tekintetében az ápolási-asszisztensi feladatok elvégzésére, bőrteszt, testváladék mintavételek, gyógyszerelés kivitelezésére.

#### 3.7.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év kisklinikumi területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

#### 3.7.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan

#### 3.7.3.4 A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

#### 3.7.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek | Ismeretek | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|-----------------------|-----------|---------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------------------------|
|-----------------------|-----------|---------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------------------------|

|                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                               |                                     |                                                                                                                    |                               |
|---------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| Szemészeti és FOG kliensek ápolásában részt vesz.                         | Ismeri az anatómiai élettani alapfogalmakat, a szemöblítés formáit, a szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, fülcsepp alkalmazásának szabályait, speciális kötőzési lehetőségeket, gégekanül tisztításának lépéseit.                                      | Instrukció alapján részben önállóan | Empatikusan, előítéletektől mentesen áll a beteghez, munkájára precíz, az etikai vonatkozásokat szem előtt tartja. | E-ápolási dokumentációt vezet |
| Közreműködik Bőrgyógyászati és Urológiai kliensek ápolásában.             | Felismeri a bőrgyógyászati műtétet követő kliens ápolási szükségleteit, felsorolja a vizeletvizsgálat lehetőségeit, ismerteti a vizelet mintavétel szabályait, ismeri a non-invazív vizeletfelfogó eszközöket, és alkalmazásukat, urosztómák ápolói teendőit. | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                    | E-ápolási dokumentációt vezet |
| Bőrtesztet végez (Prick-teszt, tuberculin próba).                         | Ismeri a bőrteszttek kivitelezésének eszközeit és módjait.                                                                                                                                                                                                    | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                    | E-ápolási dokumentációt vezet |
| Testváladékot felfog, mintát vesz (köpet, torok, szem, orr, fül váladék). | Ismeri a testváladékok felfogásának módját és a mintavételek kivitelezésének protokollját.                                                                                                                                                                    | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                    | E-ápolási dokumentációt vezet |

### 3.7.3.6 A tantárgy témakörei

#### 3.7.3.6.1 Fül-orr-gégészeti betegek ápolása

A műtétet igénylő kórképek klinikumi és ápolási vonatkozásai  
Fülmosás, gége kanül tisztítása, orrszívás, kötözés típusok

#### 3.7.3.6.2 Szemészeti betegek ápolása

Műtétet igénylő szemészeti kórképek klinikumi és ápolói vonatkozásai

Szemöblítés, szemcsepp, szemkenőcs, kötözések alkalmazása  
Szemészeti műtétek perioperatív ápolása

#### **3.7.3.6.3 Bőrgyógyászati betegek ápolása**

Műtetet igénylő bőrelváltozások klinikumi és ápolói vonatkozói  
Bőrelváltozások ápolása  
Plasztikai sebészet specifikumai  
Bőrttranszplantáció

#### **3.7.3.6.4 Urológiai betegek ápolása**

Műtetet igénylő urológiai betegségek klinikumi és ápolási vonatkozásai  
Urostoma  
Non-invazív eszközök Vizeletmintavétel/gyűjtés  
Vizeletvizsgálatok kivitelezése  
Vesebiopsia asszisztálási feladatai

#### **3.7.3.6.5 Ápolási beavatkozások**

Bőrteszt kivitelezésének indikációi, menete, eszközei,  
A szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, orrkenőcs, fülcsepp alkalmazása  
Köpet, torok-szem-orr-fül váladék mintavétel eszközei, előkészítés és kivitelezés  
*A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.*

### **3.7.4 Szülészeti-nőgyógyászati klinikuma tantárgy**

**18/28 óra**

#### **3.7.4.1 A tantárgy tanításának fő célja**

A tantárgy tanításának célja, hogy megismertessük a tanulókkal a nőgyógyászati intézmények munkáját, a nőgyógyászati eszközrendszerét, valamint meg tudják különböztetni az élettani várandósságot/szülést a patológiástól. Cél továbbá, hogy megismertessük a tanulókat a reprodukciós szervrendszer kóros működésével, a diagnosztika, terápia lehetőségeiről.

#### **3.7.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások**

Általános orvos, szülésznő Bsc (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év szülészeti-nőgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

#### **3.7.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Biológia, emberi test és működése, Klinikai gyakorlat**

#### **3.7.4.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.**

### 3.7.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                                                                     | Ismeretek                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                                                                              | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák                             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| Tevékenysége során tájékoztatást nyújt a női reprodukciós szervekről és működésükről.                                     | Ismeri a női reprodukciós szerveket és működésüket, eszközparkot, kliens pozicionálásának lehetőségeit.                                                                                                                                                                                                 | Teljesen önállóan               | Munkája során, valamint a mindennapi életében empátikusan segíti a fiziológiás és a patológias várandós ember életét, különös tekintettel a sajátos ellátási igényű emberekre. | Internet használat az adott témában, tájékoztató-oktatási segédletek használata. |
| Tevékenysége során tájékoztatást nyújt a fogamzás és a magzat fejlődéséről.                                               | Érti a fogamzás feltételeit, a fiziológiás várandósságot, diagnosztikáját, szűrővizsgálatok menetét, magzat fejlődését, anyai szervezet változásait.                                                                                                                                                    | Teljesen önállóan               |                                                                                                                                                                                |                                                                                  |
| Tevékenysége során tájékoztatást nyújt a várandósság leggyakoribb szövődményeiről.                                        | Ismeri a várandósság alatti leggyakoribb szövődményeket és a mesterséges megtermékenyítés okait.                                                                                                                                                                                                        | Teljesen önállóan               |                                                                                                                                                                                |                                                                                  |
| Akadályozott/korlátozott pácienseket tájékoztat a szülés szakaszairól.                                                    | Ismeri a szülés szakaszait, az aranyóra jelentőségét hormonális és pszichés szempontból.                                                                                                                                                                                                                | Teljesen önállóan               |                                                                                                                                                                                |                                                                                  |
| Tájékoztatja a sajátos ellátási igényű pácienseket az érett újszülött paramétereiről, az alapvető gondozási feladatokról. | Ismeri az érett újszülött jellemzőit, ismeri az újszülött ellátás menetét. Ismeri a női mell anatómiáját és élettanát, a szoptatás jelentőségét, a tejtermelés folyamatát, tejtermelést segítő tényezőket, mennyiségét, az újszülött fiziológiás változásait. Ismeri az újszülött kori szűrővizsgálatok | Teljesen önállóan               |                                                                                                                                                                                |                                                                                  |

|                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                   |                   |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--|
|                                                                                              | kivitelezésének módját.                                                                                                                                                                                                                           |                   |  |
| Tevékenysége során a várandós páciensek állapot változásait észleli, és jelenti az orvosnak. | Ismeri a leggyakoribb nőgyógyászati betegségeket (fertőzés, PCOS, endometriózis), az életkori fiziológias változásokat, a vérzési rendellenességeket, ismeri a leggyakoribb nőgyógyászati daganatos betegségeket a petesejt tárolás lehetőségeit. | Teljesen önállóan |  |

### 3.7.4.6 A tantárgy témakörei

#### 3.7.4.6.1 Nőgyógyászati vizsgáló eljárások

Nőgyógyászati anamnézis felvétel lépései, elemei

Külső, belső női nemi szervek megtekintésének lépései, fiziológias kinézete, vizsgáló eszközök felsorolása

Hüvely kenet mintavétel menete

Tapintásos vizsgálat menete, diagnosztikai jelentősége

Nőgyógyászati vizsgáló eszközök

#### 3.7.4.6.2 Várandós gondozás

Élettani fogamzás

Várandósság jelei, otthoni és klinikai diagnosztikája

Fiziológias anyai változások a várandósság egyes szakaszaiban

Várandósság alatti kötelező szűrővizsgálatok és ápolói vonatkozásai

Magzat fejlődésének mérföldkövei a várandósság során

#### **3.7.4.6.3 Szövődményes/patológiás terhesség**

Patológiás terhesség fogalma, diagnosztikája

Veszélyeztetett terhesség meghatározása

Várandósság alatt fellépő leggyakoribb szövődmények és ápolói vonatkozásaik Vetélés típusai

#### **3.7.4.6.4 Háborítatlan szülés folyamata, szülési rendellenessége**

Háborítatlan szülés fogalma, menete, szülés szakaszai, kísérése. Vertikális szülési módok, szülőszoba felszereltsége. Szülés alatti vizsgáló eljárások, lehetséges szövődmények, beavatkozások és ápolói vonatkozásaik. Anyai-magzati sérülések a szülés alatt.

#### **3.7.4.6.5 Szoptatástámogatás, gyerekbarát újszülött ellátás, gyermekágy**

Érett újszülött jellemzői, Apgar, aranyóra és hormonális-pszichés jelentősége, újszülött ellátása, szűrővizsgálatai, fiziológiás sárgaság, súlyvesztés

Női mell anatómiája és élettana, tejtermelés folyamata, ingerei

Szoptatás elősegítése (bőrkontaktus, rooming-in, pszichés támogatás).

Gyermekágyas anya fiziológiás változásai

#### **3.7.4.6.6 Nőgyógyászati betegségek**

Reprodukciós és hormonrendszer életkori fiziológiás változásai

Vérzési rendellenességek

A leggyakoribb nőgyógyászati fertőzések, gyulladásos kórképek, PCOS, endometriózis,

HPV klinikumi vonatkozása

Leggyakoribb nőgyógyászati daganatos betegségek klinikai vonatkozásai

### **3.7.5 Neurológia klinikuma tantárgy**

**18/18 óra**

#### **3.7.5.1 A tantárgy tanításának fő célja**

A tantárgy oktatása képessé teszi az asszisztenseket, hogy alapvetően megértsék, és elsajátítsák a neuroanatómiai, neurofiziológiai és neurodiagnosztikai eljárások mibenlétét, a betegek felkészítését a beavatkozásokra. Képessé válnak a neurológiai problémák azonosítására, a betegek idegrendszeri funkcióinak és egészségügyi állapotának folyamatos értékelésére. Az ellátó team többi tagjával együttműködve, kompetencia szintjének megfelelő alapvető ellátást nyújtson.

#### **3.7.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások**

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló, egészségügyi szakoktató/ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év neurológiai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

#### **3.7.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak**

Szakmai kémiai és biokémiai alapok, Szakmai fizikai és biofizikai alapok, Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Pszichológia alapjai, Belgyógyászat és ápolástana, Sebészet és ápolástana

3.7.5.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

#### 3.7.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                                                     | Ismeretek                                                                                | Önállóság és felelősség mértéke     | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                                                                                                     | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Az alapvető kóros tünetek azonosítani tudja.                                                              | Betegmegfigyelés, állapotkövetés.                                                        | Instrukció alapján részben önállóan | Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, együttműködési készség, higiénés szabályok betartása. | e-ápolási dokumentációt vezet                        |
| Asszisztál a diagnosztikai vizsgálatoknál.                                                                | Ismeri diagnosztikai beavatkozások előkészítésére, kivitelezésére vonatkozó feladatokat. | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                                                                                       |                                                      |
| Felismeri az életveszélyes állapotokat, és közreműködik annak elhárításában kompetenciájának megfelelően. | Ismeri az életveszélyes állapot tüneteit.                                                | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                                                                                       |                                                      |

#### 3.7.5.6 A tantárgy témakörei

##### 3.7.5.6.1 Általános és speciális vizsgálatok

Az egészségi állapot felmérés, a fizikális vizsgálatok neurológiai sajátosságai  
Neurológiai diagnosztikai vizsgáló módszerek, berendezések  
Betegek előkészítésének specialitásai diagnosztikus vizsgálatokra

##### 3.7.5.6.2 Tudatállapot változások

A beteg tudat éberségének megfigyelése  
Neurológia állapot felmérő skálák használatának megismerése, a kapott eredmények értékelése  
A beszédzavarok típusainak felismerése

##### 3.7.5.6.3 A koponyaűri nyomásváltozással járó állapot változások

Koponyaűri nyomásváltozással járó kórképek  
Diagnosztikus lehetőségek  
Koponyaűri nyomásemelkedésben szenvedő beteg megfigyelése



#### **3.7.5.6.4** Idegsebészeti beavatkozások

Idegsebészeti beavatkozást igénylő kórképek

Idegsebészeti beavatkozások típusai

Koponyanyitás tájanatómiája

#### **3.7.5.6.5** Fejfájás, epilepszia

Fejfájás típusai

Különböző roham típusok

Epilepszia betegség

Status epilepticus

#### **3.7.5.6.6** Agyi érbetegségek

Az agyi vérellátás zavarai

Ischaemiás stroke típusai, vizsgálatok, ellátás lehetőségei

Koponyaúri vérzés típusai

#### **3.7.5.6.7** Neurotraumán átesett betegek

Koponyasérülések

Az agy traumás sérülései

Gerincvelő traumás sérülései

#### **3.7.5.6.8** Neuroinfektológiai betegségek

Vírusfertőzések

Bakteriális fertőzések

Gombás fertőzések

Egyéb kórokozók által indukált agyi fertőzések

#### **3.7.5.6.9** Autoimmun betegségek

Sclerosis multiplex Myasthaenia

gravis

Gullien-Barré szindróma

#### **3.7.5.6.10** Onkológiai és degeneratív neurológiai betegségek

Primer agydaganatok típusai

Más helyen keletkezett tumorok agyi áttéti

Gerincvelői tumorok

Parkinson betegség

Amyotropic lateral sclerosis

Alzheimer betegség

### **3.7.6 Pszichiátria klinikuma tantárgy**

**18/18 óra**

### 3.7.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló megismerje a pszichiátriai betegek ellátásának hazai színtereit, azok diagnosztikus és terápiás specialitásait. Legyen képes a felismerni a pszichiátriai tüneteket és kórképeket a különböző életkorokban, képes legyen a mentális zavarokkal küzdő betegek megfigyelésre és felismerje a pszichiátriai sürgősségi ellátást igénylő állapotokat. Ismerje meg a komplex pszichiátriai eljárásokat, mely a beteg/kliens intézeti felvételétől hazabocsátásáig tart.

### 3.7.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év pszichiátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

### 3.7.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Szociológia alapjai, Pszichológia alapjai, Népegészségtan, egészségfejlesztés, Pedagógiai - betegoktatási alapismeretek, Belgyógyászat és ápolástana, Sebészet és ápolástana

### 3.7.6.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

### 3.7.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                             | Ismeretek                                                                 | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                                                                                                     | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák               |
|-----------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| Felismeri és felettesének jelenti a krízis és veszélyeztető magatartást.          | Önkárosító magatartásformák, presuicidális szindróma, NSS.                | Teljesen önállóan               | Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, együttműködési készség, higiénés szabályok betartása. | Elektronikus dokumentációt alkalmaz.                               |
| Felismeri a pszichiátriai gyógyszerek hatásait, mellékhatásait, azt dokumentálja. | A pszichiátriai ellátásban alkalmazott gyógyszerek hatásai, mellékhatása. | Teljesen önállóan               |                                                                                                                                                                                                       | A gyógyszerekkel kapcsolatos elektronikus információkat értelmezi. |
| Felismeri a pszichotikus tüneteket s kompetenciájának megfelelően kezeli azokat.  | Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok.                      | Teljesen önállóan               |                                                                                                                                                                                                       | Elektronikus szakirodalmat olvas.                                  |

### **3.7.6.6 A tantárgy témakörei**

#### **3.7.6.6.1 Pszichiátriai története, előítéletek, stigmák**

A magyar pszichiátriai gondozás történeti áttekintése

A pszichiátriai gondozás főbb színterei

Előítéletek a pszichiátriával kapcsolatban, stigmák

A pszichiátria és a jog, cselekvőképesség, a pszichiátriai betegek jogai, korlátozó intézkedések

Sürgősségi és kötelező intézeti gyógykezelés

#### **3.7.6.6.2 Szorongásos zavarok**

A szorongás jellemzői, etiológiája, neurobiológiája, epidemiológiája

Gyermekeknél jelentkező szorongásos zavarok: szeparációs szorongás, szelektív mutizmus

Generalizált szorongásos zavar

Pánikzavar

Fóbiák: szociális szorongásos zavar (szociális fóbia), Agorafóbia, Specifikus fóbiák, kevert szorongásos és depressziós zavar

Kényszeres és kapcsolódó zavarok: OCD-obszesszív-kompulzív zavar etiológia, epidemiológia, diagnosztika/tünettan, komorbiditás, differenciáldiagnosztika, terápia

#### **3.7.6.6.3 Hangulatzavarok**

Epidemiológia, etiológia (genetikai tényezők, pszichoszociális tényezők), patogenezis, komorbiditás, diagnosztika, differenciáldiagnosztika

Depresszió, Bipoláris zavar: Depressziós epizódok, Mániás epizódok, Kevert epizódok

Diszruptív hangulatszabályozási zavar (DMDD), Disztímia, ciklotímia

A kórképek terápiája: biológiai terápiák, pszichoterápiák

Öngyilkosság (suicidum): öngyilkos magatartás, epidemiológia, az öngyilkosság rizikó- és védőfaktorai, presuicidális szindróma felismerése – Ringel triász

#### **3.7.6.6.4 Pszichoaktívszerek használatával kapcsolatos és egyéb addiktív zavarok**

Addikció fogalma, neurobiológiája, a kémiai hozzászokás ismérve

Alkohol, koffein, kannabisz, fenciklidin (és rokon vegyületei), hallucinogének, inhalánsok, opiátok, nyugtató-, altató és szorongásoldószeres, stimulánsok és nikotin használatával összefüggő zavarok

A zavarok etiológiája, epidemiológiája, diagnosztikája és tünettana, differenciáldiagnosztikája és terápiája

#### **3.7.6.6.5 Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok, agresszió és konfliktuskezelés**

A pszichotikus állapotok meghatározása, epidemiológia, etiológia, tünetek, diagnosztika, a pszichotikus zavarok osztályozása a DSM-V alapján: Téveszmés zavar, Rövid pszichotikus zavar, Szkizofreniform zavar, Szkizofrénia, Szkizoaffektív zavar, Differenciáldiagnózis A szkizofrénia lefolyása, kezelés: gyógyszeres kezelés, pszicho és szocioterápiák, ECT, agresszió

#### **3.7.6.6 Személyiség zavarok**

Történeti vonatkozások

Klasszifikáció

Kóreredet (genetikai, biológiai, pszichológiai faktorok)

Terápiás lehetőségek

A személyiségzavarok típusai:

- A csoport: Paranoid, szkizoid, szkizotípiás személyiségzavar
- B csoport: antiszociális, borderline, hisztrionikus, nárcisztikus személyiségzavar
- C csoport: elkerülő, dependens, kényszeres személyiségzavar

Nem meghatározott, egyéb személyiségzavar

NSSI: nem szuicidális önsértések

#### **3.7.6.6.7 Táplálkozási magatartás zavarai**

A gyermekkori evészavarok diagnosztikájának nehézségei, gyermekkori és serdülőkori kezdetű Anorexia nervosa, Bulimia nervosa, Pica, Ételelutasítással járó érzelemzavar, Szelektív evés, Fóbiás típusú evészavar, Falászavar, Izomdiszmorfia, Orthorexia nervosa. A tanulók megismerik a kórképek epidemiológiáját, etiológiáját, klinikai tüneteiket, a kórlefolyást, prognózist az alkalmazott terápiákat.

#### **3.7.6.6.8 Organikus pszichoszindrómák**

A betegvizsgálat sajátosságai

Demenciák, a demenciák osztályozása, felosztása (tünetek, kóreredet, életkor és gyógykezelhetőség alapján)

A demenciák differenciáldiagnózisa

A demenciákhoz társuló pszichológiai és magatartási zavarok

Alzheimer demencia, vaszkuláris demenciák, frontális demenciák, Lewy-testes demencia

A delírium-szindróma, delíriumok okai, terápia

Egyéb organikus mentális zavarok (organikus hallucinózis, organikus (deluzív) paranoid zavar)

Intellektuális képesség zavarok, okai, súlyosság

### **3.7.7 Geriátria klinikuma tantárgy**

**18/18 óra**

#### **3.7.7.1 A tantárgy tanításának fő célja**

A tantárgy célja, hogy a tanuló tisztában legyen az öregedési folyamatok tudományos vizsgálatának szakterületeivel, ezen belül az idősgyógyászat típusaival, a témával kapcsolatos fogalmak definícióival. Ismerje meg az idősödő társadalmakra jellemző demográfiai helyzet mutatóit. Ismerje meg az idősek helyzetét a mai társadalomban, az öregedő társadalmak kihívásait, problémáit, az erre adható társadalmi, szociális egészségügyi válaszokat és segítségnyújtási lehetőségeket. Ismerje az idős kor jellegzetességeit, az öregedés biológiai folyamatát, az érzék-szervek, szervrendszerek, a viselkedés és az emberi kapcsolatok idősődéssel járó változásait. Ismerje fel az idős kor veszélyeztető tényezőit. Legyen képes részt

venni az egészséges idősök egészséggondozásában, illetve sajátítsa el az idős betegek megfigyelésének, speciális ápolásának, gondozásának alapjait.

3.7.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év geriátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Szociológia alapjai, Pszichológia alapjai, Népegészségtan, egészségfejlesztés, Pedagógiai-betegoktatási alapismeretek, Belgyógyászat és ápolástana, Sebészet és ápolástana, Pszichiátria klinikuma

3.7.7.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek                                                                                                                | Ismeretek                                                                                                                                                                                                                     | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                                                                                                                                           | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák                                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Bemutatja a geriátriát és elhelyezi a gerontológián belül, Ismerteti az egyes országok, illetve Magyarország demográfiai jellemzőit. | A gerontológia és a geriátria története. Gerontológiai ismeretek, a gerontológia definíciója, típusai, rendszerszemlélete. Az idősödés folyamata a világ országaiban, Európában és Magyarországon, Népegészségügyi ismeretek. | Teljesen önállóan               | Jó megfigyelő készség, képesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, kritikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, képesség, együttműködési készség, képesség, határozottság, türelem, empátia, feltétel nélküli elfogadás | Informatikai ismeretek, informatikai eszközök alkalmazása, kereső funkciók, programok alkalmazása. |

|                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                          |                   |                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|-------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Felismeri az idős kor testi-, szellemi és működésbeli változásainak jellegzetességeit és elkülöníti egyes betegségektől, kórképektől.</p> | <p>Biofizika, biokémia. Anatómia- élettan, kórélettan. A test külső jegyeinek, jellegzetességeinek változása, érzékszervi változások, testtömeg-, izomzat, csontrendszer-, immunrendszer változása. Mozgás és reflexek idős korban. Időskori akklimatizáció sajátosságai, közérzet-, figyelem-, hangulatváltozások, alvás és életritmus változásai, társas kapcsolatok, elszigetelődés. Szervek, szervrendszerek és a homeosztázis változásai idős korban, leggyakrabban előforduló betegségek.</p> | <p>Teljesen önállóan</p> | <p>képessége.</p> | <p>Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése.</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|-------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                          |  |                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Felméri és felismeri az időseket veszélyeztető tényezőket, egyénre szabott prevencióstervet összeállít és kivitelez.</p> | <p>A biztonság szükségletének változása idős korban. Az idősök testi, lelki épességét veszélyeztető tényezők. Az időskori balesetek okai, formái. A balesetek megelőzésének lehetőségei. Baleseti veszélyforrások. Az időskorúakra irányuló agresszió okai, megjelenési formái. Az időseket érintő családon belüli erőszak. Az idős ember védekező, elhárító magatartásának jellemzői. Az ápoló szerepe az önveszélyeztető, illetve az idősök elleni agresszió felismerésében és megszüntetésében. Az abúzus fogalma. Az időskori szenvedélybetegségek kialakulásának okai, lelki háttere, megjelenési formái. Öngyilkosság okai idős korban. Az idős emberek érdek-, és jogvédelme.</p> | <p>Teljesen önállóan</p> |  | <p>Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése.</p> |
| <p>Ismerteti az időskori gyógyszerfelfelvétési zavarokat, interakciókat.</p>                                                | <p>A gyógyszerek hatásai, mellékhatásai idős korban, idősök gyógyszerelésnek sajátosságai. A gyógyszereléshez kapcsolódó dokumentációs feladatok.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>Teljesen önállóan</p> |  | <p>Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi</p>                        |

|  |  |  |  |                           |
|--|--|--|--|---------------------------|
|  |  |  |  | dokumentáció<br>vezetése. |
|--|--|--|--|---------------------------|

### 3.7.7.6 A tantárgy témakörei

#### 3.7.7.6.1 Bevezetés a geriátriába Magyarország jellemző demográfiai adatai

A korfa fogalma, típusai, Magyarország korfájának jellemzői, nemzetközi összehasonlítás

A magyar társadalom életkor szerinti megoszlása, sajátosságai

Az időskorúak számarányának alakulása Magyarország népességén belül

A nemek arányának alakulása az időskorúak körében

A népesség előregedésének okai

A kettős öregedés értelmezése

Európai és világ trendek az időskorúak számarányában

Az előregedés és a népességfogyás társadalmi és gazdasági következményei

Az időskor felosztása, az egyes szakaszok sajátosságai

Az idősek helyzete a mai társadalomban

Időseket ellátó hazai intézményrendszere

A gerontológia definíciója, típusai, rendszerszemlélete

A geriátria fogalma, kapcsolata a gerontológiával

Klinikai geriátria

Geriátriai ápolás

#### 3.7.7.6.2 Az idős kor jellegzetességei

Szerepváltozások, magatartások, hiedelmek, veszteségek, krízisek, a gazdasági tényezők hatása, a jövedelmi viszonyok változása, nyugdíjazás, az életmód változás hatása, az életminőség, társas kapcsolatok, munkavégzés idős korban.

#### 3.7.7.6.3 Az öregedés biológiai folyamatát befolyásoló tényezők, az időskorra vonatkozó általános jellegzetességek

A test külső jegyeinek, jellegzetességeinek változása, érzékszervi változások, testtömeg-, izomzat-, csontrendszer változása, mozgás, reflexek idős korban, időskori akklimatizáció sajátosságai, szervek- szervrendszerek, immunrendszer működésének változásai, érdeklődés, közérzet, figyelem, érzelmek/ hangulat-, alvás-, életritmus változása, elszigetelődés.

#### 3.7.7.6.4 Veszélyeztető tényezők idős korban

A biztonság szükségletének változása idős korban



Az idősök testi, lelki épségét veszélyeztető tényezők  
Az időskori balesetek okai, formái  
Baleseti veszélyforrások  
A balesetek megelőzésének lehetőségei  
Az időskorúakra irányuló agresszió okai, megjelenési formái  
Az időseket érintő családon belüli erőszak  
Az idős ember védekező, elhárító magatartásának jellemzői  
Az ápoló szerepe az önveszélyeztető, illetve az idősök elleni agresszió felismerésében és megszüntetésében Az abúzus fogalma  
Az időskori szenvedélybetegségek kialakulásának okai, lelki háttere, megjelenési formái  
Öngyilkosság okai idős korban  
Az idős emberek érdek-, és jogvédelme

**3.7.7.6.5** Szervek, szervrendszerek és a homeosztázis változásai idős korban, leggyakrabban előforduló betegségek Keringés rendszere Idegrendszer

Érzékszervek rendszere

Mozgás-, csontok, izomzat szervrendszere

Zsigeri rendszer: emésztő rendszer

Légzőrendszer

Vizeletkiválasztó rendszer

Nemi szervek rendszere

Endokrin rendszer

**3.7.7.6.6** Egészséggondozás idős korban

Az egészség definíciói

Ember és környezet

Az egészségi állapotot befolyásoló tényezők

Az egészséges életvitel kialakításának lehetőségei idős korban

Az egészség fenntartása

A betegségek kialakulása, rizikótényezők

Egészséges életmód összetevői

Egészségkárosító tényezők

Népegészségügyi mutatók

Egészségtudatos magatartás

A testtartás és a rendszeres mozgás jelentősége a mindennapi életben Az életmód keringési szervekre és a légzőrendszerre gyakorolt hatása

A táplálkozás, az életmód és az emésztőrendszer közti összefüggések

A túlzott tápanyagbevitel következményei

Az egészséges étrend, napirend összeállítása

Segítségnyújtás az idős emberek szükségleteinek kielégítésében, ápolási feladatok

**3.7.7.6.7** Idős betegek speciális ápolása

Segítségnyújtás az idős emberek szükségleteinek kielégítésében

Demenciában, Alzheimer kórban szenvedő betegek speciális ápolása  
 Neurológiai kórképek fennállása esetén nyújtott egyénre szabott ápolás  
 Emésztőrendszeri kórképek speciális ápolása  
 Akut és krónikus sebek ellátása ápolása  
 Esések megelőzése, kezelése  
 Megváltozott ürítési szükséglet és megváltozott ürítés ellátása  
 Decubitus prevenciója, ellátása  
 Segédeszközök, ápolási eszközök alkalmazása az idősellátásban  
 Segélyhívó eszközök alkalmazása az idősellátásban

### 3.7.8 Klinikai gyakorlat tantárgy

252/180 óra

#### 3.7.8.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy szintézisbe hozza az elsajátított ismereteket, ápolási és asszisztensi ismereteket gyakorlati készségekké kovácsolja össze. Továbbá betekintést enged a tanulóknak a munkahelyi környezetben történő betegellátásba és a kliensekkel történő interakcióba.

#### 3.7.8.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Ápoló Bsc 2 év klinikai adott osztályon eltöltött klinikai gyakorlattal / felsőfokú végzettséggel, szakirányú középfokú szakképzettséggel és legalább ötéves szakirányú szakmai gyakorlattal

#### 3.7.8.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Szociológia alapjai, Pszichológia alapjai, Népegészségtan, egészségfejlesztés, Pedagógiai - betegoktatási alapismeretek, Belgyógyászat és ápolástana, Sebészet és ápolástana, Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk

#### 3.7.8.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

#### 3.7.8.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

| Készségek, képességek | Ismeretek | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|-----------------------|-----------|---------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------------------------|
|-----------------------|-----------|---------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                |                                     |                                                                                                                                                                              |                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| Készség szintű belgyógyászati ápolási beavatkozásokat végez (EKG készítés, részvétel az infúziós terápiában: palack csere, cseppszám szabályozás, húgyhólyag irrigálás, széklet vizelet hányadék mintavétel, felfogása, oxigén terápia alacsony nyomású rendszerekkel). | Ismeri a beavatkozások elméleti és gyakorlati kivitelezésének menetét, az esetleges szövődményeket megfigyeli. | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                                                              | Betegmegfigyelő monitorral EKG-t készít, kinyomtatja a szükséges anyagokat. |
| Készség szintű ápolási beavatkozásokat végez, nasogasztrikus szondán keresztül táplál, sztomazsákot cserél, gondoz, beöntést ad, műtéti előkészítést végez.                                                                                                             | Ismeri az ápolási beavatkozások kivitelezésének protokolljait, eszköz igényét.                                 | Instrukció alapján részben önállóan | Munkájára és önmagára precíz, szem előtt tartja az etikai normákat és jogi követelményeket, empátikusan előítéletektől mentesen viszonyul a kliensekhez és a team tagjaihoz. | E-ápolási dokumentációt vezet                                               |
| Készség szinten bőrtesztet végez.                                                                                                                                                                                                                                       | Ismeri a bőrtesztek kivitelezésének eszközeit és módjait.                                                      | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                                                              | E-ápolási dokumentációt vezet                                               |
| Készség szinten testváladékot felfog, mintát vesz (köpet, torok, szem, orr, fül váladék).                                                                                                                                                                               | Ismeri a testváladékok felfogásának módját és a mintavételek kivitelezésének protokollját.                     | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                                                              | E-ápolási dokumentációt vezet                                               |
| Részt vesz az osztályok, szakrendelők mindennapjaiban, a klienssel történő interakciókban.                                                                                                                                                                              | Ismeri az egészségügyi ellátórendszer működésének alapját, a helyét és szerepét az ellátásban.                 | Instrukció alapján részben önállóan |                                                                                                                                                                              | E-ápolási dokumentációt vezet                                               |

### 3.7.8.6 A tantárgy témakörei

#### 3.7.8.6.1 Belgyógyászat gyakorlat

A tanuló betekintést nyer az alábbi osztályok működésébe: Kardiológia, pulmonológia, nefrológia, és elsajátítja az oxigénterápia, infúziós terápia, húgyhólyag irrigálás, EKG készítés, széklet, vizelet és hányadék mintavételeket, és laborba juttatásukat. Elmélyíti a

perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az injekciózások kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát.

Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.

#### **3.7.8.6.2 Sebészet gyakorlat**

A tanuló betekintést nyer a sebészeti, ortopédiai és traumatológiai osztályok mindennapjaiba, elsajátítja az akut és műtéti sebkezelést, decubitus felmérést, sztómagondozást, beöntés adását, gyomorszondán keresztüli táplálást, sebváladék mintavételt és a beteg műtéti előkészítését. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az injekciózások kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát.

Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.

#### **3.7.8.6.3 Kisklinikumi gyakorlat**

A tanuló betekintést nyer a szemészeti, urológiai, orr-fül-gégészeti, bőrgyógyászati ellátás menetébe, gyakorolja a szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, orrkenőcs, fülcsepp beadását, a bőrtesztek kivitelezését, valamint köpetet, torok-szem-orr-fül váladékot vesz, és laborba juttat.

Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.

#### **3.7.8.6.4 Egyéb klinikai gyakorlat**

A tanuló betekintést nyer az alábbi osztályok működésébe: Pszichiátria, neurológia, geriátria, szülészet-nőgyógyászat.

Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.

### **3.8 Gyakorló ápolói ismeretek megnevezésű tanulási terület**

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:

744/1023 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület célja, hogy a korábban megszerzett elméleti ismereteket készség szintre emelje, megfelelő rutint biztosítva a tanulónak a későbbi munkavállaláshoz.

#### **3.8.1 Szakmai klinikai gyakorlat tantárgy**

744/1023 óra

##### **3.8.1.1 A tantárgy tanításának fő célja**

A tantárgy tanításának fő célja a különböző osztályokon történő gyakorlat alkalmával, elsajátítani az osztályok működésének napirendjét, megismerni és szintézisbe hozni az elméleti

ismereteket a gyakorlati tartalmakkal, alkalmazási szinten használni az eszközöket, megfigyelni az esetleges mellékhatásokat, szövődményeket.

3.8.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Az adott területen jelenleg munkaviszonyban tevékenykedő és legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező Bsc ápoló.

3.8.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügy ágazati alapoktatás, Alaptudományok, Egészségügyi alapozó ismeretek, Társadalomtudományi ismeretek, Klinikumi alapismeretek tanulási területek

3.8.1.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

**3.8.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

| Készségek, képességek                                                                                                                    | Ismeretek                                                                                                                                    | Önállóság és felelősség mértéke | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                                                                                                                         | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Munkája során az előírásoknak megfelelően alkalmazza az egyéni védőeszközöket, betartja a munka, baleset és betegbiztonsági előírásokat. | Tisztában van az egyéni védőeszközök fogalmával, fajtáival, használatuk szabályaival. Ismeri a munka baleset és betegbiztonsági előírásokat. | Teljesen önállóan               | Nyitott az egészséges, a beteg és az akadályozott ember életét befolyásoló tényezők megfelelő módon való befolyásolására. Türelemmel és empátiával végzi az akadályozott emberek gondozási feladatait. Támogatja az előí- |                                                      |
| Biztosítja az egyén komfortját különböző életszakaszokban, élethelyzetekben.                                                             | Érti az életkorok fejlődési sajátosságait.                                                                                                   | Teljesen önállóan               |                                                                                                                                                                                                                           | Módszertani anyagok keresése az interneten           |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                 |                   |                                                                |                                                                                   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| Elvégzi a perifériás rövid kanül behelyezését, gondozását, eltávolítását, valamint intramusculáris injekciót ad. Elvégzi a bólus gyógyszer beadást, az előírásoknak megfelelően. (fájdalomcsillapító, hányáscsillapító, antikoaguláns, diuretikum, kortikoszteroid, fiziológias oldat, heparinos fiziológias oldat és 14 éves kor felett glukóz esetén). | Ismeri a beavatkozások eszközeit, azok használatát, előkészítésük menetét, és a beavatkozást követő ápolói teendőket.                                                           | Teljesen önállóan | télet mentes viselkedést munkatársai és a gondozottak körében. |                                                                                   |
| Segíti a felnőtt beteget a szükségleteinek kielégítésében, biztosítja a beteg komfortját.                                                                                                                                                                                                                                                                | Ismeri a beteg ember szükségleteit, a szükségletek kielégítésének lehetőségeit.                                                                                                 | Teljesen önállóan |                                                                |                                                                                   |
| A beteg általános megtekintése során felismeri a főbb kóros eltéréseket, észleli a beteg magatartásának, tudatállapotának változásait, a jellegzetes fájdalmakat.                                                                                                                                                                                        | Ismeri a testalkat, testtájékok, járás, a kültakaró, a tudat, a magatartás és a fájdalom megfigyelésének szempontjait, a kóros eltéréseket, a kóros eltérések szakkifejezéseit. | Teljesen önállóan |                                                                | Prezentáció készítése.                                                            |
| Kiválasztja a megfelelő segédeszközöket.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Áttekintéssel rendelkezik a segédeszközök alkalmazására és beszerzésére vonatkozólag.                                                                                           | Teljesen önállóan |                                                                |                                                                                   |
| Feladatokat végez az akadályozott emberek sajátos szükségleteinek kielégítésénél.                                                                                                                                                                                                                                                                        | Tisztában van a különböző akadályozottságok jellegzetes megjelenési formáival.                                                                                                  | Teljesen önállóan |                                                                | Oktatófilmek keresése az interneten.                                              |
| Alkalmazza az akadálymentes környezet lehetőségei gondozási                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Ismeri az akadálymentes környezet kialakításának főbb szempontjait.                                                                                                             | Teljesen önállóan |                                                                | Akadálymentes környezet kialakításával kapcsolatos filmek keresése az interneten. |

|                               |  |  |  |  |
|-------------------------------|--|--|--|--|
| tevékenysége<br>folyamatában. |  |  |  |  |
|-------------------------------|--|--|--|--|

### 3.8.1.6 A tantárgy témakörei

#### 3.8.1.6.1 Belgyógyászat és ápolástana gyakorlat

A tanuló betekintést nyer az alábbi osztályok működésébe: Kardiológia, pulmonológia, nefrológia, diabetológiai, endocrinológiai, gasztroenterológiai és haematológiai osztályok tekintetében, és elsajátítja az oxygénterápia, infúziós terápia, húgyhólyag öblítés, EKG készítés, széklet, vizelet és hányadék mintavételeket, és laborba juttatásukat. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az injekciózások kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát. Elvégzi a beteg szükségleteinek megfelelő ápolási beavatkozásokat, biztosítja a beteg kényelmét, megfigyeli a beteg állapotváltozásait, alkalmazza a megfelelő segédeszközöket, akadálymentesítést alkalmaz. Fertőző betegekkal kapcsolatos ápolói teendőket végez.

#### 3.8.1.6.2 Sebészet, ortopédia és traumatológia és ápolástana gyakorlat

A tanuló betekintést nyer a sebészeti, ortopédiai és traumatológiai osztályok mindennapjaiba, elsajátítja az akut és műtéti sebkezelést, decubitus felmérést, sztomagondozást, beöntés adását, gyomorszondán keresztüli táplálást, sebváladék mintavételt és a beteg műtéti előkészítését. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az injekciózások kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát. Elvégzi a beteg szükségleteinek megfelelő ápolási beavatkozásokat, biztosítja a beteg kényelmét, megfigyeli a beteg állapotváltozásait, alkalmazza a megfelelő segédeszközöket, akadálymentesítést alkalmaz.

#### 3.8.1.6.3 Kisklinikum ápolástana gyakorlat

A tanuló betekintést nyer a szemészeti, urológiai, orr-fül-gégészeti, bőrgyógyászati ellátás menetébe, gyakorolja a szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, orrkenőcs, fülcsepp beadását, a bőrtesztek kivitelezését, valamint köpetet, torok-szem-orr-fül váladékot vesz, és laborba juttat. Elvégzi a beteg szükségleteinek megfelelő ápolási beavatkozásokat, biztosítja a beteg kényelmét, megfigyeli a beteg állapotváltozásait, alkalmazza a megfelelő segédeszközöket, akadálymentesítést alkalmaz. Részt vesz a kisklinikumi ápolási feladatok elvégzésében.

#### 3.8.1.6.4 Pszichiátria és ápolástana

Elvégzi a beteg szükségleteinek megfelelő ápolási beavatkozásokat, biztosítja a beteg kényelmét, megfigyeli a beteg állapotváltozásait, alkalmazza a megfelelő segédeszközöket, akadálymentesítést alkalmaz. Megfigyeli a pszichés zavarokat, a pszichiátriai foglalkozásokat, a pszichiátriai gyógyszerek beadásának ápolói vonatkozásait, a fizikai és kémiai korlátozást, a pszichiátriai gyógyszerek hatásait és mellékhatásait.

#### **3.8.1.6.5 Neurológia és ápolástana**

Elvégzi a beteg szükségleteinek megfelelő ápolási beavatkozásokat, biztosítja a beteg kényelmét, megfigyeli a beteg állapotváltozásait, alkalmazza a megfelelő segédeszközöket, akadálymentesítést alkalmaz. Megfigyeli a neurológiai vizsgáló eljárásokat, azok speciális ápolási vonatkozásait, beteg és környezet előkészítését. Megfigyeli a tudatállapot változásait. Betekintést nyer az idegsebészeti ellátásba, megfigyeli a fejfájást. Részt vesz a neurológiai betegek ellátásában.

#### **3.8.1.6.6 Geriátria és ápolástana**

Elvégzi a beteg szükségleteinek megfelelő ápolási beavatkozásokat, biztosítja a beteg kényelmét, megfigyeli a beteg állapotváltozásait, alkalmazza a megfelelő segédeszközöket, akadálymentesítést alkalmaz. A biztonság szükségletének változása idős korban. Az idősök testi, lelki épségét veszélyeztető tényezők. Az időskori balesetek okai, formái. A balesetek megelőzésének lehetőségei. Baleseti veszélyforrások. Az időskorúakra irányuló agresszió okai, megjelenési formái. Az időseket érintő családon belüli erőszak. Az idős ember védekező, elhárító magatartásának jellemzői. Az ápoló szerepe az önveszélyeztető, illetve az idősök elleni agresszió felismerésében és megszüntetésében. Az abúzus fogalma. Az időskori szenvedélybetegségek kialakulásának okai, lelki háttere, megjelenési formái. Az idős emberek érdek-, és jogvédelme és ezek alkalmazása a gyakorlatban.

#### **3.8.1.6.7 Szülészet-nőgyógyászat és ápolástana**

Elvégzi a beteg szükségleteinek megfelelő ápolási beavatkozásokat, biztosítja a beteg kényelmét, megfigyeli a beteg állapotváltozásait, alkalmazza a megfelelő segédeszközöket, akadálymentesítést alkalmaz. Megfigyeli a nőgyógyászati vizsgáló eljárásokat és eszközöket, a nőgyógyászati betegek ápolási vonatkozásait. Megismeri a terhes gondozás menetét, és az újszülött ellátás családbarát megvalósulását, az aranyóra jelentőségét, kivitelezését, a kenguru módszer alapjait. Részt vesz a szülő mellett az újszülött ellátásában.

### **4 RÉSZSZAKMA**

### **5 EGYEBEK**

A 10. évfolyamot követő nyári gyakorlaton belül 40 óra pályaorientációs gyakorlatot szükséges megszervezni, mely során minden szakma szakmairányába bepillantást nyerhetnek a tanulók.



## TARTALOM

|                                                                                                     |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 1 A SZAKMA ALAPADATAI .....                                                                         | 1         |
| 1.2 A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA .....                                                           | 1         |
| A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként .....              | 2         |
| 3 A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA .....                                             | 16        |
| <b>3.1 Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület ..</b>                                  | <b>16</b> |
| <b>3.1.1 Munkavállalói ismeretek tantárgy 18/16 óra .....</b>                                       | <b>16</b> |
| <b>3.2 Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák esetén) .....</b> | <b>18</b> |
| <b>3.2.1 Munkavállalói idegen nyelv tantárgy 72/62 óra .....</b>                                    | <b>18</b> |
| <b>3.3 Egészségügy ágazati alapoktatás megnevezésű tanulási terület .....</b>                       | <b>22</b> |
| <b>3.3.1 Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek tantárgy 18/14 óra .....</b>                | <b>22</b> |
| <b>3.3.2 Kommunikáció alapjai tantárgy 9/12 óra .....</b>                                           | <b>23</b> |
| <b>3.3.3 Az emberi test felépítése tantárgy 18/18 óra .....</b>                                     | <b>25</b> |
| <b>3.3.4 Elsősegélynyújtási alapismeretek tantárgy 36/28 óra.....</b>                               | <b>27</b> |
| <b>3.3.5 Munka-balesetvédelem, megbiztonság tantárgy 36/24 óra.....</b>                             | <b>30</b> |
| <b>3.3.6 Alapápolás-gondozás tantárgy 108/72 óra .....</b>                                          | <b>34</b> |
| <b>3.3.7 Irányított gyógyszerelés tantárgy 36/36 óra .....</b>                                      | <b>39</b> |
| <b>3.3.8 Komplex klinikai szimulációs gyakorlat tantárgy 63/56 óra .....</b>                        | <b>41</b> |
| <b>3.3.9 Vitális paraméterek és injekciózás rendelőintézeti gyakorlat tantárgy 35/28 óra .....</b>  | <b>45</b> |
| <b>3.4 Alaptudományok megnevezésű tanulási terület .....</b>                                        | <b>47</b> |
| <b>3.4.1 Szakmai kémiai és biokémiai alapok tantárgy 72/56 óra .....</b>                            | <b>47</b> |
| <b>3.4.2 Szakmai fizikai és biofizikai alapok tantárgy 36/36 óra .....</b>                          | <b>50</b> |
| <b>3.4.3 Egészségügyi informatika tantárgy 9/14 óra .....</b>                                       | <b>52</b> |
| <b>3.4.4 Egészségügyi terminológia tantárgy 18/28 óra .....</b>                                     | <b>53</b> |
| <b>3.4.5 Egészségügyi jog és etika alapjai tantárgy 18/20 óra .....</b>                             | <b>55</b> |
| <b>3.4.6 Sejtbiológia tantárgy 36/36 óra .....</b>                                                  | <b>57</b> |

|            |                                                                    |            |
|------------|--------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>3.5</b> | <b>Egészségügyi alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület</b> | <b>59</b>  |
| 3.5.1      | Emberi test és működése tantárgy 64/36 óra                         | 59         |
| 3.5.2      | Alapvető higiénés rendszabályok tantárgy 18/18 óra                 | 61         |
| 3.5.3      | Általános ápolástan és gondozástan tantárgy 90/90 óra              | 63         |
| 3.5.4      | Gyógyszertani alapismeretek tantárgy 18/20 óra                     | 68         |
| 3.5.5      | Kommunikáció tantárgy 18/16 óra                                    | 72         |
| 3.5.6      | Általános laboratóriumi alapismeretek tantárgy 36/36 óra           | 73         |
| 3.5.7      | Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia tantárgy 72/56 óra    | 76         |
| <b>3.6</b> | <b>Társadalomtudományi ismeretek megnevezésű tanulási terület</b>  | <b>80</b>  |
| 3.6.1      | Szociológia alapjai tantárgy 18/22 óra                             | 80         |
| 3.6.2      | Pszichológia alapjai tantárgy 36/28 óra                            | 81         |
| 3.6.3      | Népegészségtan, egészségfejlesztés tantárgy 18/22 óra              | 84         |
| 3.6.4      | Pedagógiai – betegoktatási alapismeretek tantárgy 18/20 óra        | 87         |
| <b>3.7</b> | <b>Klinikumi alapismeretek megnevezésű tanulási terület</b>        | <b>90</b>  |
| 3.7.1      | Belgyógyászat és ápolástana tantárgy 72/56 óra                     | 90         |
| 3.7.2      | Sebészet és ápolástana tantárgy 72/42 óra                          | 94         |
| 3.7.3      | Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk tantárgy 72/42 óra           | 98         |
| 3.7.4      | Szülészeti-nőgyógyászat klinikuma tantárgy 18/28 óra               | 100        |
| 3.7.5      | Neurológia klinikuma tantárgy 18/18 óra                            | 103        |
| 3.7.6      | Pszichiátria klinikuma tantárgy 18/18 óra                          | 105        |
| 3.7.7      | Geriátria klinikuma tantárgy 18/18 óra                             | 108        |
| 3.7.8      | Klinikai gyakorlat tantárgy 252/180 óra                            | 114        |
| <b>3.8</b> | <b>Gyakorló ápolói ismeretek megnevezésű tanulási terület</b>      | <b>116</b> |
| 3.8.1      | Szakmai klinikai gyakorlat tantárgy 744/1023 óra                   | 116        |
| 4          | RÉSZSZAKMA                                                         | 120        |
| 5          | EGYEBEK                                                            | 120        |

# KÉPZÉSI PROGRAM

|                            |                                       |
|----------------------------|---------------------------------------|
| Gazdálkodó szervezet neve: | <b>Almási Balogh Pál Kórház</b>       |
| Gazdálkodó szervezet címe: | <b>3600 Ózd, Béke út 1-3.</b>         |
| Képzőhely neve:            | <b>Ózdi SZC Bródy Imre Technikum</b>  |
| Képzőhely címe:            | <b>3600 Ózd, Petőfi Sándor út 20.</b> |
|                            |                                       |
| Szakma neve:               | <b>Gyakorló ápoló</b>                 |
| Azonosító száma            | <b>5 0913 03 04</b>                   |

**a szakirányú oktatás képzési programja**

5 éves technikumi oktatásra

a 2022/2023-as tanévtől

## A szakirányú oktatás képzési programja

Tantárgyalapú oktatásszervezés esetén

### I. ÖSSZEFOGLALÓ ADATOK

#### 1. A szakma alapadatai

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                        |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.  | Az ágazat megnevezése:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>Egészségügy</b>                                                                                                                                                                                                                     |
| 2.  | A szakma megnevezése:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>Gyakorló ápoló</b>                                                                                                                                                                                                                  |
| 3.  | A szakma azonosító száma:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>5 0913 03 04</b>                                                                                                                                                                                                                    |
| 4.  | A szakma szakmairányai:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | -                                                                                                                                                                                                                                      |
| 5.  | A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 5                                                                                                                                                                                                                                      |
| 6.  | A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 5                                                                                                                                                                                                                                      |
| 7.  | Ágazati alapoktatás megnevezése:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Egészségügy ágazati alapoktatás                                                                                                                                                                                                        |
| 8.  | Kapcsolódó részsakmák megnevezése:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | -                                                                                                                                                                                                                                      |
| 9.  | Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Érettségire épülő oktatásban: 140+160 óra                                                                                                                                                                                              |
| 10. | A szakirányú oktatásra egy időben fogadható tanulók, illetve képzésben részt vevő személyek maximális létszáma:<br><small>(Figyelem! A duális képzőhely a szakképzési munkaszerződés megkötését megelőzően a tanulók, illetve a képzésben részt vevő személyek számára – jogszabályban foglalt rendelkezések megtartásával – kiválasztási eljárást folytathat le. Szakképzési munkaszerződés azzal a tanulóval, illetve a képzésben részt vevő személlyel köthető, aki a szakmára előírt egészségügyi feltételeknek és pályaaalkalmassági követelményeknek megfelel!.)</small> | 16 fő                                                                                                                                                                                                                                  |
| 11. | A képzés célja:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | A gyakorló ápoló az ápolói munkacsoport tagja. A képzés célja, a fekvő és járó beteg ellátásban tevékenykedő olyan szakember képzése, aki felismeri a beteg szükségletei szerinti igényeit, és képes azt annak fontossági sorrendjének |

|     |                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-----|-----------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                     | <p>megfelelően kielégíteni. Tevékenysége során alapápolási és asszisztensi feladatokat lát el, felismeri a megváltozott fiziológiai szükségletekkel rendelkező állapotokat és segíti a különböző életkorú beteg embert fiziológiás és magasabb rendű szükségletei kielégítésében. Eszközöket készít elő a különböző eszközös és laboratóriumi vizsgálatokhoz, diagnosztikus és terápiás beavatkozásokhoz, kivitelezésükben segítséget nyújt az egészségügyi team tagjainak. Biztonságos ápolási környezetet teremt, előírás szerűen kezeli a fertőző anyagokat, eszközöket. Megfigyeli, értelmezi, dokumentálja a beteg tüneteit, jelzi a fiziológiástól eltérőket, felismeri az életet veszélyeztető paramétereket. Szükség esetén megkezd az újraélesztést. Munkáját a magasabb hatáskörű ápoló irányításával, az ápoló team tagjaként végzi. Sürgős és fenyegető esetet észlel, beavatkozik, asszisztál, fájdalmat felismer, mér és beavatkozik az utasításnak megfelelően. Megfelelően kommunikál a beteggel, a hozzátartozókkal, valamint az ellátó team tagjaival.</p> |
| 12. | A képzés célcsoportja (iskolai/szakmai végzettség): | <p>A munkáltató döntése alapján beiskolázott munkavállalók és / vagy a saját elhatározásukból fejlődni, tovább lépni akaró személyek, továbbá az állami munkaerő-piaci támogatási programokban résztvevők vagy valamilyen uniós támogatási formában részesülő személyek.</p> <p>A képzési program elérhető minden olyan egyén számára is, aki a belépési feltételeknek megfelel és a képzési programmal elérhető új szakmai képesítés megszerzését tűzte ki célként maga elé.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

## 2. A szakirányú oktatás szakmai kimeneti követelményei

### 2.1 Szakirányú oktatás szakmai követelményeinek leírása a 12. évfolyam végéig (esti tagozatos két éves képzés esetében az első évfolyam végéig):

| Sorszám | Készségek, képességek                                                                                                  | Ismeretek                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                   | Önállóság és felelősség mértéke                                                                                                                     |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1       | Betegmegfigyelést végez, felismeri és jelzi a beteg állapotában bekövetkező változásokat. Megfigyeléseit dokumentálja. | Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testváladékok normális jellemzőit, normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait | Határozott, megfigyeléseiben és a dokumentálási feladatokban pontosságra törekszik.                 | A beteg állapotában bekövetkező változásokat jelzi a felettes felé. Szükség esetén, a segítség érkezéséig köteles megkezdeni az elsősegélynyújtást. |
| 2       | Laboratóriumi mintát vesz a betegtől.                                                                                  | Ismeri a vénás vérvétel, a testváladékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait.                                                                                                                                                                                                                     | Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi. | A mintavétel előtt azonosítja a beteget. A mintavételt a felettes utasítása szerint, felügyelettel végzi, tevékenységét dokumentálja.               |

|   |                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                   |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3 | Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez.                                                               | Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit. | Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.                                                                                                                             | Tevékenységét a felettes utasításának megfelelően, felügyelettel végzi. Az eredményeket pontosan dokumentálja.                                    |
| 4 | Betegmegfigyelő monitorokat alkalmaz. EKG-t készít.                                                                    | Ismeri a monitorozás eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG monitorozás ápolói feladatait, felhelyezését.                                                                                                           | Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.                                                                                                                             | A beteg monitorozását felettes utasítása szerint végzi.                                                                                           |
| 5 | Előkészíti a beteget diagnosztikai eljárásokra, elvégzi a vizsgálatok alatti és utáni ápolói/asszisztensi feladatokat. | Ismeri a csapolások, biopsziák, képi diagnosztikai módszerek, spirometria lényegét, menetét, a vizsgálatokkal, beavatkozásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat.                                                            | Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi. A beteget pszichésen támogatja.                                                                                             | A betegek előkészítését felettes utasítása alapján, felügyelettel végzi. A beavatkozások során az egészségügyi teammel együttműködik, asszisztál. |
| 6 | A beteg és hozzátartozói számára pszichés támogatást nyújt.                                                            | Ismeri munkájának ápolás-lélektani vonatkozásait, a segítő kapcsolat jellemzőit, a meghallgatás, segítő beszélgetés szabályait. Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.                           | Empátiával és türelemmel fordul a beteghez, figyelmes, fontosnak érzi a beteg meghallgatását. Hiteles kommunikációt folytat. Önmagára nézve kötelezőnek érzi a betegjogok tiszteletben tartását. Etikussal viselkedés jellemzi. | Megelőzi a szorongás pszichikus ártalmak kialakulását.                                                                                            |
| 7 | A beteg szükségleteinek megfelelő betegoktatást és egészségfejlesztő tevékenységet végez.                              | Ismeri a betegoktatáshoz szükséges pszichológiai és pedagógiai alapokat, az oktatás, az egészségnevelés,                                                                                                                   | A beteghez elfogadóan viszonyul, együttműködő, türelmes. Figyelembe                                                                                                                                                             | Felettes utasításának megfelelően, felügyelettel végzi a betegoktatást,                                                                           |

|    |                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                |                                                                                                                 |
|----|------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                                              | egészségfejlesztés színtereit, módszereit, eszközeit, ezek megválasztásának és alkalmazásának szempontjait. Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit.    | veszi a beteg személyiségét, előzetes ismereteit, igényeit.                                                                    | meggyőződik arról, hogy a beteg a szükséges tudást megszerezte.                                                 |
| 8  | Részt vesz a korlátozó intézkedések végrehajtásában.                         | Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a kapcsolódó ápolói feladatokat.                                                                                                                              | Betartja a jogi és etikai normákat.                                                                                            | A fizikai korlátozásra vonatkozó intézkedéseket felügyelettel utasításra végrehajtja.                           |
| 9  | Terminális állapotú beteg ápolását végzi. Ellátja a halott körüli teendőket. | Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.                                                                                                                 | Etikus magatartást tanúsít. Tiszteletben tartja az emberi méltóságot, részvétellel fordul az elhunyt ember hozzátartozói felé. | Betartja az orvosi utasításokat. Enyhíti a beteg szenvedését.                                                   |
| 10 | Gyógyszer nélküli fájdalomcsillapító eljárásokat alkalmaz.                   | Ismeri a fájdalom kórélettani alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert. Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait. | Fontosnak tartja a beteg szenvedésének enyhítését.                                                                             | Felelős a beteg fájdalmának megfigyeléséért, állapotának követéséért. Tevékenységét felügyelettel dokumentálja. |



|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                   |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 11 | Enterális és parenterális gyógyszerelési feladatokat végez, inhalációs és oxigénterápiát alkalmaz. Közreműködik gyógyszerelésben, segédkezik infúziós terápia alkalmazásában, képes infúziós palack cseréjére (de nem indíthat új terápiát); képes a cseppszám megváltoztatására; kötéscserére a perifériás vénakanül helyén. CVK-ból vérvételre. Képes midline katéter és IV kanül eltávolítására. | Alapvető gyógyszeres ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszereltetés szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.                            | A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés, betegbiztonsági szempontok, a munkatűz- és egészségvédelmi szabályok betartását. | Felettes utasítására közreműködik a feladatokban.                                                 |
| 12 | Részt vesz az infekciókontroll feladataiban. Izolált beteget ápol.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Ismeri a kórokozó mikroorganizmusokat, a fertőzés létrejöttét. Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, kialakulását, a leggyakoribb nosocomialis infekciókat, Ismeri az infekciókontroll feladatát, tevékenységeit, a fertőző beteg elkülönítését és ápolását. | Felelősséget érez a fertőzések kialakulásának és terjedésének megelőzésében                                                                                                                     | Betartja és betartatja a higiénés, betegbiztonsági és a munkavédelmi szabályokat.                 |
| 13 | Az egészségügyi ellátás során keletkező hulladékot az előírásoknak megfelelően kezeli                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.                                                                                                                                                                                  | Fontosnak érzi a munka- és egészségvédelmi szabályok, a környezetvédelmi szempontok betartását.                                                                                                 | A munkája során keletkezett hulladékokat önállóan kezeli, felelős a szabályos hulladékkezelésért. |
| 14 | Általános ápolási feladatokat végez. Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Ismeri a kórképekhez kapcsolódó főbb alapápolási feladatokat.                                                                                                                                                                                                   | Megfelelő empátiával fordul a beteghez. Együttműködés, etikus                                                                                                                                   | A felettes utasítása alapján, a teammel együttműködve, vagy felügyelettel részt vesz a            |

|    |                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Fontosnak tartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályok betartását.                                                           | diagnosztikai és terápiás eljárásokban. Felettes ápoló irányításával végrehajtja a beteg ápolását. Felelős az orvosi utasítások, ápolási tevékenységek szakszerű végrehajtásáért, a szabályszerű dokumentálásért.                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 15 | Asszisztál invazív beavatkozásoknál.                                                                                                                               | Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, (perifériás vénakanülök, gyógyszerek bejuttatásának eszközei, használatuk (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, túlnyomásos szerelék), vizeletkatéterek és behelyezésük, hólyagkondicionálás, betegmegfigyelő monitor mérési lehetőségei, eszközös légútbiztosítás,). Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket. | Empátiával fordul a beteghez, segítőkész. Fontosak számára a beteg igényei, tudásának folyamatos fejlesztése a legújabb technikai eszközök és eljárások vonatkozásában. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. | Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve, vagy utasítás alapján részt vesz (perifériás vénakanülök, vizeletkatéter, egyszerű eszközös légútbiztosítás kivitelezése, betegmegfigyelő monitor, gyógyszerbejuttatás eszközeinek használata) együttműködve az ápolóval és/vagy az orvossal vesz részt az invazív beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért. Betartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályokat |
| 16 | Láz- és fájdalomcsillapítást végez per os, rectalis, vagy intramusculáris (delta izom) injekció formájában, tevékenységét dokumentálja. Felméri a beteg fájdalmát. | Ismeri a nonszteroidok, minor analgetikumok jellemzőit indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, lehetséges mellékhatásaikat.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | A beteggel empatikus, segítőkész. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.                                                                                                                                       | Megfelelő indikáció esetén felügyelet mellett részt vesz fájdalomcsillapításban non-szteroid gyulladáscsökkentő, vagy minor analgetikum adásával. Megfelelő indikáció                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|    |                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                   |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                     | esetén felügyelettel végez lázcsillapítást. Gyógyszerelő tevékenységét pontosan dokumentálja. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat. |
| 17 | Allergiaellenes gyógyszereket utasítás szerint alkalmaz a betegnél. Részt vesz a gyógyszeralkalmazásban reanimáció során | Ismeri az allergiák típusait, kezelési lehetőségeit. Tisztában van a reanimáció során alkalmazott gyógyszerekkel. Ismeri az alkalmazott gyógyszerek jellemzőit, indikációit, hatásukat, mellékhatásaikat. Ismeri a gyógyszerek dokumentálásának szabályait | A munkavégzés során együttműködő, határozott, körültekintő, pontos.                                                 | Felettes utasítása szerint vesz részt a gyógyszerelésben. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat.                                     |
| 18 | Inkontinens beteg ápolását végzi.                                                                                        | Ismeri az inkontinencia formáit, kezelési lehetőségeit, az inkontinencia ellátás invazív és noninvazív eszközeit                                                                                                                                           | A beteggel empatikus, segítőkész, a beteg igényeit szem előtt tartja. A munkavégzés során határozott, körültekintő. | Az inkontinens beteg ápolását felettes utasításának megfelelően, felügyelettel végzi. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, valamint a munkavédelmi szabályokat.                   |
| 19 | Képes beöntés adására, sztómazsák ürítésére, cseréjére.                                                                  | Ismeri a beöntés és a sztómazsák csere indikációit, kontraindikációit, kivitelezésének módját. Lehetséges szövődményeket                                                                                                                                   | A beteg jogait szem előtt tartva végzi a beavatkozást.                                                              | Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.                                                                                                                                            |
| 20 | Képes a gyomorszondán keresztül táplálásra                                                                               | Ismeri a gyomorszondán keresztüli táplálás menetét, és eszközrendszerét                                                                                                                                                                                    | Etikusan végzi a munkáját.                                                                                          | Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.                                                                                                                                            |

|    |                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                     |                                                                                |                                                                                     |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
| 21 | Képes a húghólyag irrigálására.                                                                                                                                                                  | Ismeri az emberi test felépítését, a vizeletkatéter típusát és behelyezést követő gondozását.                                       | A beteg jogait szem előtt tartva végzi a beavatkozást.                         | Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.                              |
| 22 | Képes beadni elrendelt fájdalomcsillapítót, hányáscsillapítót, antikoagulánst, diuretikumot, kortikoszteroidot, fiziológiás oldatot, heparinos fiziológiás oldatot és 14 éves kor felett glukózt | Ismeri a gyógyszeres kezelést, a főbb gyógyszeres csoportokat, és lehetséges mellékhatásukat.                                       | Munkáját precízen és körültekintően végzi.                                     | Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.                              |
| 23 | Képes részt venni a beteg műtéti előkészítésében, a betegdokumentáció vezetésében, és a műtét utáni kötések cseréjében.                                                                          | Ismeri a beteg műtéti előkészítését, a betegdokumentáció vezetésének szabályait, és a műtét utáni kötések cseréjének módját.        | Munkáját precízen és körültekintően végzi, a szakmai protokollok betartásával. | Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.                              |
| 24 | Képes felismerni a decubitus jeleit, súlyosságát.                                                                                                                                                | Ismeri a decubitus kialakulásának etiológiáját, és a stádiumait.                                                                    | Munkáját a tőle elvárható módon végzi.                                         | Az ápoló teammel együttműködve, felügyelettel megfigyeli a beteget.                 |
| 25 | Mindennapi kommunikációjában használja a szakmai kifejezéseket.                                                                                                                                  | Tudja az orvosi latin nyelvet, az anatómiai megnevezéseket, a kommunikáció formáit. Pszichológiai, etikai ismeretekkel rendelkezik. | Értékként tekint a helyes szaknyelvi kommunikációra.                           | Felelősséggel használja a szakmai nyelvet.                                          |
| 26 |                                                                                                                                                                                                  | Ismeri a fizika és a biofizika alapvető törvényszerűségeit és a leggyakoribb képző eljárásokat                                      | Szaktudását folyamatosan fejleszti.                                            | Utasításra, felügyelettel célzott megfigyeléseket végez a beavatkozásokat követően. |

|    |                                                                          |                                                                                                   |                                                                                                 |                                                                                    |
|----|--------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
| 27 |                                                                          | Ismeri a kémiai és a biokémiai alapfogalmakat, és a leggyakoribb labordiagnosztikai eljárásokat.  | Szaktudását folyamatosan fejleszti.                                                             | Utasításra, felügyelettel célzott megfigyeléseket végez a beavatkozásokat követően |
| 28 | Használja a laboratóriumi munka alapvető eszközeit, és oldatokat készít. | Ismeri a laboratóriumi munka alapvető eszközeit és azok használatát, az oldatkészítés szabályait. | Törekszik a szak-mai szabályok betartására pontos, logikusan gondolkodik, szabályokat betartja. | Felügyelet mellett laboratóriumi alpműveleteket végez.                             |

**2.2 Gyakorló ápoló képzés szakmai követelményeinek leírása a 13. évfolyam végéig (esti tagozatos képzés esetében a 2/14. évfolyam végéig):**

| Sorszám | Készségek, képességek                                                                                                  | Ismeretek                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                 | Önállóság és felelősség mértéke                                                                                                                   |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1       | Betegmegfigyelést végez, felismeri és jelzi a beteg állapotában bekövetkező változásokat. Megfigyeléseit dokumentálja. | Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testváladékok normális jellemzőit, normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait. | Határozott, megfigyeléseiben és a dokumentálási feladatokban pontosságra törekszik.               | A beteg állapotában bekövetkező változásokat önállóan jelzi a felettes felé. Szükség esetén gyakorlattan megkezdeni az önálló elsősegélynyújtást. |
| 2       | Laboratóriumi mintát vesz a betegtől.                                                                                  | Ismeri a vénás vérvétel, a testváladékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait.                                                                                                                                                                     | Munkáját körültekintően, a megbízottsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi. | A mintavétel előtt azonosítja a beteget. A mintavételt az orvos utasítása szerint, önállóan végzi, tevékenységét dokumentálja.                    |

|   |                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                       |                                                                                                                               |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3 | Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez.                                                             | Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit.<br>Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit. | Munkáját körütekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.                                    | Tevékenységét az orvos utasításának megfelelően, önállóan végzi. Az eredményeket pontosan dokumentálja.                       |
| 4 | Betegmegfigyelő monitorokat alkalmaz. EKG-t készít.                                                                  | Ismeri a monitorozás eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG monitorozás ápolói feladatait, felhelyezését.                                                                                                              | Munkáját körütekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.                                    | A beteg monitorozását orvos utasítása szerint végzi.                                                                          |
| 5 | Előkészíti a beteget diagnosztikai eljárásokra, elvégzi a vizsgálatok alatti és utáni ápolói/asszisztensfeladatokat. | Ismeri a csapolások, biopsziák, képi diagnosztikai módszerek, spirometria lényegét, menetét, a vizsgálatokkal, beavatkozásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat.                                                               | Munkáját körütekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.<br>A beteget pszichésen támogatja. | A betegek előkészítését orvos utasítása alapján, önállóan végzi. A beavatkozások során az orvossal együttműködik, asszisztál. |

|   |                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                   |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 6 | A beteg<br>szükségeinek<br>megfelelő<br>betegoktatást és<br>egészségfejlesztő<br>tevékenységet<br>végez. | Ismeri a betegoktatáshoz<br>szükséges pszichológiai és<br>pedagógiai alapokat,<br>az oktatás, az egészségnevelés,<br>egészségfejlesztés színtereit,<br>módszereit, eszközeit, ezek<br>megválasztásának és<br>alkalmazásának szempontjait.<br>Ismeri az egészséges életmód elemeit, az<br>egészségkárosító<br>tényezőket, a magyar<br>lakosság egészségi állapotának<br>jellemzőit. | A beteghez elfogadóan<br>viszonyul,<br>együttműködő,<br>türelmes. Figyelembe<br>veszi a beteg<br>személyiségét, előzetes<br>ismereteit, igényeit. | Orvos utasításának<br>megfelelően, önállóan végzi a<br>betegoktatást,<br>meggyőződik arról,<br>hogy a beteg a<br>szükséges tudást<br>megszerezte. |
| 7 | Részt vesz a<br>korlátozó<br>intézkedések<br>végrehajtásában.                                            | Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai<br>korlátozás kivitelezésének<br>szabályait, a kapcsolódó ápolói<br>feladatokat.                                                                                                                                                                                                                                                               | Betartja a jogi és etikai<br>normákat.                                                                                                            | A fizikai korlátozásra<br>vonatkozó intézkedéseket<br>önállóan és/vagy az<br>ápolóval együttműködve<br>végrehajtja.                               |
| 8 | Gyógyszer nélküli<br>fájdalomcsillapító<br>eljárásokat<br>alkalmaz.                                      | Ismeri a fájdalom kórélettani alapjait,<br>jellemzőit, a fájdalom felmérését<br>és a felméréshez kapcsolódó<br>dokumentációs rendszert<br>Tisztában van a fájdalomcsillapítás<br>lehetőségeivel.<br>Ismeri a nem gyógyszeres                                                                                                                                                       | Fontosnak tartja a<br>beteg szenvedésének<br>enyhítését.                                                                                          | Felelős a beteg fájdalmának<br>megfigyeléséért, állapotának<br>követéséért.<br>Tevékenységét önállóan<br>dokumentálja.                            |



|   |                                                                                                                                                                                         |                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   |                                                                                                                                                                                         | fájdalomcsillapítás módjait                                          |                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 9 | <p>Általános ápolási feladatkat végez. Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.</p> | <p>Ismeri a kórképekhez kapcsolódó főbb alapápolási feladatokat.</p> | <p>Megfelelő empátiával fordul a beteghez. Együttműködés, etikus viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Fontosnak tartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályok betartását.</p> | <p>Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve, vagy önállóan részt vesz a diagnosztikai és terápiás eljárásokban. Felettes ápoló irányításával végrehajtja a beteg ápolását. Felelős az orvosi utasítások, ápolási tevékenységek szakszerű végrehajtásáért, a szabályszerű dokumentálásért.</p> |

|    |                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 10 | Asszisztál invazív beavatkozásoknál.                                                                                                                                             | <p>Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, (perifériás vénakanülök, gyógyszerek bejuttatásának eszközei, használatuk (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, túlnyomásos szerelék), vizeletkatéterek és behelyezésük, hólyagkondicionálás, betegmegfigyelő monitor mérési lehetőségei, eszközös légútbiztosítás.).</p> <p>Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival.</p> <p>Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket.</p> | <p>Empátiával fordul a beteghez, segítőkész.</p> <p>Fontosak számára a beteg igényei, tudásának folyamatos fejlesztése a legújabb technikai eszközök és eljárások vonatkozásában.</p> <p>A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.</p> | <p>Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve, vagy utasítás alapján részt vesz (perifériás vénakanülök, vizeletkatéter, egyszerű eszközös légútbiztosítás kivitelezése, betegmegfigyelő monitor, gyógyszerbejuttatás eszközeinek használata) együttműködve az ápolóval és/vagy az orvossal vesz részt az invazív beavatkozások kivitelezésében.</p> <p>Felelős a beteg és a bevezetett eszköz önálló megfigyeléséért, gondozásáért.</p> <p>Betartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályokat.</p> |
| 11 | <p>Láz- és fájdalomcsillapítást végez per os, rectalis, vagy intramusculáris (delta izom) injekció formájában, tevékenységét dokumentálja.</p> <p>Felméri a beteg fájdalmát.</p> | <p>Ismeri a non-szteroidok, minor analgetikumok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, lehetséges mellékhatásait.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>A beteggel empatikus, segítőkész.</p> <p>A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.</p> <p>Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat.</p>                                   | <p>Megfelelő indikáció esetén részt vesz fájdalomcsillapításban non-szteroid gyulladáscsökkentő, vagy minor analgetikum adásával.</p> <p>Megfelelő indikáció esetén önállóan végez lázcsillapítást.</p> <p>Gyógyszerelő tevékenységét pontosan</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|    |                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                     |                                                                            |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                     | dokumentálja.                                                              |
| 12 | Allergiaellenes gyógyszereket utasítás szerint alkalmaz a betegnél. Részt vesz a gyógyszer-alkalmazásban reanimáció során. | Ismeri az allergiák típusait, kezelési lehetőségeit. Tisztában van a reanimáció során alkalmazott gyógyszerekkel. Ismeri az alkalmazott gyógyszerek jellemzőit, indikációit, hatásukat, mellékhatásaikat. Ismeri a gyógyszerek dokumentálásának szabályait. | A munkavégzés során együttműködő, határozott, körültekintő, pontos. | Orvos utasítása szerint vesz részt a gyógyszerelésben önálló felelőséggel. |

|    |                                                         |                                                                                                                              |                                                                                                                        |                                                                                                                                                                            |
|----|---------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 13 | Inkontinens beteg ápolását végzi.                       | Ismeri az inkontinencia formáit, kezelési lehetőségeit, az inkontinencia ellátás invazív és non- invazív eszközeit           | A beteggel empátikus, segítőkész, a beteg igényeit szem előtt tartja.<br>A munkavégzés során határozott, körültekintő. | Az inkontinens beteg ápolását orvos utasításának megfelelően, önállóan végzi.<br>Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, valamint a munkavédelmi szabályokat. |
| 14 | Képes beöntés adására, sztómazsák ürítésére, cseréjére. | Ismeri a beöntés és a sztómazsák csere indikációit, kontraindikációit, kivitelezésének módját.<br>Lehetséges szövődményeket. | A beteg jogait szem előtt tartva végzi a beavatkozást.                                                                 | Felettes utasítása alapján önállóan elvégzi a beavatkozást.                                                                                                                |
| 15 | Képes a gyomorszondán keresztüli táplálásra.            | Ismeri a gyomorszondán keresztüli táplálás menetét, és eszközrendszerét                                                      | Etikusan végzi a munkáját.                                                                                             | Felettes utasítása alapján önállóan elvégzi a beavatkozást.                                                                                                                |
| 16 | Képes a húgyhólyag irrigálására.                        | Ismeri az emberi test felépítését, a vizeletkatéter típusát és behelyezést követő gondozását.                                | A beteg jogait szem előtt tartva végzi a beavatkozást.                                                                 | Felettes utasítása alapján önállóan elvégzi a beavatkozást.                                                                                                                |

|    |                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                    |                                                                                |                                                             |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| 17 | Képes beadni elrendelt fájdalomcsillapítót, hányáscsillapítót, antikoagulánst, diuretikumot, kortikoszteroidot, fiziológiás oldatot, heparinos fiziológiás oldatot és 14 éves kor felett glukózt. | Ismeri a gyógyszeres alapokat, a gyógyszerelést, a főbb gyógyszeres csoportokat, és lehetséges mellékhatásukat.                    | Munkáját precízen és körültekintően végzi.                                     | Felettes utasítása alapján önállóan elvégzi a beavatkozást. |
| 18 | Képes részt venni a beteg műtéti előkészítésében, a betegdokumentáció vezetésében, a kötések cseréjében.                                                                                          | Ismeri a beteg műtéti előkészítését, a betegdokumentáció vezetésének szabályait, és a kötések cseréjének módját.                   | Munkáját precízen és körültekintően végzi, a szakmai protokollok betartásával. | Felettes utasítása alapján önállóan elvégzi a beavatkozást. |
| 19 | Képes felismerni a decubitus jeleit, súlyosságát.                                                                                                                                                 | Ismeri a decubitus kialakulásának etiológiáját, és a stádiumait.                                                                   | Munkáját a töle elvárható módon végzi.                                         | Önállóan megfigyeli a beteget.                              |
| 20 | Alkalmazza a szakmai idegen nyelvet.                                                                                                                                                              | Tudja az orvosi latin nyelvet, az anatómiai megnevezéseket, a kommunikáció formáit. Pszichológiai, etikai ismeretekkel rendelkezik | Értékként tekint a helyes szaknyelvi kommunikációra.                           | Felelősséggel használja a szakmai nyelvet.                  |



### 3. A szakirányú oktatásba történő belépés feltételei

|    |                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----|-------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Iskolai előképzettség:                          | Alapfokú iskolai végzettség 5 éves képzés esetén<br>Érettségi vizsga 2 éves képzés esetén                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 2. | Alkalmassági követelmények:                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|    | Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: | <p>Szükséges.</p> <p>Az egészségügyi tevékenység végzéséhez szükséges egészségi alkalmasság vizsgálat elvégzése, a 40/2004. (IV.26.) ESZCSM rendeletben foglaltak szerint (az egészségügyi tevékenységre való alkalmasságot kizáró korlátozások figyelembevételével)</p> <p>A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 4. §. (3) a pontjában meghatározott szakmai alkalmassági vizsgálat</p> |
|    | Pályaalkalmassági vizsgálat:                    | <p>Szükséges.</p> <p>Pszichikai alkalmassági vizsgálat:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• pszichés egyensúly megléte,</li> <li>• devianciák hiánya,</li> <li>• intellektuális képességek megléte,</li> <li>• figyelmi képességek megfelelősége,</li> <li>• személyiségi sajátosságok megfelelősége,</li> <li>• pályamotiváció megfelelősége</li> </ul>                                                                                                                            |

#### 4. A szakirányú oktatás megszervezéséhez szükséges személyi feltételek

| Funkció |                                       | Végzettség                                                                                                                                                                             | Szakképzettség<br>(szakképesítés) | Szakirányú szakmai gyakorlat | Egyéb (pl. kamarai gyakorlati oktatói vizsga) |
|---------|---------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|------------------------------|-----------------------------------------------|
| 1.      | Szakirányú oktatásért felelős személy | <b>Az adott területen jelenleg egészségügyi közszolgálati jogviszonyban tevékenykedő, egészségügyi szakoktatói végzettséggel és legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező Bsc ápoló.</b> |                                   |                              |                                               |
| 2.      | Oktató(k)                             | <b>Az adott területen jelenleg egészségügyi közszolgálati jogviszonyban tevékenykedő és legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező Bsc ápoló.</b>                                         |                                   |                              |                                               |
| 3.      | Műszaki, fizikai dolgozó(k)           |                                                                                                                                                                                        |                                   |                              |                                               |

#### 5. A szakirányú oktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételek

|    |                                                                                                                    |                                                                                                          |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Helyiségek (tanterem, tanműhely, tanterem, adminisztrációs iroda, irattár stb.):                                   | <b>A gyakorló ápoló szakma Képzési és kimeneti követelménye 5.1 és 5.2 pontja által előírtak szerint</b> |
| 2. | Eszközök és berendezések                                                                                           |                                                                                                          |
| 3. | A tananyag-, illetve tematikai egységek (tantárgyak, témakörök) teljesítéséhez szükséges anyagok és felszerelések: |                                                                                                          |
| 4. | Egyéb speciális feltételek:                                                                                        |                                                                                                          |



## 6. A szakirányú oktatás tervezett időtartama

|    |                                                          |             |       |
|----|----------------------------------------------------------|-------------|-------|
| 1. | Gyakorlati helyszínen lebonyolított foglalkozások (óra): | <b>1194</b> | 100 % |
| 2. | Tantermi/elméleti foglalkozások (óra):                   | -           | %     |
| 3. | A foglalkozások összes óraszám:                          | 1644        | 73 %  |

## 7. Tanulási területek

|                                             | A tanulási terület belső azonosító száma és megnevezése | Gyakorlati helyszínen lebonyolított foglalkozások (óra) | Tantermi/elméleti foglalkozások (óra) | A tanulási terület foglalkozásainak összes óraszám |
|---------------------------------------------|---------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|---------------------------------------|----------------------------------------------------|
| 1.                                          | <b>3.7 Klinikumi alapismeretek</b>                      | 450                                                     | -                                     | 450                                                |
| 2.                                          | <b>3.8 Gyakorló ápolói ismeretek</b>                    | 744                                                     | -                                     | 744                                                |
| <b>A tanulási területek összes óraszám:</b> |                                                         | <b>1194</b>                                             | -                                     | <b>1194</b>                                        |

## II. A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA

### 1. A Klinikumi alapismeretek tanulási területéhez tartozó tanulási eredmények (szakmai kimeneti követelmények) felsorolása

| TEA-s.sz. | Készségek, képességek                                                                                                                                                                                                                                                   | Ismeretek                                                                                                      | Önállóság és felelősség mértéke     | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                                                                            | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák                        |
|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| 1         | Készség szintű belgyógyászati ápolási beavatkozásokat végez (EKG készítés, részvétel az infúziós terápiában: palack csere, cseppszám szabályozás, húgyhólyag irrigálás, széklet vizelet hányadék mintavétel, felfogása, oxigén terápia alacsony nyomású rendszerekkel). | Ismeri a beavatkozások elméleti és gyakorlati kivitelezésének menetét, az esetleges szövődményeket megfigyeli. | Instrukció alapján részben önállóan | Munkájára és önmagára precíz, szem előtt tartja az etikai normákat és jogi követelményeket, empátikusan előítéletektől mentesen viszonyul a kliensekhez és a team tagjaihoz. | Betegmegfigyelő monitorral EKG-t készít, kinyomtatja a szükséges anyagokat. |

|   |                                                                                                                                                             |                                                                                                |                                     |                               |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------|
| 2 | Készség szintű ápolási beavatkozásokat végez, nasogasztrikus szondán keresztül táplál, sztómazsákot cserél, gondoz, beöntést ad, műtéti előkészítést végez. | Ismeri az ápolási beavatkozások kivitelezésének protokolljait, eszköz igényét.                 | Instrukció alapján részben önállóan | E-ápolási dokumentációt vezet |
| 3 | Készség szinten börteszket végez.                                                                                                                           | Ismeri a börtesztek kivitelezésének eszközeit és módjait.                                      | Instrukció alapján részben önállóan | E-ápolási dokumentációt vezet |
| 4 | Készség szinten testváladékot felfog, mintát vesz (köpet, torok, szem, orr, fül váladék).                                                                   | Ismeri a testváladékok felfogásának módját és a mintavételek kivitelezésének protokollját.     | Instrukció alapján részben önállóan | E-ápolási dokumentációt vezet |
| 5 | Részt vesz az osztályok, szakrendelők mindennapjaiban, a klienssel történő interakciókban.                                                                  | Ismeri az egészségügyi ellátórendszer működésének alapját, a helyét és szerepét az ellátásban. | Instrukció alapján részben önállóan | E-ápolási dokumentációt vezet |

## 2. A Gyakorló ápolói ismeretek tanulási területéhez tartozó tanulási eredmények (szakmai kimeneti követelmények) felsorolása

| TEA-s.sz. | Készségek, képességek                                                                                                                    | Ismeretek                                                                                                                                    | Elvárt viselkedésmódok, attitűdök                                                                                                                                                                                                                                                      | Önállóság és felelősség mértéke | Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák |
|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|------------------------------------------------------|
| 1.        | Munkája során az előírásoknak megfelelően alkalmazza az egyéni védőeszközöket, betartja a munka, baleset és betegbiztonsági előírásokat. | Tisztában van az egyéni védőeszközök fogalmával, fajtaival, használatuk szabályaival. Ismeri a munka baleset és betegbiztonsági előírásokat. | Nyitott az egészséges, a beteg és az akadályozott ember életét befolyásoló tényezők megfelelő módon való befolyásolására. Türelemmel és empátiával végzi az akadályozott emberek gondozási feladatait. Támogatja az előítélet mentes viselkedést munkatársai és a gondozottak körében. | Teljesen önállóan               |                                                      |
| 2.        | Biztosítja az egyén komfortját különböző életszakaszokban, élethelyzetekben.                                                             | Érti az életkorok fejlődési sajátosságait.                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Teljesen önállóan               | Módszertani anyagok keresése az interneten           |
| 3.        | Elvégzi a perifériás rövid kanül behelyezését, gondozását,                                                                               | Ismeri a beavatkozások eszközeit, azok használatát,                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Teljesen önállóan               |                                                      |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                          |  |                   |                        |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------|------------------------|
|    | eltávolítását, valamint intramusculáris injekciót ad. Elvégzi a bólus gyógyszer beadást, az előírásoknak megfelelően. (fájdalomcsillapító, hányáscsillapító, antikoaguláns, diuretikum, kortikoszteroid, fiziológiás oldat, heparinos fiziológiás oldat és 14 éves kor felett glukóz esetén). | előkészítésük menetét, és a beavatkozást követő ápolói teendőket.                                        |  |                   |                        |
| 4. | Segíti a felnőtt beteget a szükségleteinek kielégítésében, biztosítja a beteg komfortját.                                                                                                                                                                                                     | Ismeri a beteg ember szükségleteit, a szükségletek kielégítésének lehetőségeit.                          |  | Teljesen önállóan |                        |
| 5. | A beteg általános megtekintése során felismeri a főbb kóros eltéréseket, észleli a beteg magatartásának,                                                                                                                                                                                      | Ismeri a testalkat, testtájékok, járás, a kültakaró, a tudat, a magatartás és a fájdalom megfigyelésének |  | Teljesen önállóan | Prezentáció készítése. |

|    |                                                                                        |                                                                                       |  |                   |                                                                                   |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
|    | tudatállapotának változásait, a jellegzetes fájdalmakat.                               | szempontjait, a kóros eltéréseket, a kóros eltérések szakkifejezéseit.                |  |                   |                                                                                   |
| 6. | Kiválasztja a megfelelő segédeszközöket.                                               | Áttekintéssel rendelkezik a segédeszközök alkalmazására és beszerzésére vonatkozólag. |  | Teljesen önállóan |                                                                                   |
| 7. | Feladatokat végez az akadályozott emberek sajátos szükségleteinek kielégítésénél.      | Tisztában van a különböző akadályozottságok jellegzetes megjelenési formáival.        |  | Teljesen önállóan | Oktatófilmek keresése az interneten.                                              |
| 8. | Alkalmazza az akadálymentes környezet lehetőségei gondozási tevékenysége folyamatában. | Ismeri az akadálymentes környezet kialakításának főbb szempontjait.                   |  | Teljesen önállóan | Akadálymentes környezet kialakításával kapcsolatos filmek keresése az interneten. |

### 3. A tanulási terület tartalmi elemei

#### 3.1 A tanulási terület tartalmi elemei az 11-12. évfolyamon

|                                                                                               |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |     |     |                  |              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|-----|-----|------------------|--------------|
| A tanulási terület belső azonosító száma és megnevezése:                                      |                                       | 3.7 Klinikumi alapismeretek                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |     |     |     |     |                  |              |
| A tanulási területhez tartozó tantárgyak és témakörök óraszámja                               |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |     |     |                  |              |
|                                                                                               |                                       | A (szakirányú) oktatás évfolyama                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |     |     |     |     | Összes óraszámja |              |
|                                                                                               |                                       | 11.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Ögy | 12. | Ögy | 13. |                  |              |
| Tanulási terület megnevezése                                                                  | Tantárgyak és a témakörök megnevezése | Az évfolyam összes óraszámja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |     |     |     |     |                  |              |
|                                                                                               |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |     |     |                  |              |
| Klinikumi alapismeretek                                                                       | 3.7.8 Klinikai gyakorlat tantárgy     | 70                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 140 | 80  | 160 |     | 450              |              |
|                                                                                               | 3.7.8.6.1 Belgyógyászat gyakorlat     | 35                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 70  |     |     |     | 105              |              |
|                                                                                               | 3.7.8.6.2 Sebészet gyakorlat          | 35                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 70  |     |     |     | 105              |              |
|                                                                                               | 3.7.8.6.3 Kisklinikumi gyakorlat      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     | 40  | 80  |     | 120              |              |
|                                                                                               | 3.7.8.6.4 Egyéb klinikai gyakorlat    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     | 40  | 80  |     | 120              |              |
| A Klinikai gyakorlat megnevezésű tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |     |     |     |                  |              |
| Gyakorlati helyszínen lebonyolított foglalkozások óraszámja és                                | Belgyógyászat gyakorlat               | A tanuló betekintést nyer az alábbi osztályok működésébe: Kardiológia, pulmonológia, nefrológia, és elsajátítja az oxigénterápia, infúziós terápia, húgyhólyag irrigálás, EKG készítés, széklet, vizelet és hányadék mintavételeket, és laborba juttatásukat. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az injekciózások kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát. |     |     |     |     | 35+70 óra        | Egyéni/páros |

|                                                   |                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |           |                     |
|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|---------------------|
| <b>ajánlott szervezési módja:</b>                 |                                                   | Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |           |                     |
|                                                   | Sebészet gyakorlat                                | A tanuló betekintést nyer a sebészeti, ortopédiai és traumatológiai osztályok mindennapjaiba, elsajátítja az akut és műtéti sebkezelést, decubitus felmérést, sztomagondozást, beöntés adását, gyomorszondán keresztül táplálást, sebváladék mintavételt és a beteg műtéti előkészítését. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az injekciózások kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát. Elvégzi a beteg szükségleteinek megfelelő ápolási beavatkozásokat, biztosítja a beteg kényelmét, megfigyeli a beteg állapotváltozásait, alkalmazza a megfelelő segédeszközöket, akadálymentesítést alkalmaz. | 35+70 óra | <i>Egyéni/páros</i> |
|                                                   | Kisklinikumi gyakorlat                            | A tanuló betekintést nyer a szemészeti, urológiai, orr-fül-gégészeti, bőrgyógyászati ellátás menetébe, gyakorolja a szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, orrkenőcs, fülcsepp beadását, a bőrtesztek kivitelezését, valamint köpetet, torok-szem-orr-fül váladékot vesz, és laborba juttat.<br>Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.                                                                                                                                                                                                                                       | 40+80 óra | <i>Egyéni/páros</i> |
|                                                   | Egyéb klinikai gyakorlat                          | A tanuló betekintést nyer az alábbi osztályok működésébe: Pszichiátria, neurológia, geriátria, szülészet-nőgyógyászat.<br>Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 40+80 óra | <i>Egyéni/páros</i> |
| <b>Tantermi/elméleti foglalkozások témakörei:</b> | Tantárgy témakörének megnevezése 1.:<br>TEA-s.sz: |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |           | (óra)               |
|                                                   | Tantárgy témakörének megnevezése 2.:<br>TEA-s.sz: |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |           | (óra)               |



| Értékelés                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés): | -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (fejlesztő értékelés):              | <p>A fejlesztő értékelés szerepe, hogy a képzésben résztvevők fejlődését támogassa, a tanulási igényeket pontosítsa, az oktatók tanulásszervezési feladatait segítse.</p> <p>A képzés közbeni fejlesztő értékelés módjai:<br/> Visszakérdezés, Gyakorlati feladatmegoldás,<br/> Képzésben résztvevő visszajelzései, Beszélgetés</p> <p>A fejlesztő értékeléshez nem tartozik minősítés, a tanulási és tanítási folyamatokat szolgálja.</p> |
| Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):                       | <p>Témakörönként értékelés történik 5 fokozatú skálán.</p> <p>A záró értékelésre a képzés végén kerül sor, melyben az egyes témakörökre adott érdemjegyek (legalább elégséges) azonos súlyozással kerülnek figyelembe vételre.</p> <p>Számonkérések formái: gyakorlati feladatok</p> <p>Számonkérések tartalma: A témakörök tartalma szerinti ismeretek, készségek, képességek.</p>                                                        |
| Az érdemjegy megállapításának módja:                                                            | Tantárgyanként egy-egy osztályzat                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

| A Klinikai gyakorlat megnevezésű tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek                                                                               |                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Gyakorlati helyszínen lebonyolított foglalkozásokhoz szükséges szakemberek száma, végzettsége, szakképzettsége (szakképesítése) és szakirányú szakmai gyakorlata: | Ápoló Bsc 2 év klinikai adott osztályon eltöltött klinikai gyakorlattal / felsőfokú végzettséggel, szakirányú középfokú szakképzettséggel és legalább ötéves szakirányú szakmai gyakorlattal |
| A tantermi/elméleti foglalkozásokhoz szükséges szakemberek száma, végzettsége, szakképzettsége (szakképesítése) és szakirányú szakmai gyakorlata:                 | -                                                                                                                                                                                            |

| A Klinikai gyakorlat megnevezésű tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek |                                                                                                   |                                            |
|-----------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|
|                                                                                   | A gyakorlati helyszínen                                                                           | A tantermi/elméleti foglalkozás helyszínén |
| Helyiségek:                                                                       | A gyakorló ápoló szakma Képzési és kimeneti követelménye 5.1 és 5.2 pontja által előírtak szerint | -                                          |
| Eszközök és berendezések:                                                         |                                                                                                   | -                                          |
| Anyagok és felszerelések:                                                         |                                                                                                   | -                                          |
| Egyéb speciális feltételek:                                                       |                                                                                                   | -                                          |

### 3.2 A tanulási terület tartalmi elemei a 13. évfolyamon

|                                                                 |                                                                        |                                  |  |  |  |     |                  |
|-----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|--|--|--|-----|------------------|
| A tanulási terület belső azonosító száma és megnevezése:        |                                                                        | 3.8 Gyakorló ápolói ismeretek    |  |  |  |     |                  |
| A tanulási területhez tartozó tantárgyak és témakörök óraszámja |                                                                        |                                  |  |  |  |     |                  |
|                                                                 |                                                                        | A (szakirányú) oktatás évfolyama |  |  |  |     | Összes óraszámja |
|                                                                 |                                                                        |                                  |  |  |  | 13. |                  |
| Tanulási terület megnevezése                                    | Tantárgyak és a témakörök megnevezése                                  | Az évfolyam összes óraszámja     |  |  |  |     |                  |
|                                                                 |                                                                        |                                  |  |  |  |     |                  |
| Gyakorló ápolói ismeretek                                       | 3.8.1 Szakmai klinikai gyakorlat tantárgy                              |                                  |  |  |  | 744 | 744              |
|                                                                 | 3.8.1.6.1 Belgyógyászat és ápolástana gyakorlat                        |                                  |  |  |  | 192 | 192              |
|                                                                 | 3.8.1.6.2 Sebészet, ortopédia és traumatológia és ápolástana gyakorlat |                                  |  |  |  | 192 | 192              |
|                                                                 | 3.8.1.6.3 Kisklinikum ápolástana gyakorlat                             |                                  |  |  |  | 60  | 60               |
|                                                                 | 3.8.1.6.4 Pszichiátria és ápolástana                                   |                                  |  |  |  | 60  | 60               |
|                                                                 | 3.8.1.6.5 Neurológia és ápolástana                                     |                                  |  |  |  | 60  | 60               |
|                                                                 | 3.8.1.6.6 Geriátria és ápolástana                                      |                                  |  |  |  | 120 | 120              |
|                                                                 | 3.8.1.6.7 Szülészeti-nőgyógyászat és ápolástana                        |                                  |  |  |  | 60  | 60               |
|                                                                 | Tanulási terület összórászáma:                                         |                                  |  |  |  | 744 | 744              |

| A Szakmai klinikai gyakorlat megnevezésű tantárgy oktatása során alkalmazott módszerek és munkaformák |                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |         |              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|--------------|
| <b>Gyakorlati helyszínen lebonyolított foglalkozások óraszám és ajánlott szervezési módja:</b>        | Belgyógyászat és ápolástana gyakorlat                        | A tanuló betekintést nyer az alábbi osztályok működésébe: Kardiológia, pulmonológia, nefrológia, diabetológiai, endocrinológiai, gasztroenterológiai és haematológiai osztályok tekintetében, és elsajátítja az oxigénterápia, infúziós terápia, húgyhólyag öblítés, EKG készítés, széklet, vizelet és hányadék mintavételeket, és laborba juttatásukat. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az injekciózások kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát. Elvégzi a beteg szükségleteinek megfelelő ápolási beavatkozásokat, biztosítja a beteg kényelmét, megfigyeli a beteg állapotváltozásait, alkalmazza a megfelelő segédeszközöket, akadálymentesítést alkalmaz. Fertőző betegekkal kapcsolatos ápolói teendőket végez. | 192 óra | Egyéni/páros |
|                                                                                                       | Sebészet, ortopédia és traumatológia és ápolástana gyakorlat | A tanuló betekintést nyer a sebészeti, ortopédiai és traumatológiai osztályok mindennapjaiba, elsajátítja az akut és műtéti sebkezelést, decubitus felmérést, sztomagondozást, beöntés adását, gyomorszondán keresztüli táplálást, sebváladék mintavételt és a beteg műtéti előkészítését. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az injekciózások kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát. Elvégzi a beteg szükségleteinek megfelelő ápolási beavatkozásokat, biztosítja a beteg kényelmét, megfigyeli a beteg állapotváltozásait, alkalmazza a megfelelő segédeszközöket, akadálymentesítést alkalmaz.                                                                                                                      | 192 óra | Egyéni/páros |
|                                                                                                       | Kisklinikum ápolástana gyakorlat                             | A tanuló betekintést nyer a szemészeti, urológiai, orr-fül-gégészeti, bőrgyógyászati ellátás menetébe, gyakorolja a szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, orrkenőcs, fülcsepp beadását, a bőrtesztek kivitelezését, valamint köpetet, torok-szem-orr-fül váladékot vesz, és laborba juttat. Elvégzi a beteg szükségleteinek megfelelő ápolási beavatkozásokat, biztosítja a beteg kényelmét, megfigyeli a beteg állapotváltozásait, alkalmazza a megfelelő segédeszközöket, akadálymentesítést alkalmaz. Részt vesz a kisklinikumi ápolási feladatok elvégzésében.                                                                                                                                                                                                                                             | 60 óra  | Egyéni/páros |

|  |                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |         |                     |
|--|--------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------|
|  | Pszichiátria és ápolástana           | Elvégzi a beteg szükségleteinek megfelelő ápolási beavatkozásokat, biztosítja a beteg kényelmét, megfigyeli a beteg állapotváltozásait, alkalmazza a megfelelő segédeszközöket, akadálymentesítést alkalmaz. Megfigyeli a pszichés zavarokat, a pszichiátriai foglalkozásokat, a pszichiátriai gyógyszerek beadásának ápolói vonatkozásait, a fizikai és kémiai korlátozást, a pszichiátriai gyógyszerek hatásait és mellékhatásait.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 60 óra  | <i>Egyéni/páros</i> |
|  | Neurológia és ápolástana             | Elvégzi a beteg szükségleteinek megfelelő ápolási beavatkozásokat, biztosítja a beteg kényelmét, megfigyeli a beteg állapotváltozásait, alkalmazza a megfelelő segédeszközöket, akadálymentesítést alkalmaz. Megfigyeli a neurológiai vizsgáló eljárásokat, azok speciális ápolási vonatkozásait, beteg és környezet előkészítését. Megfigyeli a tudatállapot változásait. Betekintést nyer az idegsebészeti ellátásba, megfigyeli a fejfájást. Részt vesz a neurológiai betegek ellátásában.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 60 óra  | <i>Egyéni/páros</i> |
|  | Geriátria és ápolástana              | Elvégzi a beteg szükségleteinek megfelelő ápolási beavatkozásokat, biztosítja a beteg kényelmét, megfigyeli a beteg állapotváltozásait, alkalmazza a megfelelő segédeszközöket, akadálymentesítést alkalmaz. A biztonság szükségletének változása idős korban. Az idősek testi, lelki épségét veszélyeztető tényezők. Az időskori balesetek okai, formái. A balesetek megelőzésének lehetőségei. Baleseti veszélyforrások. Az időskorúakra irányuló agresszió okai, megjelenési formái. Az időseket érintő családon belüli erőszak. Az idős ember védekező, elhárító magatartásának jellemzői. Az ápoló szerepe az önveszélyeztető, illetve az idősek elleni agresszió felismerésében és megszüntetésében. Az abúzus fogalma. Az időskori szenvedélybetegségek kialakulásának okai, lelki háttere, megjelenési formái. Az idős emberek érdek-, és jogvédelme és ezek alkalmazása a gyakorlatban. | 120 óra | <i>Egyéni/páros</i> |
|  | Szülészet-nőgyógyászat és ápolástana | Elvégzi a beteg szükségleteinek megfelelő ápolási beavatkozásokat, biztosítja a beteg kényelmét, megfigyeli a beteg állapotváltozásait, alkalmazza a megfelelő segédeszközöket, akadálymentesítést alkalmaz. Megfigyeli a nőgyógyászati                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 60 óra  | <i>Egyéni/páros</i> |

|                                                   |                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |       |
|---------------------------------------------------|--------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------|
|                                                   |                                      | vizsgáló eljárásokat és eszközöket, a nőgyógyászati betegek ápolási vonatkozásait. Megismeri a terhes gondozás menetét, és az újszülött ellátás családbarát megvalósulását, az aranyóra jelentőségét, kivitelezését, a kenguru módszer alapjait. Részt vesz a szülő mellett az újszülött ellátásában. |  |       |
| <b>Tantermi/elméleti foglalkozások témakörei:</b> | Tantárgy témakörének megnevezése 1.: |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  | (óra) |
|                                                   | Tantárgy témakörének megnevezése 2.: |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  | (óra) |

| <b>Értékelés</b>                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Az előzetes tudás, tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítása (diagnosztikus értékelés): | -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| A tantárgy oktatása során alkalmazott teljesítményértékelés (fejlesztő értékelés):              | <p>A fejlesztő értékelés szerepe, hogy a képzésben résztvevők fejlődését támogassa, a tanulási igényeket pontosítsa, az oktatók tanulásszervezési feladatait segítse.</p> <p>A képzés közbeni fejlesztő értékelés módjai:</p> <p>Visszakérdezés, Gyakorlati feladatmegoldás,</p> <p>Képzésben résztvevő visszajelzései, Beszélgetés</p> <p>A fejlesztő értékeléshez nem tartozik minősítés, a tanulási és tanítási folyamatokat szolgálja.</p> |

|                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Minősítő, összegző és lezáró teljesítményértékelés (szummatív értékelés):</p> | <p>Témakörönként értékelés történik 5 fokozatú skálán.</p> <p>A záró értékelésre a képzés végén kerül sor, melyben az egyes témakörökre adott érdemjegyek (legalább elégséges) azonos súlyozással kerülnek figyelembe vételre.</p> <p>Számonkérések formái: gyakorlati feladatok</p> <p>Számonkérések tartalma: A témakörök tartalma szerinti ismeretek, készségek, képességek.</p> |
| <p>Az érdemjegy megállapításának módja:</p>                                      | <p>Tantárgyanként egy-egy osztályzat</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

| A Szakmai klinikai gyakorlat megnevezésű tantárgy oktatásához szükséges személyi feltételek                                                                       |                                                                                                                                                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Gyakorlati helyszínen lebonyolított foglalkozásokhoz szükséges szakemberek száma, végzettsége, szakképzettsége (szakképesítése) és szakirányú szakmai gyakorlata: | <b>Az adott területen jelenleg egészségügyi közszolgálati jogviszonyban tevékenykedő és legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező Bsc ápoló.</b> |
| A tantermi/elméleti foglalkozásokhoz szükséges szakemberek száma, végzettsége, szakképzettsége (szakképesítése) és szakirányú szakmai gyakorlata:                 | -                                                                                                                                              |

| A Szakmai klinikai gyakorlat megnevezésű tantárgy oktatásához szükséges tárgyi feltételek |                                                                                                          |                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|
|                                                                                           | A gyakorlati helyszínen                                                                                  | A tantermi/elméleti foglalkozás helyszínén |
| Helyiségek:                                                                               | <b>A gyakorló ápoló szakma Képzési és kimeneti követelménye 5.1 és 5.2 pontja által előírtak szerint</b> | -                                          |
| Eszközök és berendezések:                                                                 |                                                                                                          | -                                          |
| Anyagok és felszerelések:                                                                 |                                                                                                          | -                                          |
| Egyéb speciális feltételek:                                                               |                                                                                                          | -                                          |



## **SZAKMAI VIZSGÁK**

### **(Részlet a Gyakorló ápoló szakma Képzési és kimeneti követelményéből)**

#### **8 A szakmai tanúsító vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai**

8.1 Tanúsítvány megnevezése: Általános ápolási és egészségügyi asszisztensi ismeretek

8.2 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

8.2.1 12. évfolyam és a 11 év végi szakmai gyakorlat eredményes teljesítése. Érettségire épülő képzés esetén a kompetenciákhoz/vizsgálathoz kapcsolt szakmai tartalmak eredményes teljesítése.

8.2.2 Szakmához kötődő további sajátos követelmények: Portfólió leadása. A vizsgázó a szakmai vizsga megkezdése előtt 30 nappal az iskolának megküldi elektronikusan és/vagy papíralapon 1 példányban.

#### **8.3 Központi interaktív vizsga**

8.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Általános ápolási és egészségügyi asszisztensi ismeretek tanúsító vizsga

8.3.2 A vizsgatevékenység leírása

A vizsgatevékenység összesen 60, központilag összeállított kérdésből álló, különböző típusú (például egyszeres és többszörös feleletválasztásos, eldöntendő, ok-okozati összefüggést mutató, számításos és esetbemutató alapján azonosító) feladatokat tartalmazó teszt. Az eszközismerethez ábrák használata ajánlott.

- ☐ Emberi test működése 25%
- ☐ Klinikumi ismeretek és diagnosztika 25%
- ☐ Gyógyszertani ismeretek 10%
- ☐ Szakápolástani ismeretek 30%
- ☐ Társadalomtudományi ismeretek 10%

#### **A vizsgatevékenység az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:**

- ☐ Ismeri az alapvető szükségletek jellemzőit (higiénés, táplálkozási és folyadékszükséglet, mozgás, megfelelő testhelyzet, ürítés, normális légzés, testhőmérséklet alvás, pihenés, biztonság), kielégítésük lehetőségeit, eszközeit és azok használatát.
- ☐ Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testvázadatok normális jellemzőit, normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait.
- ☐ Ismeri a vénás vérvétel, a testvázadatok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait.
- ☐ Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.
- ☐ Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.
- ☐ Ismeri a monitorozás non-invazív eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG monitorozás ápolói feladatait.
- ☐ Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.
- ☐ Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit.

- ☐ Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a kapcsolódó ápolói feladatokat.
- ☐ Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.
- ☐ Ismeri fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.
- ☐ Alapvető gyógyszeres ismeretekkel rendelkezik.
- ☐ Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszereltárolás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.
- ☐ Alapvető táplálkozási ismeretekkel rendelkezik.
- ☐ Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, kialakulását, a leggyakoribb nosocomiális infekciókat. Ismeri az infekciókontroll feladatát, tevékenységeit, a fertőző beteg elkülönítését és ápolását.
- ☐ Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.
- ☐ Ismeri a főbb kórképekhez kapcsolódó alapápolási feladatokat.
- ☐ Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit.
- ☐ Tisztában van a homeosztázis alapjaival.
- ☐ Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.
- ☐ Ismeri az alapvető szükségletek (higiénés, táplálkozási és folyadék, mozgás, megfelelő testhelyzet, ürités, normális légzés, testhőmérséklet alvás, pihenés, biztonság) jellemzőit, kielégítésük lehetőségeit, alap ápolási feladatait, eszközeit és azok használatát.
- ☐ Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testvázadékok normális jellemzőit, azonosítja azok normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait. Ismeri az alapvető kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket.
- ☐ Ismeri a jogszerű fizikai és kémiai korlátozás módszereit, eszközeit, jogszabályi háttérét és kivitelezésének szabályait, valamint korlátozás alatti betegmegfigyelés kritériumait.
- ☐ Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.
- ☐ Ismeri a vénás vérvétel, a testvázadékok mintavételének, gyűjtésének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait. Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását. Ismeri a kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket.
- ☐ Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri a 12 elvezetéses EKG-vizsgálat kivitelezését, eszközeit. Ismeri a kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket.
- ☐ Ismeri a monitorozás non-invazív eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG-monitorozás ápolói feladatait.
- ☐ Ismeri a fájdalom felmérésének módszereit, a felmérést segítő skálákat. Tisztában van a fájdalomcsillapítás gyógyszeres és gyógyszer nélküli lehetőségeivel,
- ☐ Alapvető gyógyszeres ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket, a gyógyszeradagok számítását. Felismeri az esetleges mellékhatásokat, gyógyszer kölcsönhatásokat. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszereltárolás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.

- ☐ Ismeri az infúziós oldatok csoportjait. Ismeri az infúzió előkészítésével, kapcsolatos ápolói feladatokat, az eszközöket, az infúzió lehetséges szövődményeit, teendőket szövődmény esetén. Ismeri a dokumentálás szabályait, a folyadékkegyenleg készítését.
- ☐ Alapvető táplálkozási ismeretekkel rendelkezik. Klinikumi és szakápolási ismeretek
- ☐ Ismeri a főbb kórképekhez kapcsolódó alapápolási feladatokat.
- ☐ Ismeri a főbb pszichiátriai kórképeket.
- ☐ Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, alapápolási feladatait, a lehetséges szövődményeket.
- ☐ Ismeri az allergiák típusait, kezelési lehetőségeit.
- ☐ Ismeri az inkontinencia formáit, kezelési lehetőségeit, az inkontinencia ellátás non-invazív eszközeit
- ☐ Ismeri az elektronikus és papír alapú egészségügyi és ápolási dokumentáció részeit, EESZT-t, a dokumentálás szabályait.

**8.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc**

**8.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 60%**

**8.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:**

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése. A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

## **8.4 Projektfeladat**

8.4.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Az általános ápoló és egészségügyi asszisztensi ismeretek tanúsító vizsga

8.4.2 A vizsgatevékenység leírása (a projektfeladat vizsgán belüli súlyaránya 40%)

A projektfeladat három vizsgarészből áll:

- A) vizsgarész: Portfólió bemutatása 10%
- B) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka szimulációs körülmények között 45%
- C) vizsgarész: Az A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés 45%

### **A) vizsgarész: Portfólió bemutatása**

A vizsgázó haladásáról és/vagy eredményeiről, munkáiból összeállított dokumentum, amely magában foglalja a mentoráló gyakorlati oktató/gyakorlati oktatást végző által hitelesített gyakorlati munkanaplót.

**A portfólió kötelező és választható elemekből épül fel.**

**A portfólió kötelező elemei:**

**A szakmai gyakorlat alatt elvégzett tevékenységek az alábbi beavatkozások mentén (a portfólió értékelése során súlyaránya 35%)**

- ☐ 10 db invazív beavatkozásnál való asszisztálás,
- ☐ 10 db invazív beavatkozás elvégzése,
- ☐ Minden kompetenciaszintű non-invazív vizsgálat elvégzése legalább 10 alkalommal
- ☐ 10 db osztályos gyógyszerelés felügyelet mellett,

A portfólióban meg kell jelölni a gyakorlat/beavatkozás helyszínét időpontját. A portfólióban az ápolói részvétel a beavatkozások elvégzésének igazolása, az abban elvégzett ápolói tevékenységek leírása szerepeljen.

**Esetbemutatás (a portfólió értékelése során súlyaránya 35 %):** A fent leírt teendők közül egy, a tanuló/képzésben résztvevő által elvégzett ápolói feladat bemutatása önreflexióként. Az esetismertetés az alábbiakra térjen ki: a beavatkozás pontos leírása, a betegmegfigyelés beavatkozás körüli szempontjai, a betegbiztonság, az aszepszis-antiszepszis szabályai, valamint a dokumentálásra vonatkozó szabályok.

**A portfólió választható elemei: (a tanuló legalább egyet választ, mely a portfólió értékelése során súlyaránya 30 %)**

- ☐ Szakmai versenyek, amelyeken részt vett a jelölt a képzés időtartama alatt és azok eredményeinek bemutatása
- ☐ Szakmai események, amelyeken részt vett a tanuló/képzésben résztvevő a képzés időtartama alatt (kórház-, klinika látogatások, szakmai bemutatók, szakterülettel összefüggő ismeretterjesztő előadás, szakmát népszerűsítő rendezvények, iskolai, munkahelyi szakmai rendezvények, hobby, önkéntes tevékenység, stb.)
- ☐ Saját tudományos munka bemutatása
- ☐ Közösségi szolgálat, iskolai közösségi munka bemutatása
- ☐ Dicsérek, elismerések, ajánlások a tanuló/képzésben résztvevő szakmai, iskolai teljesítményével kapcsolatban

**B) vizsgarész Szimulációs körülmények között zajló vizsga (időtartama 15 perc):**

Az alábbiak közül kihúzott tevékenység vonatkozásában ismertesse a beavatkozáshoz kapcsolódó anatómiai-élettani, kórelélettani ismereteket, a beavatkozás indikációit, kontraindikációit, lehetséges szövődményeket, kliensoktatási feladatokat, és végezze el a beteg nélküli szituációs feladatok elvégzését, illetve az invazív tevékenységek bemutatását szimulációs eszközök használatával és szükség esetén imitátorok bevonásával.

- ☐ Kardinális tünetek: testhőmérséklet, légzés mérése, pulzus, vérnyomás mérése, az artériás oxigéntelítettség noninvasív mérése – Pulzusoximetria.
- ☐ Vénás vérvétel kivitelezése zárt vérvételi eszközrendszerrel
- ☐ Vérgázanalízis: Előkészítés kapilláris ástrup mintavételhez és kivitelezés,
- ☐ Injekciózás: subcután injekció
- ☐ Injekciózás: intramuscularis injekció
- ☐ Asszisztálás injekciózás során: vénás injekció percutan bejuttatása
- ☐ Asszisztálás injekciózás során: vénás injekció-perifériás és centrális vénás kanülbe
- ☐ Injekciózás: intracután injekció
- ☐ Vérvétel ujjbegyből vércukor érték meghatározás céljából
- ☐ Perifériás kanül előkészítése bevezetéshez és gondozása
- ☐ Beöntés adása
- ☐ Tracheostoma ellátása
- ☐ Colostoma, ileostoma ellátása, zsák cseréje, széklet mintavételi eljárások
- ☐ Betegmegfigyelő monitor alkalmazása non-invazív mérőműszerekkel
- ☐ Infúzió összeállítása
- ☐ EKG vizsgálat. Rutin 12 elvezetéses EKG vizsgálat kivitelezése
- ☐ A gyógyszerek bejuttatásának technikája: orális, nasalis, sublingualis úton,
- ☐ A gyógyszerek bejuttatásának technikája: Szembe, fülbe cseppentés menete.
- ☐ Trombózis profilaxis - folyamatos rugalmas kompresszió alkalmazása, lymphoedema prevenciója

- ☐ Gyógyszerelés, a gyógyszerek bejuttatásának technikája: transzdermális és rectalis úton történő gyógyszerelés
- ☐ Hólyagkatéterezés. Előkészítés és asszisztálás női betegen, a katéterről való leszoktatás menete, vizeletvizsgálat kivitelezése gyorseszteszt segítségével
- ☐ Hólyagkatéterezés. Előkészítés és asszisztálás férfi betegen, vizeletmintavételi és vizeletgyűjtési módok, lehetőségek
- ☐ Húghólyag irrigálás
- ☐ Légúti váladék eltávolításához előkészítés és asszisztálás. Váladékok, orr-garat, köpet mintavétel technikái
- ☐ Decubitus felmérés
- ☐ Drain gondozás
- ☐ Oxigénterápia alacsony nyomású rendszerekkel
- ☐ Sebgyógyítás, sebellátás, fedőkötés készítése, fixateur externe ellátása
- ☐ Félautomata és automata defibrillátor használata
- ☐ Maszkos-ballonos lélegeztetés
- ☐ BLS kivitelezése
- ☐ Vércukrot mér és eredményt értékel
- ☐ Ágy melletti gyorsesztesztet alkalmaz (vizelet, bőrteszt)
- ☐ Gyomormosást, gyomorszonda levezetést előkészít, asszisztál végrehajtásában, gyomorszondán keresztül táplál

### **C vizsgarész: A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés**

#### **8.4.3 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:**

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése:

- ☐ Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
- ☐ Kommunikáció a pácienssel/munkatárssal
- ☐ A feladat kivitelezésének és a mért értékek pontossága
- ☐ A munkavégzés ütemezése, határozottság
- ☐ Helyzetfelismerés/problémamegoldás
- ☐ A dokumentálás formai és tartalmi megfelelősége
- ☐ Higiénés, munkavédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte, és minden vizsgarészt sikeresen teljesített.

## **9. A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai**

### **9.1 Szakmairány megnevezése: Gyakorló ápoló**

#### **9.2 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:**

- 9.2.1 Valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.
- 9.2.2 Szakmához kötődő további sajátos követelmények: Portfólió leadása. A vizsgázó a szakmai vizsga megkezdése előtt 30 nappal az iskolának megküldi elektronikusan és/vagy papíralapon 1 példányban.

### **9.3 Központi interaktív vizsga**

#### **9.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Gyakorló ápoló képesítő vizsga**

#### **9.3.2 A vizsgatevékenység leírása:**

A vizsgatevékenység összesen 60, központilag összeállított kérdésből álló, különböző típusú (például egyszeres és többszörös feleletválasztásos, eldöntendő, ok-okozati összefüggést mutató, számításos és esetbemutató alapján azonosító) feladatokat tartalmazó teszt. Az eszközismerethez ábrák használata ajánlott.

A vizsgatevékenység a teljes vizsgához viszonyítva: 20%

Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testváladékok normális jellemzőit, normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait.

Ismeri a vénás vérvétel, a testváladékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait.

A vizsgatevékenység az alábbi ismereteket méri:

- ☐ Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.
- ☐ Ismeri a monitorozás eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG monitorozás ápolói feladatait, felhelyezését.
- ☐ Ismeri a csapolások, biopsziák, képi diagnosztikai módszerek, spirometria lényegét, menetét, a vizsgálatokkal, beavatkozásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat.
- ☐ Ismeri a betegoktatáshoz szükséges pszichológiai és pedagógiai alapokat, az oktatás, az egészségnevelés, egészségfejlesztés színtereit, módszereit, eszközeit, ezek megválasztásának és alkalmazásának szempontjait.
- ☐ Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit.
- ☐ Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a kapcsolódó ápolói feladatokat.
- ☐ Ismeri a fájdalom kórélettani alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.
- ☐ Ismeri a kórképekhez kapcsolódó főbb alapápolási feladatokat.

- ☐ Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, (perifériás vénakanülök, gyógyszerek bejuttatásának eszközei, használatuk (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, túlnyomásos szerelék), vizeletkatéterek és behelyezésük, hólyagkondicionálás, betegmegfigyelő monitor mérési lehetőségei, eszközös légútbiztosítás,). Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival.
- ☐ Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket.
- ☐ Ismeri a non-szteroidok, minor analgetikumok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, lehetséges mellékhatásait.
- ☐ Ismeri az allergiák típusait, kezelési lehetőségeit. Tisztában van a reanimáció során alkalmazott gyógyszerekkel. Ismeri az alkalmazott gyógyszerek jellemzőit, indikációit, hatásukat, mellékhatásait.
- ☐ Ismeri a gyógyszerek dokumentálásának szabályait.
- ☐ Ismeri az inkontinencia formáit, kezelési lehetőségeit, az inkontinencia ellátás invazív és non-invazív eszközeit
- ☐ Ismeri a beöntés és a sztómazsák csere indikációit, kontraindikációit, kivitelezésének módját. Lehetséges szövődményeket.
- ☐ ismeri a gyomorszondán keresztüli táplálás menetét, és eszközrendszerét
- ☐ Ismeri az emberi test felépítését, a vizeletkatéter típusát és behelyezést követő gondozását.
- ☐ Ismeri a gyógyszerterti alapokat, a gyógyszerelést, a főbb gyógyszer csoportokat, és lehetséges mellékhatásukat
- ☐ Ismeri a beteg műtéti előkészítését, a betegdokumentáció vezetésének szabályait, és a kötések cseréjének módját
- ☐ Ismeri a decubitus kialakulásának etiológiáját, és a stádiumait.
- ☐ Tudja az orvosi latin nyelvet, az anatómiai megnevezéseket, a kommunikáció formáit. Pszichológiai, etikai ismeretekkel rendelkezik.

9.3.3. A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 75 perc

9.3.4. Az írásbeli vizsga témaköreinek %-os megoszlása:

- ☐ Ápolástan 75%
- ☐ Elsősegélynyújtás 25%

9.3.5. A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése. A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

## 9.4 Projektfeladat

9.4.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Gyakorló ápoló tevékenységi körébe tartozó tevékenységek, alapápolási feladatok.

9.4.2 A vizsgatevékenység leírása (a projektfeladat képesítő vizsgán belüli súlyaránya 80%)  
A projektfeladat három vizsgarészből áll:

- A) vizsgarész: Portfólió bemutatása 10%
- B) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka munkahelyi körülmények között 45%
- C) vizsgarész: Az A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés 45%

### **A) vizsgarész: Portfólió bemutatása**

A vizsgázó haladásáról és/vagy eredményeiről, munkáiból összeállított dokumentum, amely magában foglalja a mentoráló gyakorlati oktató/gyakorlati oktatást végző által hitelesített gyakorlati munkanaplót.

A portfólió kötelező és választható elemekből épül fel.

#### **A portfólió kötelező elemei:**

A szakmai gyakorlat alatt elvégzett tevékenységek az alábbi beavatkozások mentén (a portfólió értékelése során súlyaránya 35%)

- ☐ 30 db invazív beavatkozásnál való asszisztálás,
- ☐ 30 db invazív beavatkozás elvégzése,
- ☐ Minden kompetenciaszintű non-invazív vizsgálat elvégzése legalább 30 alkalommal
- ☐ 30 db osztályos gyógyszerelés felügyelet mellett,

A portfólióban meg kell jelölni a gyakorlat/beavatkozás helyszínét időpontját. A portfólióban az ápolói részvétel a beavatkozások elvégzésének igazolása, az abban elvégzett ápolói tevékenységek leírása szerepeljen.

Esetbemutatás (a portfólió értékelése során súlyaránya 35 %): A fent leírt teendők közül egy, a tanuló/képzésben résztvevő által elvégzett ápolói feladat bemutatása önreflexióként. Az esetismertetés az alábbiakra térjen ki: ápolási folyamat és a beavatkozás pontos leírása, a betegmegfigyelés beavatkozás körüli szempontjai, a betegbiztonság, az aszepszis-antiszepszis szabályai, valamint a dokumentálásra vonatkozó szabályok. **A portfólió választható elemei:** (a vizsgázó legalább egy elemet köteles választani, melynek a portfólió értékelése során súlyaránya 30 %)

- ☐ Szakmai versenyek, amelyeken részt vett a jelölt a képzés időtartama alatt és azok eredményeinek bemutatása
- ☐ Szakmai események, amelyeken részt vett a tanuló/képzésben résztvevő a képzés időtartama alatt (kórház-, klinikalátogatások, szakmai bemutatók, szakterülettel összefüggő ismeretterjesztő előadás, szakmát népszerűsítő rendezvények, iskolai, munkahelyi szakmai rendezvények, hobby, önkéntes tevékenység, stb.)
- ☐ Saját tudományos munka bemutatása
- ☐ Közösségi szolgálat, iskolai közösségi munka bemutatása
- ☐ Dicsérek, elismerések, ajánlások a tanuló/képzésben résztvevő szakmai, iskolai teljesítményével kapcsolatban

### **B) Gyakorlati vizsgamunka munkahelyi körülmények között**

#### **Munkahelyi körülmények között zajló vizsga:**

A vizsga során a következő klinikumi gyakorlati területeket egyaránt biztosítani kell vizsgahelyszíneként: belgyógyászat, sebészet, ortopédia, traumatológia. A vizsgázó a gyakorlati vizsga reggelén húz vizsgafeladatot, melyet követően az adott osztályon megkezdí vizsgatevékenységét. A kihúzott vizsgafeladat betegesetének megfelelően lássa el a gyakorlóápolói feladatokat.

Kapcsolódjon be legalább 60 perc időtartamú, alapápolási beavatkozásban való gyakorlóápolói tevékenység végzésébe:



Felettes ápoló irányításával részt vesz az ápolási folyamat megvalósításában.

- ☐ A beteg és hozzátartozói számára pszichés támogatást nyújt. Hiteles kommunikációt folytat. A betegjogokat tiszteletben tartja. Etikus viselkedés jellemzi.
- ☐ Helyesen alkalmazza a standard, kontakt és cseppfertőzés izoláció eljárásait. Izolált beteget ápol. Az egészségügyi ellátás során keletkező hulladékot az előírásoknak megfelelően kezeli. Környezettudatos magatartást tanúsít.
- ☐ Betegmegfigyelést végez, felismeri a beteg állapotában bekövetkező változásokat, megfigyelésének eredményeit dokumentálja.
- ☐ Laboratóriumi mintát vesz a betegtől. Egyszerű, betegség mellett végezhető labordiagnosztikai vizsgálatokat végez. Elvégzett tevékenységeit dokumentálja.
- ☐ Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez (testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek, 12 elvezetési EKG).
- ☐ Betegmegfigyelő monitorokat alkalmaz non-invazív módon.
- ☐ Előkészíti egyes diagnosztikai és terápiás eljárásokhoz a beteget, az eszközöket és a környezetet, elvégzi a beavatkozások körüli gyakorló ápolói feladatokat.
- ☐ Részt vesz a beteg fájdalmának felmérésében.
- ☐ Elvégzi a gyógyszeres kezelés valamennyi, kompetenciájába tartozó formáját. Inhalációs és oxigénterápiát alkalmaz. Asszisztál intravénás injekció beadásánál.
- ☐ Előkészít infúzió bejuttatásához. Hatóanyag nélküli infúziót összeállít, szükség esetén infúziós palackot/zsákot cserél. Folyadékgyenleget készít.
- ☐ Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.
- ☐ Inkontinens beteg alapápolását végzi.
- ☐ A vizsgázó a vizsgatevékenységét az ápolói team felügyelete mellett végzi. A vizsgarész során a vizsgázó valós munkakörnyezetben történő munkavégzés közbeni megfigyelésére kerül sor. ☐

### **C vizsgarész: A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés**

A vizsgarész alkalmával a vizsgázó bemutatja portfólióját. Portfóliójával és gyakorlati vizsgamunkájával kapcsolatosan a vizsgabizottság által megfogalmazott kérdésekre válaszol, a vizsgabizottság tagjaival szakmai megbeszélést folytat maximum 15 percen.

9.4.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc (amely magában foglalja a B) vizsgarész munkahelyi körülmények között zajló vizsgájának 30 percét)

9.4.4 A vizsga értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése:

- ☐ Eszköztudás, eszközök és munkaterület előkészítése
- ☐ Kommunikáció a pácienssel/munkatárssal
- ☐ A feladat kivitelezésének és a mért értékek pontossága
- ☐ A munkavégzés ütemezése, határozottság
- ☐ Helyzetfelismerés/problémamegoldás
- ☐ A dokumentálás formai és tartalmi megfelelősége
- ☐ Higiénés, munkavédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló/képzésben résztvevő a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

9.5 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:  
A munkahelyi körülmények között végzett vizsga során, az ápolói team mellett, szükséges munkahelyi gyakorlatvezető, vagy szakirányú végzettséggel rendelkező szakember jelenléte is.

9.6 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:  
A munkahelyi körülmények között végzett vizsga során az 5. pontban felsorolt eszközök.

9.7 A szakmai vizsga eredményébe a vizsga értékelésén felül:

- ☐ az ágazati alapvizsgát (Képzett segédápoló) 10% súlyaránnal kell beszámítani
- ☐ a 12. végi tanúsítvány eredménye (Általános ápolási és egészségügyi asszisztensi ismeretek) 40% súlyaránnal kell beszámítani.
- ☐ A szakmai vizsgát 50% súlyaránnal kell beszámítani

9.8 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

9.9 A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:

A GDPR-nak megfelelően elkészített betegdokumentációk, beleegyező nyilatkozatok.  
Az eszközök, gépek használati leirata, utasításai a karbantartásról és a hibakódokról.

**10. A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek**

Az ágazati alapoktatás (Képzett segédápolói kompetenciával) és a 12. év végi (Általános ápolási és egészségügyi asszisztens kompetencia) tanúsító vizsga megszerzése a szakmai követelmények táblázatban megjelölt tevékenységek végzésére jogosít.